Donderdag 6 oktober 1983 - 29ste jaar - Nr 40 - 22 fr.

Vlaams Nationaal **Wij** Weekblad

„De voortzetting van het huidige stelsel van evenredigheid in de Vlaamse Regering kàn een stimulans betekenen voor het ontstaan van de noodzakelijke nieuwe politieke kultuur in Vlaanderen...".

(gemeenschapsminister Schiltz, 3 oktober 1983)

Het blauwe paradijs

TERWIJL het geharrewar over de begroting 1984 volop bezig is, heeft de regering haar cijfers van 1983 moeten herzien. Daaruit blijkt dat het financieringstekort dit jaar 530,9 miljard zal bedragen, in plaats van de geraamde put van 443 miljard. Martens en Declercq hebben er hun klak zo maar eventjes een slordige 88 miljard naast gegooid. Dat belooft voor de begroting 1984!

Voor 1984 aanvaardt de regering een tekort van 507 miljard. Met de wetenschap over de vorige begroting voor ogen kan men reeds thans stellen, dat het uiteindelijk tekort ver boven de 600 miljard zal liggen. Maar zelfs als de regering dit keer juister zou gemikt hebben, dan betekent het door haar aanvaardbaar geachte tekort van 507 miljard nog altijd 11,5 ten honderd van het Bruto Nationaal Produkt. Anderhalf jaar geleden had Martens vooropgesteld, dat het tekort in 1984 maximaal 8,3 t.h. zou mogen bedragen!

Toen de huidige regering in december 1981 aantrad, bedroeg de staatsschuld 2.439 miljard. Vandaag is ze reeds opgelopen tot 3.600 miljard. Door het aanvaarden van de nieuwe afgrondelijke diepe put voor 1984 zal de staatsschuld einde volgend jaar ver boven de 4.000 miljard liggen. Dat is een getal met twaalf nullen achter de 4!

Aan deze maat kan de regering gemeten worden: tijdens haar ontstaan heeft ze de schuldenlast doen aanzwellen met één-derde: ruim 1.500 miljard die uitsluitend en alleen voor rekening komen van de rooms-blauwe koalitie.

Er is nog meer! Tijdens de ambtstermijn van de huidige regering bedroeg de aangroei van de fiskale en sociale lasten meer dan 3,5 t.h. van het Bruto Nationaal Produkt. Deze stijging in nauwelijks twee jaar is hoger dan de stijging in de zes daarvoor liggende jaren samen. Het peil van de fiskale en parafiskale druk heeft thans 50 t.h. van het Bruto Nationaal Produkt overschreden, indien rekening wordt gehouden met de verhoging van de gemeentebelastingen.

Wie zegde daar ook weer al tijdens de verkiezingscampagne dat de staat minder en de burger méér moest krijgen?

De gevolgen van dit katastrofaal beleid laten zich op alle terreinen voelen. Ingevolge het overheidstekort blijft onze ekonomische groei ver achter op het herstel dat zich aftekent in de Verenigde Staten, in West-Duitsland en zelfs in Frankrijk. De cijfers liegen er niet om: de industriële produktie steeg voor de eerste vijf maanden van 1983 in België met slechts 2,9 t.h. op jaarbasis. In Frankrijk bedraagt deze stijging 4,3 t.h., in Japan 8,1 t.h., in Duitsland 9,4 t.h., in Engeland 12 t.h. en in de Verenigde Staten 17 t.h.

Daarenboven stijgt de inflatie boven het peil van onze buurlanden, stijgt de fiskale en parafiskale druk nog voortdurend en wordt de rentestand zeer hoog gehouden omwille van de onverzadigbare geldhonger van de regering.

Minder voor de staat en méér voor de burger?

De in de begroting van 1984 voorziene nieuwe lasten treffen vooral de werknemers, de ambtenaren en de kleine zelfstandigen, door o.m. de verhoging met 1,25 t.h. van de sociale bijdragen, de afroming van het vakantiegeld enzoverder... Het voordeel dat het Belgisch bedrijfsleven tijdelijk verworven had in zijn konkurrentiepositie ten overstaan van het buitenland, wordt door de invoering van de patronale bijdragen op het vakantiegeld teniet gedaan.

De rijen aan de stempellokalen worden langer, de kollektieve verarming grijpt om zich heen. De liberale verkiezingsslogan kent thans zijn nieuwe en definitieve versie: steeds meer geld voor de staat en steeds minder voor de burger.

Welk fabeltje zal Verhofstadt de volgende keer opdissen?

tvo

Foto van de week

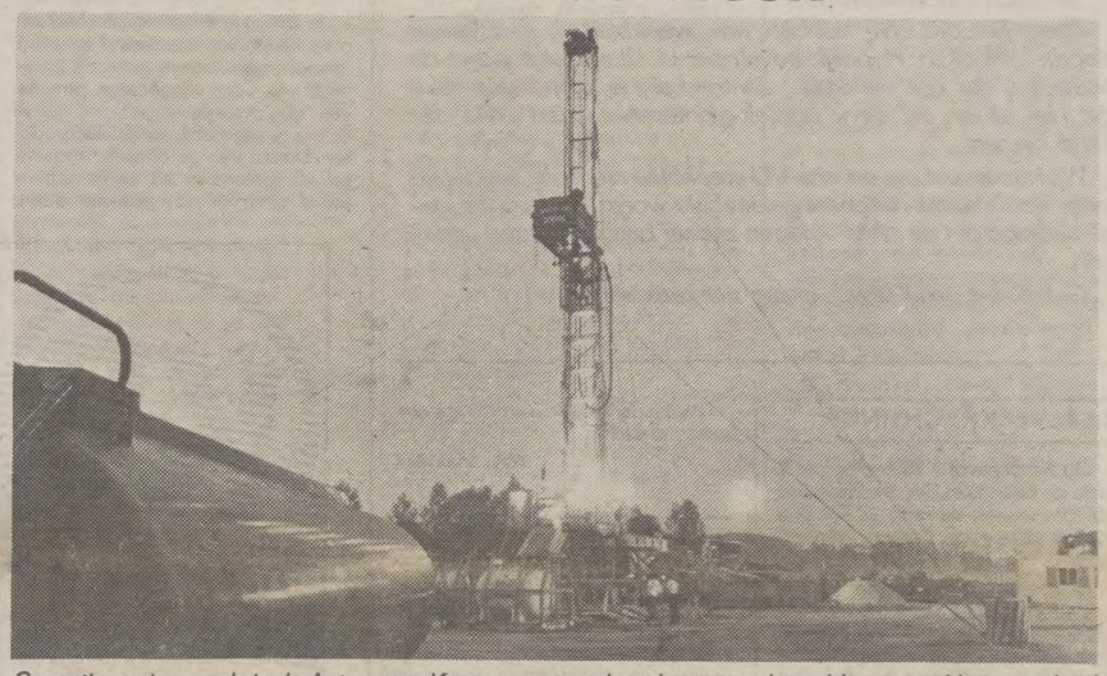

Sensatie, vorige week, in de Antwerpse Kempen: er werd aardgas aangeboord. In persverklaringen deed Mark Eyskens net alsof hij het metaangas zelf ontdekte. De direkteur van de Geologische dienst kreeg anderzijds zwijgplicht. De GOM-voorzitter verklaarde zich verwonderd over grote ruchtbaarheid die de Ekonomieminister aan de zaak gaf.

Nog onzekerder dan de aanwezigheid van een exploiteerbare aardgasbel is de vraag of die mogelijke energiebron Vlaanderen zal ten bate komen. Eyskens heeft immers reeds een communautair gevecht in het vooruitzicht gesteld!

Schandelijk telexgevecht van Maystadt en Gol

ALSOF het krampachtig stilzwijgen over de uitvoering van het zomerkompromis voor Cockerill-Sambre nog geen voldoende ergerlijke kaakslag was aan de Vlaamse gemeenschap, heeft minister van begroting Maystadt bovenop nog een aanval ingezet op de werkgelegenheid in Limburg.

Zelfs waarnemend premier Gol heeft met zijn portefeuille gezwaaid om de Vlaamse ministers te doen inbinden: de RTT-bestelling van 12.000 telex-apparaten mag volgens hem hoegenaamd niet toevertrouwd worden aan Siemens-Lanklaar. Daarmee staat het werk voor 100 mensen gedurende vijf jaar op het spel.

Een jaar lang heeft de RTT de aanbestedingsdossiers technisch en commercieel doorgelicht. In een rapport aan mevrouw D'Hondt meldden de RTT-diensten dat de telexen best bij het Limburgse bedrijf besteld worden. Allereerst is Siemens-Lanklaar gespecializeerd in deze apparatuur. Ook de Siemens' prijs bleek het voordeligst.

Limburg slachtoffer

En door bestelling bij dit Limburgse bedrijf zou de RTT niet in één klap opgezadeld worden met de nieuwe telexen, maar volgens de installatie-behoeften van de RTT-diensten. Begrotingsminister Maystadt (die beter zijn tijd zou besteden aan de opmaak van een gedegen rijksbegroting?) smeet vorige vrijdag onverwacht een ACEC-offerte met 10 procent onderaanbieding tegenover Siemens op de regeertafel. Zo trad hij de aanbestedingsregels met de voeten.

En ook stelde hij dus voor werkgelegenheid voor 100 Limburgers te schrappen om de **Franse producent Sagam** de unieke kans te geven op onze markt binnen te dringen... ACEC uit Charleroi is slechts tussenpersoon en zou 50 Walen assemblagewerk verschaffen...

Gaan de Vlaamse CVP- en PVV-ministers in de Belgische regering deze week andermaal toegeven aan de zoveelste afdreiging van Maystadt en Gol...? Opnieuw is duidelijk dat de Vlaamse gemeenschap — ook wat werkgelegenheid betreft — het slachtoffer blijft van de centrale en door Waalse ministers gechanteerde hefbomen van het industrieel beleid en de overheidsdiensten.

(hds)

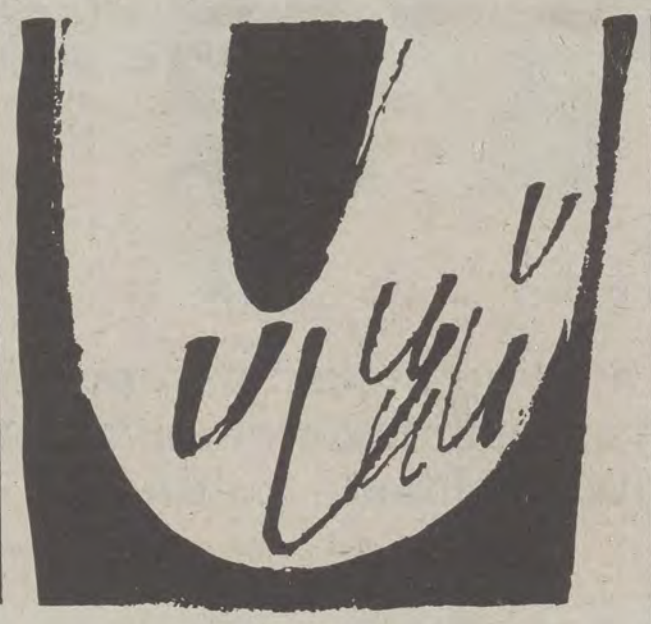

Beste WIJ-lezer,

Zoals beloofd. Wij hebben ons weekblad in een nieuw kleedje gestoken. Hopelijk bevalt het U. Uiteindelijk is het de bedoeling dat ons weekblad aantrekkelijker wordt gemaakt; dat niet alleen de sterk politiek-geïnteresseerden „WIJ" ter hand nemen.

*Wij hopen dat uw en ons VU-weekblad hierdoor een ietsje meer een Vlaams-nationaal **gezins**blad wordt. Het is onze kleine bijdrage om de „WIJ"-kringen almaar breder te laten uitdeinen.*

Getrouwe „WIJ"-lezer, graag uw reakties.

TAALVERKRACHTING

Op zondagavond 25 september ll. hield de heer Jean Gol, waarnemend eerste-minister, via radio en TV een toespraak tot de burgers van dit land.

Onvoorstelbaar hoe onze Nederlandse taal door deze heer werd geradbraakt. De bewering dat de heer Gol toch moeite doet om Nederlands te spreken is gewoonweg belachelijk en waardeloos.

Iemand met een verantwoordelijke funktie voor gans het land dient **perfekt drietalig** te zijn: **Nederlands, Frans** en **Duits.** Dit zijn in België de drie volksgemeenschappen. Dit zouden ook in feite **de drie „gewesten" moeten zijn: Vlaanderen, Wallonië** en de **Oostkantons!**

Het IJzerbedevaartkomitee van het kanton Maaseik protesteert met klem tegen toespraken waarin onze taal geradbraakt wordt.

Wij roepen alle politieke partijen op om deze taalverkrachting te voorkomen, en dringend werk te maken van een wet waarin drietaligheid verplicht wordt voor personen met en nationale beleidsfunktie!

Wij

Uitgave van het Vlaams Pers-, Radio- en TV-instituut v.z.w.

Opstel en samenstelling: **het komitee van redakteurs** (H. De Schuyteneer, Johan Artois, Pol Van Den Driessche, M. Van Liedekerke en Toon van Overstraeten).

Alle stortingen voor abonnementen, publiciteit en redaktie op prk 000-0171139-31 van «WIJ», Barrikadenplein 12, 1000 Brussel. (Tel. 02-219.49.30).

Jaarabonnement	750 fr.
Halfjaarlijks	400 fr.
Driemaandelijks	225 fr.
Losse nummers	22 fr.

Verantw. uitgever: Vic Anciaux, Houba de Strooperlaan 142, 1020 Brussel.

Publiciteitschef: de h. Karel Severs, tel. 02-219.49.30, toestel 25 ('s voormiddags) of privé: Alsembergsesteenweg 41b, 1512 Dworp. Tel. 02-380.04.78.

Welke partij dient hieromtrent een wetsvoorstel in?

W.R., Maaseik

DEKSEL OP NEUS

De zeventiger en vooral de tachtiger jaren worden gekenmerkt door diepe sociale onrust en massale werkloosheid. De mensen zijn ontevreden en ontgoocheld over de prestaties van de opeenvolgende regeringen.

Het feit dat velen het werk neerleggen om aldus uiting te geven aan hun ongenoegen is menselijk. Niemand levert graag in, zeker niet als men weet dat de opgeëiste financiële middelen worden gebruikt om nutteloos oorlogsmateriaal (F 16) aan te schaffen of in vrachtwagens wordt geladen naar Cockeril-Sambre, een industrieel museum. Indien het afgestane geld zou gebruikt worden om de rendabele investeringsprojekten van de derde industriële revolutie te financieren (FT), zouden er zich geen taferelen afspelen zoals dat nu wel het geval is. Zulk een inlevering betekent immers uitstel van huidige koopkracht voor gegarandeerde welvaart in de toekomst.

De septemberstakingen van '83 zijn echter niet goed te praten. De mensen vergeten immers dan hun contestatie gericht is naar mensen die ze zelf gekozen hebben. De Vlamingen krijgen nu het deksel op de neus omdat zij gisteren, toen de zetels moesten verdeeld worden, niet kritisch zijn geweest. De meeste Vlamingen stemmen immers steeds voor één van de traditionele partijen (CVP, PVV, SP) omdat pa of ma, oom of tante, vrienden of buren op de lijst staan; omdat meneer X hun zoon/dochter een job heeft bezorgd; omdat mevrouw Y voor een snelle aansluiting van hun telefoon heeft ingestaan...

De Vlamingen laten zich vangen door het dienstbetoon van deze politieke partijen en stemmen bij de verkiezingen niet voor een programma maar danken voor een persoonlijk bewezen dienst.

Het wordt tijd dat de Vlamingen ontwaken en hun verstand gebruiken als ze morgen het rode potlood ter hand nemen. Het lot van ons allen hangt weliswaar af van het gedrag van de verkozenen maar ligt in de eerste plaats in de handen van de kiezers zelf.

B.J., Halle

VUIL

Je vraagt je af hoe het allemaal zomaar kan. In een straal van 1 km rond Tessenderlo Chemie werd de inwoners van Looi aangeraden omwille van een kwikverontreiniging voorzichtig te zijn met (vooral) bladgroenten. Datum van de officiële informatie: 15 september '83, als de groenten óf op zijn óf in de diepvries zitten. Hoelang al is er deze vervuiling? En draait de vervuiler op voor eventuele schade? Ah nee: „uit het onderzoek blijkt dat er geen direkt gevaar bestaat voor de gezondheid van de plaatselijke bevolking"..., maar „een regelmatige konsumptie van zelfgekweekte bladgroente..." wordt afgeraden...

Wil de overheid eens bekendmaken hoeveel gif er in onze bodem zit? Cadmium, arseen, lood bij voorbeeld! Wil de overheid eens zeggen hoe het staat met bij voorbeeld de erg gevaarlijke gechloreerde KWS (koolwaterstoffen). Hoeveel verschillende schadelijke stoffen zitten er trouwens in de Looise lucht? Kent de overheid de gevolgen als al die stoffen samenkomen? Is er weer „geen direkt gevaar"? Beter Leefmilieu Tessenderlo wees al lang op de aantasting van lucht, bodem, water en planten. Zo bezorgden wij de overheid een lijst met 23 stoffen in de lucht waar nog geen onderzoek naar verricht werd. De overheid kreeg van ons grote uitplooibladen met de inventaris van de chemicaliën (en hun gevaar) die in het centrum liggen opgeslagen.

Is er dan een rampenplan? Na de ervaring van 1942 (!) zou dat tijd worden! Toen de exploitatievergunningen van Tessenderlo Chemie op 31 april 1981 vervielen, deden wij ernstige voorstellen om nu eens wat te verbeteren. De toenmalige besturen van gemeente en provincie verzuimden de nódige verplichtingen op te leggen. Minister Lenssens van het Vlaamse Gewest heeft nog niks van zich laten horen. Het is nu eind september 1983!

Anderzijds mogen we wel 600 fr. „provinciale milieubelasting" betalen. Je zou denken om aan al die problemen wat te doen. Mis. We vernamen „dat de provincie Limburg jaarlijks dient bij te dragen in het maatschappelijk kapitaal en de werkingskosten van de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij". Maar dát staat niet op het overschrijvingsformulier. Zou het water van de Laak dan gezuiverd worden? Nee, want dat is nog altijd totaal vergiftigd. Wat doet de overheid dan voor ons aller milieu? Minister Lenssens van milieu: „De bevolking moet meer milieubewust worden (11.3.83)". De bevolking dus!

W.H., Tessenderlo

BRIEVEN

Wij ontvangen graag brieven van onze lezers, als ze ondertekend zijn. Naamloze brieven gaan de scheurmand in, evenals scheld- en smaadbrieven. De andere publiceren wij, naargelang er plaats beschikbaar is. Wij behouden ons dan ook het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken zonder de essentie van de inhoud te veranderen.
De opinie, vertolkt in een lezersbrief, is niet noodzakelijk de onze.

De redaktie

KB AKTUEEL

Gratis IQ-Spaarkwis.
Meer dan 1 miljoen frank prijzen.

Tot 31 oktober 1983 organiseert de KB voor alle fervente puzzelaars een amusante IQ-Spaarkwis.

Wat heeft Herman Van Molle in 't hoofd? De populaire IQ-kwismaster heeft 4 amusante vragen rond KB-sparen uitgebroed. Bovendien mag u als schiftingsvraag een gokje wagen hoe laag of hoog zijn IQ is.

Méér dan 1 miljoen frank prijzen te winnen.

Een depositoboekje met een kwart miljoen als hoofdprijs, 2 depositoboekjes met 50.000 F en 74 met elk 5.000 F maken meespelen extra spannend. Voor echte puzzelfreaks zijn er nog eens 1.000 IQ kwisboeken.

Hoe meekwissen?

Deelnemingsformulieren voor deze IQ-Spaarkwis krijgt iedereen gratis en met de glimlach in elk KB-kantoor.

KB KREDIETBANK
Betere service. Beter onthaal.

KBL 13-1423 N - LINTAS

Rektor De Somer

Originele De Somer

Rektor Piet De Somer van de Katolieke Universiteit van Leuven heeft tijdens de jaarlijkse opening van het akademisch jaar een hoogst opmerkelijke en originele rede uitgesproken. In zijn referaat over „reflekties omtrent kernbewapening" pleitte hij voor het zetten van „beperkte eenzijdige stappen" bij de diskussie rond de plaatsing van kernraketten. Daar waar openingsredes gewoonlijk saai zijn en handelen over eerder onbegrijpelijke universitaire aangelegenheden was deze toespraak een verademing. En een verrassing!

Het is immers nogal wiedes dat bij voorbeeld nogal wat (kristelijke) ministers lelijk in de maag zullen zitten met de stellingname van iemand met zoveel gezag in kringen van de kristelijke intelligentia. Ook het voorstel van De Somer om een referendum te organizeren over de plaatsing van atoomraketten is origineel... al heeft dit land weinig prettige herinneringen aan de nasleep van de vorige volksraadpleging.

Het wordt uitkijken naar de houding van de Belgische regering. Zal zij het aandurven om, tégen de wil van de grote meerderheid van de bevolking, toch over te gaan tot de installatie?

de" mededeling sloot minister van buitenlandse betrekkingen Leo Tindemans zijn vijfdaags bezoek aan de Verenigde Naties af. Een waarheid als een koe... Om dit te beseffen moet men niet jarenlang minister zijn. Elk kerstekind weet dit.

Wat zo mogelijk nog idioter en ergelijker klonk, was zijn toespraak tot de algemene vergadering van de Verenigde Naties: *„Het atoomwapen is er nu eenmaal, het is een produkt van het menselijk brein, we kunnen het niet meer wegmoffelen"*. Deze uitspraak getuigt van een ongelooflijk gebrek aan overtuiging.

Zij getuigt van aanvaarding, van berusting. Is het niet de verdomde plicht van de toppolitici om zich met alle mogelijke middelen te verzetten tegen de verdere aanmaak van die nucleaire waanzin, in de hoop deze ook af te bouwen.

Of heeft Tindemans maar één echte overtuiging: het streven naar macht en de benoeming tot sekretaris-generaal van de NAVO!?

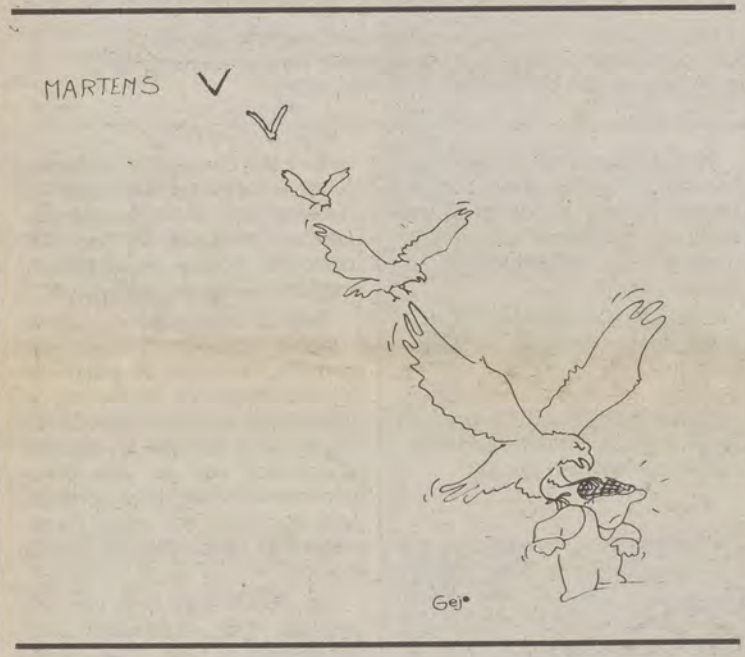

DEZE WEEK DIT

VORIGE zaterdag hebben de Volksunie-parlementsleden, het partijbestuur, de arrondissementsvoorzitters en de stafmedewerkers van het algemeen sekretariaat samen doorgebracht. Niet in een of ander kasteel. Wel in een eerder ongezellige vergaderzaal op de achtste verdieping van een Antwerps hotel. Om elkaar in afzondering beter te leren kennen?

Ja, zeker. Goede menselijke verhoudingen zijn ook in een politieke partij van onschatbare waarde. Maar vooral waren we bijeen om ons te bezinnen. Ver van het dagelijkse gewoel. Zonder publiek. Zonder journalisten of fotografen. Geen verzameling om een of ander komplot of maneuver voor te bereiden. Bijlange niet. Er hangt geen enkele sluier van geheimzinnigheid over. Integendeel. Je mag niet alleen er volledig van op de hoogte zijn. Je hoort het zelfs te weten. Daarom schrijf ik erover.

Een heel jaar werd in het raderwerk van de partijmachine voortdurend olie gespoten. Van de militanten en het bestuurskader werden veel inspanningen gevergd. Naast de klassieke leden en abonnementenwerving kregen zij allerhande opdrachten. Ze werden meermaals de straat opgejaagd om affiches te plakken en pamfletten te verspreiden. Zowel in de huisbussen als aan de fabriekspoorten. De streekpers van de afdelingen kreeg artikels te verwerken. Vormingsdagen werden in elk arrondissement op 't getouw gezet. Verschillende afdelingen startten interessante projekten. Andere zullen dit voorbeeld volgen. De ledenenquête kende een onverhoopt sukses. Heel wat zalen in Vlaanderen liepen bomvol mensen. Ik kan ervan meespreken. Kwam al dat volk omwille van de spreker? Het duiveltje van de ijdelheid doet me dit hopen. Maar met realiteitszin erken ik graag dat de toeloop te danken is aan het vele, ondankbare, voorbereidend werk van de bestuursleden.

Intussen zaten we ook op het politieke vlak niet stil. De aktualiteit werd niet alleen op de voet gevolgd. We slaagden er geregeld in zelf onze stempel te drukken op het politieke gebeuren.

Nu het Volksunie-apparaat flink geolied en warm gedraaid is, nu de rodageperiode voor de Vlaamsnationale gemeentebestuurders achter de rug ligt, nu we aan de vooravond staan van de driejaarlijkse verkiezingen voor de interne besturen op elk niveau, was de tijd rijp voor al wie top-verantwoordelijkheid draagt in de partij, eens rustig en doordacht tot bezinning te komen. Dit greep vorige zaterdag plaats. Ik prijs me gelukkig voor deze dag. Publiek wil ik alle deelnemers feliciteren voor het hoog peil van de bespreking. Het getuigt van de ernst en de zorg waarmee ze hun respektieve taken ter harte nemen.

In een fraaie brochure werd het sociaal-ekonomisch profiel van de Volksunie getekend. Het wordt zeer breed verspreid naar alle mogelijke sekretariaten, studiecentra, verenigingen, tijdschriften en prominenten. Het hele Volksuniekader krijgt het toegestuurd. Het is mijn grote wens dat het ruime aandacht krijgt en onder meer in arrondissementsraden en ledenvergaderingen besproken wordt. Vanuit de beginselen van het Vlaamsnationalisme worden de uitgangspunten neergezet, die de grote krachtlijnen vormen waarbinnen de „derde weg" wordt aangeduid.

Met deze „uitweg" zijn we in staat de Vlaamse mens terug hoop te geven. Optimistisch geloven wij in hem en in de Vlaamse volkskracht. Opnieuw, steeds opnieuw, durf ik je vragen, aan de slag te gaan!

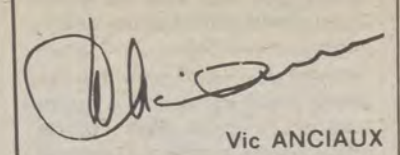

Vic ANCIAUX

MENSEN IN HET NIEUWS

Spitaels is handig

De voorzitter van de PS, Guy Spitaels, is een handige jongen. Hij is er tijdens het voorbije kongres van zijn partij in geslaagd de aanval op het partijstandpunt van een aantal federaties te pareren door een eindje verder te gaan in de ruk naar radikalizering.

Tegelijkertijd was hij zo behendig zichzelf (en zijn partij) niet onmogelijk te maken voor verdere regeringsdeelname door geen extreem standpunt in te nemen. De PS-leider voelt hoegenaamd niets voor een autonomistisch avontuur dat hem voor jaren van de nationale macht zou kunnen verwijderen en afzonderen... Precies daarom werd de hele partijstruktuur opgetrommeld om te beletten dat het kongres de afdeling Charleroi zou volgen in de richting van Waalse autonomie.

Bovendien is Spitaels wel zo slim enkel die materies te willen overhevelen naar de gewesten en gemeenschappen die geen financieel verlies inhouden voor de Walen. Of met andere woorden: federalisme ja, maar het geld moet, voor de PS, uit Vlaanderen blijven komen...

minister Tindemans

Tindemans is niet goed

„De toestand in de wereld is niet goed". Met deze „schokkenwijs bracht, moet inbinden.

De door hem geschorste ambtenaar Simon J., die echter gelijk kreeg van de Raad van State, moet door Coens terug in dienst worden genomen. U herinnert zich nog wel dat deze man, samen met tal van kollega's, „gepasseerd" werd door de zogeheten „Goede-Vrijdagbenoemingen" in '75. Deze schandalige, partijgekleurde aanstellingen werden in '83 op voorstel van Coens in het parlement goedgekeurd. Zogezegd om „humanitaire redenen"... Coens moet dus terugkrabbelen.

Ook in de affaire rond de Brugse opleiding tot gegradueerden in de biblioteek-, dokumentatie- en informatiekunde heeft Daniël Coens moeten bakzeil halen. Aanvankelijk had Coens dit projekt van het stadsbestuur afgekeurd (omdat daarin geen CVP'ers zetelen), terwijl hij het wel had goedgekeurd in Gent en Genk. Door een listige tegenzet moet de onderwijsminister nu toch toegeven.

Coens maakt zich hierdoor hopeloos belachelijk. Net zoals met zijn belofte dat er straks 4.200 extra-banen komen in het onderwijs.

Daniël Coens

Coens moet inbinden

De boerenjongen uit Sijsele die het tot minister van onder-

Happart zakt

Gemeenschapsminister Marc Galle heeft, in zijn bevoegdheid van minister van binnenlandse aangelegenheden, bij het Belgische parlement een wetsvoorstel ingediend betreffende de taalkennis vereist bij de uitoefening van politieke mandaten.

Als dit voorstel het haalt, dan kan Happart onmogelijk burgemeester worden van het Vlaamse Voeren. Deze bendeleider weigert tot op heden de Nederlandse taal te spreken. Ook weigert dit warhoofd deze taal te leren. Het wetsvoorstel bepaalt nu precies dat door een diploma moet bewezen worden dat men de taal beheerst van het taalgebied waarin men een politiek mandaat bekleedt. Indien dit niet zo is, kan de betrokkene zijn kennis door een eksamen bewijzen.

Het is zo klaar als een klontje dat iemand, die niet eens het intelligentiepeil van een varkenshoeder bereikt, straks zakt in een taaleksamen. Een dikke buis voor Happart...

De Gehoorzaal

NA dertig jaar televisie geraak je nog altijd niet uitgekeken op de wondere mogelijkheden van het kleine scherm. Het kijkkastje is thans reeds in staat, verslag uit te brengen over gebeurtenissen die nog moeten plaatsgrijpen.

Terwijl de Waalse socialisten te Waver volop aan het kongresseren waren, verscheen hun voorzitter in de middaguitzending „Faire le Point" om reeds de besluiten uit dat kongres te trekken. De voorzitterlijke krachttoer kan pas op zijn ware betekenis geschat worden als men weet, dat het gesprek met Spitaels reeds de dag voordien was ingeblikt in de studio van de Reyerslaan.

Het zegt iets over de wondere vermogens van de massamedia. Het zegt nog oneindig veel meer over de wondere vormen van demokratie, die in de PS aangekleefd worden. Reeds 's vrijdags, de dag vóór de tv-opname, lag het kongresscenario onverbiddellijk vast tot en met het happy end: de overwinning van Spitaels op de opstandige Karolingers, die in een kwade bui gezworen hadden dat te Waver de Waalse onafhankelijkheid moest uitgeroepen worden.

Voor de rest kwam het er alleen maar op aan, het apparaat op te trommelen. Op de strategische plaatsen in de zaal zaten ze, de voorzitterlijke spionkoppen, om het woord van Spitaels de kracht van hun gehoorzaam applaus bij te zetten.

De kommentatoren van de niet-socialistische dagbladpers, een week op voorhand reeds beducht voor de separatistische revolte te Waver, haalden maandagochtend opgelucht adem. Het was eens te minder erg geweest dan gevreesd.

Schijn bedriegt echter. De harde jongens van Charleroi haalden weliswaar hun slag niet thuis. Maar ze slaagden er lekker in, de partij verder te duwen in de federalistische richting. Voor ons niet gelaten natuurlijk: wij kunnen er opperbest inkomen dat de Walen hun eigen boontjes willen doppen. En met hun vork uit onze teljoor blijven.

Daar hapert echter nog altijd het schoentje, ook bij de Waalse federalisten. Zegde Spitaels: „Als de nationale solidariteit niet meer speelt inzake de sociale zekerheid, zal er geen Belgische staat meer zijn".

Hij zegde het natuurlijk in het Frans. De Nederlandse vertaling van dit fraaie mondvol betekent zo ongeveer: beste Waalse vrienden, loop asjeblief toch niet verder dan jullie neus lang is, want zonder de centen van de Vlamingen is het amen en uit met jullie pensioenen en sociale uitkeringen.

Waarvan akte!

Afscheuren?

Het blijft rommelen binnen de CVP. Iedereen loopt er ontevreden rond. En dit ongenoegen blijkt het grootst te zijn bij de vakbondsleden (van het ACV). De kristelijke vakbond van kommunikatiemiddelen en kultuur (CVCC), sprak zich onlangs zonder meer uit tegen de CVP. Door de top van die partij werd dit afgedaan als een „achterhoedegevechtje" op het getouw gezet door ACV-leden, die militeren voor een andere partij. Bij nader onderzoek blijkt dit helemaal niet zo te zijn, maar integendeel gaat dit verzet uit van een grote groep.

Let wel, deze kritiek komt van CVP-militanten: de CVP vertoont een groot gebrek aan duidelijkheid en speelt dubbelspel. **„Wij vinden het biezonder frustrerend standpunten te moeten vertolken die in en door de regering toch nooit hard gemaakt worden".** Zij eindigen met de waarschuwing: **„Bij de verkiezingen van '81 heeft een groot deel van de middenstand de partij verlaten. Nu moet men beletten dat ook de arbeiders de partij de rug toekeren".**

De gewezen CVP-voorzitter van Meise is reeds begonnen met de oprichting van een scheurpartij.

Exit DIRV?

Het debat van de FET, vorige donderdag, wees uit dat zoveel Vlaamse als Waalse bedrijfsleiders wensen vast te houden aan één Belgische munt en één nationaal rentebeleid.

Gaston Geens was het daarmee eens maar wees erop dat zulks onmogelijk is als Wallonië en Vlaanderen een andere ekonomische ontwikkeling kennen, zoals momenteel meer om meer het geval wordt... Of kondigde Geens omzwachteld aan dat hij op zijn DIRV-stappen zal terugkomen...?

D'r roert wat...

Het gerommel op het sociale vlak duurt voort. De drie vakbonden zijn niet te spreken over de begrotingsvoorstellen van de centrale regering. Zij plannen in dit verband akties. Probleem hierbij is dat de socialistische vakbond lelijk overhoop ligt met de kristelijke tegenhanger, n.a.v. de afloop van de voorbije ambtenarenstaking. Komt daarbij nog dat het ACV aldus opnieuw dreigt in konflikt te raken met de ministers van ACW-strekking binnen die regering... Het wordt voor de ACV-top dansen op een slappe koord.

Uitgerekend op dit ogenblik komen de liberalen (zowel PVV als PRL) aandraven met wetsvoorstellen om de macht van de vakbonden te breken. Het is juist dat de werking van vakbonden nogal eens ondemokratisch verloopt en dat de vakbondstop soms alle voeling met de vakbondsbasis mist, maar de reaktionaire Verhofstadt-suggesties zijn uitsluitend bedoeld om het neo-liberalisme in al zijn kapitalistische uitwasemingen vrij spel te geven. En dit is onaanvaardbaar.

De „trein-tram-bus-dag" werd een denderend sukses. Duizenden mensen grepen de geboden kans aan om tegen goedkope kostprijs het Vlaamse land rond te toeren. Wij kunnen slechts hopen dat dit initiatief herhaald wordt!

Miljoenen voorschot

De Brusselse agglomeratieraad, onder voorzitterschap van de FDF'er Lagasse heeft, andermaal, een voorschot gekregen op zijn werkingskredieten. Liefst 133 miljoen werd hiervoor uitgetrokken. Dit om de lonen van het personeel te kunnen betalen.

Het gebeurde reeds vaker dat het huisvuil zich ophoopt in de straten van de hoofdstad bij gebrek aan personeel dat, begrijperlijkerwijze, weigert te werken zonder loon.

Het gehakketak tussen Brusselse deelregering en agglomeratieraad houdt aan... tot op het ogenblik dat de bom zal barsten en het wanbeleid van de francofonen in de hoofdstad een hoogtepunt zal hebben bereikt.

Zachte radikalizering

Het voorbije kongres van de Waalse socialisten (PS) kwam uitvoerig in het nieuws. Het viel te verwachten dat er een (zachte) radikalizering zou te noteren vallen. Een aantal partijfederaties, waaronder deze van Charleroi, eisten zelfs een autonome Waalse staat.

Het is echter duidelijk dat hiermee het Waals geschut opgesteld werd voor de nu toch wel onafwendbare konfrontatie tussen de gemeenschappen. En het mag dan al zo zijn dat deze regering erin slaagt het definitieve debat over de echter federalizering van dit land te ontwijken, het zal onmiskenbaar hét belangrijkste tema worden bij de volgende regeringsvorming.

Elke waarnemer moet vaststellen dat de kleurloze politiek, die gevoerd wordt door de centrale regering, schril afsteekt tégen wat leeft bij de bevolking, zowel in Vlaanderen als Wallonië. De regering negeert volkomen het verlangen tot federalizering.

Splijtzwam

Op een colloquium georganizeerd door de Financieel-Ekonomische Tijd is duidelijk tot uiting gekomen dat de kommunautaire splijtzwam nu ook merkbaar is bij de bedrijfsleiders.

Terwijl de Vlaamse werkgevers veel heil zien in een dringende radikale overheveling van de industriële beleidsinstrumenten naar de regionale regeringen (met de bijhorende financiële mogelijkheden en budgettaire verantwoordelijkheid), blijven de Waalse patroons krampachtig vasthouden aan de nationale vleespotten. Zo kantten zij zich ook tegen een regionalizering van de BDBH en de exportbevordering in het algemeen.

Vakature

Gevraagd: populair persoon van kristelijken huize met noties van het CVP-programma. Moet zowel aanvaardbaar zijn voor ACV, NCMV, Middenstand en „standenlozen". Kandidaturen worden ingewacht op het CVP-hoofdbureau.

Inderdaad, de CVP is ijverig op zoek naar een lijstaanvoerder voor de Europese verkiezingen van volgend jaar. Kandidaten te over, dat wel, maar telkens mankeert er iets aan. De één is te links, de ander te rechts, de volgende te mager en nog een ander te dik. Bij wijze van spreken. Toch wel opmerkelijk dat Leo Tindemans, de man met wie het allemaal anders én beter ging worden, afhaakt. *„Omdat hij meent zijn Europese overtuiging beter te kunnen doordrukken als minister van Buitenlandse Zaken"* en *„omdat hij vrij sterk ontgoocheld is over de slagkracht van het Europese parlement".*

Van die zogezegde Europese roeping hebben wij nog niets gemerkt. De luttele maanden dat hij voorzitter was van het ministerkomitee waren ronduit doffe dagen voor Europa. En de ontgoocheling van de vele Europarlementsleden vindt precies haar oorzaak in het feit dat de ministers dit parlement niet ernstig nemen...

De 984.000 kiezers van '79 werden door Tindemans eenvoudigweg in het ootje genomen...

Davidsfonds voor vrede

Het nationaal bestuur van het Davidsfonds maakte onlangs zijn standpunt bekend nopens de ontwapenings- en vredesproblematiek. Uitgaande van het diepe respekt voor de menselijke persoon en de menselijke vrijheid klaagt het Davidsfonds alle vormen van fysisch, psychisch en moreel geweld aan. Ook veroordeelt het Davidsfonds de schrikaanjagende bewapeningswedloop, zowel in de landen van het Warschaupakt als in de NAVO-landen en in een groot aantal landen van de zgn. Derde Wereld.

Het pleit derhalve voor een gelijktijdige, evenredige en gekontroleerde wederzijdse ontwapening in de Oost- en Westblokken, niet alleen wat de kernwapens betreft, maar ook inzake de chemische en biologische wapens en de zgn. konventionele oorlogstuigen.

Het Davidsfonds benadrukt zijn principiële vredesgezindheid en looft elke inspanning van de kerk, de regering, de partijen en vredesbewegingen...

Enkel jammer dat het Davidsfonds de eerder ontgoochelende brief van de Belgische bisschoppen volledig onderschrijft...

Er is een krisisuitweg!

VU verwerpt Belgicistisch doemdenken

TIEN jaar geleden waren wij één van de meest welvarende landen in de wereld. Vandaag staat België aan de rand van het faillissement. De toestand van de Overheidsfinanciën is katastrofaal. De op hol geslagen rijksschuld belast de toekomst. Heel wat bedrijven gaan over kop.

De werkloosheid bereikt een triest rekord in Europa. En het dag-aan-dag geknoei van de overheid neemt bijwijlen Italiaanse vormen aan.

Toch had het anders gekund. En het kan nog! Maar dan moeten wij, Vlamingen, los van Wallonië dringend de handen in mekaar slaan. Want Vlaanderen alleen kan veel beter de krisis aan.

De Volksunie acht het noodzakelijk haar beginselen op sociaal en ekonomisch vlak te bundelen en te herdenken in een globale visie, die voor de komende jaren de welzijnsbetrachtingen van het Vlaamse volk moet inlossen.

Derde weg

De sociale en ekonomische beginselen van de Volksunie bieden een uitweg uit de huidige krisis. Een uitweg die grondig afwijkt van de tot nog toe bewandelde wegen: die van de fragmentaire neo-liberale politiek van de huidige regering van CVP en PVV, maar ook van het socialistisch alternatief dat de kreativiteit van de mens en de ondernemingszin al te veel aan banden wil leggen.

De uitweg die de Volksunie voorhoudt is de derde weg, **de weg die in Vlaanderen opnieuw vertrouwen schenkt aan de scheppende mens en die ten volle gebruik maakt van de Vlaamse troeven.**

Het herstel en de redding van de Vlaamse ekonomie zijn slechts mogelijk voor zover de politieke strukturen rust en ruimte bieden voor een eigen Vlaamse aanpak. De halfslachtige regionalizering van augustus 1980 moet vervangen worden door **een waarachtig zelfbestuur voor Vlaanderen en Wallonië, met voldoende macht, middelen en mogelijkheden om een eigen sociaal-ekonomisch en financieel beleid te voeren onder eigen verantwoordelijkheid.**

Nieuw kontrakt

Het welzijn van de bevolking is een zaak van gans de natie. Het primaat van de politiek moet dan ook herbevestigd worden. De machts- en belangengroepen moeten op hun plaats blijven en hun taak opnemen binnen een ordelijke overleg-demokratie.

Tussen alle verantwoordelijken moet een nieuw kontrakt afgesloten worden, op basis van een maatschappelijk konsensusmodel. Een dergelijk kontrakt is de onmisbare voorwaarde voor een nieuwe periode van evenwicht.

„Loon naar werken" moet opnieuw een aanvaarde maatstaf zijn en **een gezond winstprincipe** dient daarom gewaardeerd.

Deze optie mag geen afbreuk doen aan **de fundamentele rechten op arbeid, inkomen en waardering** en aan **de zorg voor de zwakken en de kansarmen.**

Een primordiale bekommernis van het konsensus-model moet het behoud en het scheppen van **werkgelegenheid** zijn. In dat verband wijst de Volksunie erop dat veralgemeende maatregelen meestal evenveel negatieve als positieve gevolgen hebben. Er moet integendeel per bedrijfstak en zelfs per bedrijf kreatief gezocht worden naar de meest aangepaste metode om meer mensen in het arbeidsproces te betrekken.

Grote ombouw

Tovermiddelen bestaan echter niet zodat het te verwachten is dat duizenden gedurende kortere of langere termijn werkloos zullen blijven. Ten einde hun betrokkenheid bij het maatschappelijk gebeuren en hun herinschakeling te vrijwaren, moet er **een begeleidingspolitiek van de werklozen** opgezet worden.

Dit alles vergt uiteraard **een diepgaande mentale en struktturele ombouw van de samenleving.** Aan de organizatie van de vrijetijdsbesteding, de vakantieregeling, het openbaar vervoer en vooral **het onderwijs** zullen heel wat wijzigingen moeten gebracht worden.

Waar we vooral grote behoefte aan hebben: een optimistische aanpak van onze huidige maatschappelijke problemen. Geen doemdenken. Wel een diep vertrouwen in de Vlaamse mens en de Vlaamse troeven. Voor wie geen uitweg wil zien, blijft als alternatief slechts de passieve aanpassing aan de opgedrongen verarming. De Volksunie verzet zich tegen de inlevering als maatschappelijk doel! Er is geen enkele reden om de teloorgang als onvermijdelijk te beschouwen of om in een blijvende achteruitgang te berusten.

De Volksunie is er van overtuigd dat er in Vlaanderen voldoende zin voor verantwoordelijkheid bestaat om het nuchter overleg tussen alle verantwoordelijken aan te vatten en tot een algemene konsensus te komen.

Een eerste krachtlijn van dit konsensus-model moet de vaste wil tot **samenhorigheid** zijn. Er moet opnieuw **een belangengemeenschap** opgebouwd worden, een vernieuwde verstandhouding tussen **alle** klassen waarbij inspraak, medebeheer en participatie geen ijle begrippen zijn.

Daar de Vlaamse welvaart in de allerbelangrijkste mate afhankelijk is van het vermogen goederen of diensten uit te voeren, is Vlaanderen veroordeeld om **meer produkten van een betere kwaliteit konkurrerend aan te bieden op de wereldmarkt.** Het herstel van de konkurrentiekracht is fundamenteel, willen wij de tewerkstelling van de aktieven verzekeren en de zorg voor de zwakken blijven betalen.

Katastrofaal...

In 1978 bedroeg het aandeel van Vlaanderen in het aantal falingen slechts 38,7 t.h. tegenover 32,6 t.h. in Wallonië en 28,7 t.h. in Brussel. In 1982 lagen die verhoudingen heel wat ongunstiger voor Vlaanderen. Het aantal falingen liep er op tot 45,1 t.h. terwijl het in Wallonië en Brussel terugliep tot resp. 30,6 t.h. en 24,3 t.h.

Op het vlak van de werkloosheid is de toestand in Vlaanderen gewoon katastrofaal geworden. In 1970 telde Vlaanderen nauwelijks 30.520 werklozen; 42,8 t.h. van het totaal. Vandaag zijn er in het Vlaamse land meer dan 260.000 mensen zonder werk, hetzij 57 t.h. van het totaal. Deze evolutie is des te schrijnender omdat één derde van de werklozen jonger is dan 25 jaar.

Breed overleg

Vlaanderen houdt vrij eenzijdig de Belgische staat in leven. Het aantal wetenschappelijke studies dat deze stelling bevestigt, is haast niet meer bij te houden. Nog onlangs berekende de Gewestelijke Ekonomische Raad voor Vlaanderen dat Vlaanderen voor sociale zekerheid heel wat minder uitgeeft dan Wallonië. Van de globale bijdragen neemt Vlaanderen 57 t.h. voor zijn rekening, terwijl de uitgaven er nauwelijks 52 t.h. bedragen. Een omgekeerde verhouding treffen we aan in Wallonië: 32 t.h. van de bijdragen en 37 t.h. van de uitgaven. Het gaat om miljarden. In een studie van Vlaamse professoren wordt onweerlegbaar bewezen dat het tekort van de Belgische staat haast volledig toe te schrijven is aan Wallonië.

Maar onze ekonomische reserves dreigen binnen het Belgisch geheel opgeteerd te worden. Bovendien worden de Vlamingen dag aan dag getergd met onaanvaardbare en uitdagende beslissingen, zowel op het politiek als op het financiële en sociaal-ekonomisch vlak. Slechts enkele voorbeelden: de benoeming van Happart, de aankoop van F-16 vliegtuigen, Cockerill-Sambre, de kerncentrale van Chooz, de A.S.L.K., het gemeentebestuur van Kraainem, enz...

De toekomst van Vlaanderen vereist dat er dringend een eind wordt gemaakt aan de verwarring, onduidelijkheid en aarzeling. Een breed overleg is nodig tussen al wie in Vlaanderen verantwoordelijkheid dragen: de Vlaamse regering en de Vlaamse Raad, de strijd- en kultuurverenigingen, de Vlaamse patronale en syndikale organizaties.

Het sociaal-ekonomisch profiel van de VU kan verkregen worden op het nationaal sekretariaat, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel, tel. 02-219.49.30.

Eenzijdig wordt de Vlaamse welvaart afgeremd naar voorbijgestreefde, niet omgeschakelde Waalse industriële complexen.

Wij

WETSTRAAT

Hugo Schiltz: tussen droom en daad...

Een week voor de start van de nieuwe parlementaire zitting... Een nieuw kleedje voor deze Wetstraatrubriek... Kortom, de ideale sfeer om even te bezinnen over de politieke kultuur in Vlaanderen.

Dat was ook het tema dat minister H. Schiltz aansneed tijdens een lezing voor de Antwerpse Marnixring.

HET is opvallend hoe de etnisch-taalkundige dualiteit van deze staat het mogelijk maakte dat rechtse en linkse, konfessionele en vrijzinnige, machts- en belangengrijpen mekaar in evenwicht hielden. Enkel de Vlaams-Waalse tegenstelling geraakte nooit tot een bevredigende oplossing. De reden daarvan ligt voor het grijpen: door de gevestigde machten werd deze tegenstelling steeds ervaren als een storend element voor het bereikte machtsevenwicht.

Als gevolg daarvan bleef de Belgische staat machteloos tot immobilisme gedoemd. Haast automatisch werd het centrale niveau „misbruikt" om een soort ideologische evenwichtsituatie te bestendigen, ten koste van de inhoudelijke verscheidenheid.

Uiteindelijk kon men er echter niet onderuit: het Belgisch verband werd in beweging gezet om het Vlaams-Waalse konflikt op te vangen.

Maar meer dan dat leefde bij overtuigde federalisten de hoop dat Vlaanderen een eigen politieke kultuur zou ontwikkelen. „Den Belgiek van papa" mocht niet de plaats ruimen voor een „Vlaanderen van papa"!

Slecht begin

De staatshervorming konfronteert de gevestigde macht met een gewijzigde situatie. Een herschikking wordt noodzakelijk. Een enige kans dus om een eigen politieke kultuur te laten opbloeien. **„Een unieke kans"**, aldus Hugo Schiltz, **„om het Vlaamse volk in al zijn verscheidenheid te bundelen in een ordening waarin het vertrouwen kan stellen dank zij een oprechte eerbied voor het verrijkende pluralisme".**

Dergelijke kansen zijn uiterst zeldzaam. Demokratieën zijn logge machines, bestuurd door korporatistische leenheren die niet zo gemakkelijk van plaats verwisselen. Vandaar de onmacht van het Belgisch bestel om te evolueren naar een meer volwassen vorm van demokratie.

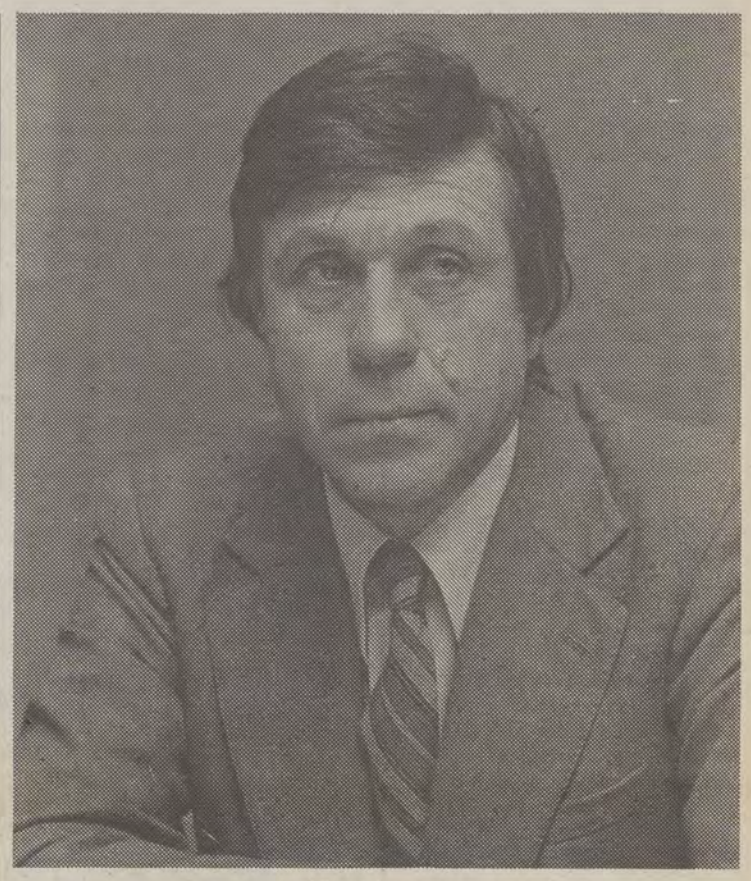

„...geen Vlaanderen van papa...'

In hoeverre hebben Vlaamse regering en Raad gebruik gemaakt van deze ouverture? Een ouverture die nog versterkt werd door het feit dat de Vlaamse regering voor vier jaar proportioneel samengesteld is.

„Het begon slecht". Dat is het besluit van de VU-minister halfweg de ambtstermijn van de eerste Vlaamse regering.

De formule van de proportionaliteit werd onmiddellijk uitgehold. De centrale meerderheidskoalitie CVP en PVV veegde de geest van de staatshervorming van tafel en vormde ook op Vlaams niveau een „feitelijke" meerderheid. Het leeuweaandeel van bevoegdheden en taken ging in die richting. Bovendien is het bij belangrijke dossiers zo, dat het centraal belang van CVP en PVV primeert op het Vlaamse belang.

Verlenging!

Tot besluit deed Hugo Schiltz dan ook een dringende oproep: **„Indien er iets is dat de prille Vlaamse autonomie kan bedreigen, dan is het het gevaar dat we niet bij machte zouden zijn een nieuwe politieke kultuur tot stand te brengen".** En het is de Vlaamse regering die daarin de leiding moet nemen!

Hoe dan ook is de koalitievorming van CVP en PVV een rem op de slagkracht van de regering. En het verwijt moet gericht worden aan ons, Vlamingen zelf. Niet aan de Walen of de centrale regering.

De VU-minister blijft echter optimistisch en stelde zelfs de vraag of een verlenging van de proportionaliteit geen stimulans kan zijn voor een nieuwe Vlaamse politieke kultuur.

Maar tussen droom en daad...

Nog voor de officiële start van het nieuw parlementair jaar werden de kamerleden en senatoren opgeroepen voor een plechtige huldevergadering ter nagedachtenis van koning Leopold III. De lege banken in het halfrond zijn deze van de socialisten. Ook de KP bleef afwezig.

VLAAMSE RAAD

Systematisch grenzen verleggen!

Guido Verhaegen, voorzitter van de CVP-fraktie, is een tevreden man. Althans, dat verklaarde hij net voor de vakantie. Met de inbreng van zijn fraktie loopt het gesmeerd en ook het Vlaamse parlement begint zijn draai te vinden. Eén smet slechts, de Volksunie: blijkbaar heeft die partij de staatshervorming van 1980 niet onder de knie. De afbakening tussen wat centraal is en wat Vlaams is, lijkt haar te ontgaan.

Dat de CVP-fraktievoorzitter snel tevreden is, laten we voor zijn rekening. Feit is dat de werking van de Vlaamse Raad staat of valt met de inbreng van de veel kleinere VU-fraktie. Van de 573 schriftelijke vragen tijdens het voorbije zittingsjaar nemen de VU-leden er welgeteld 376 voor hun rekening! Verder kan vermeld dat de fraktie van **Paul Van Grembergen** 20 interpellaties, 24 mondelinge vragen, 9 voorstellen van resolutie en 13 voorstellen van dekreet op haar aktief heeft.

Maar „joepie" roepen van tevredenheid? Daar is volgens Paul Van Grembergen helemaal geen reden toe. Cijfers zeggen weinig over de reële macht of onmacht van de Vlaamse Raad.

Aldus kan men er volgens de VU-fraktievoorzitter niet onderuit dat de Vlaamse Raad al te weinig de buitenwereld tegemoet treedt als autonome wetgevende vergadering.

P. Van Grembergen: Geen hoera-geroep.

De voornaamste oorzaak daarvan is de halfslachtige staatshervorming van 1980. En relevant daarbij is geenszins of de VU ze nu al dan niet onder de knie heeft. Wel dat ze de VU weinig lief is!

De vele bevoegdheidskonflikten tussen het centrale en het Vlaamse niveau werken al te verlammend. Een verlamming die nog in de hand wordt gewerkt door de behoudsgezinde houding van de „Vlaamse meerderheidsfrakties van de centrale regering". Oftewel, zoals Paul Van Grembergen het omschreef: Tijl Uilenspiegel in de Vlaamse Raad, Lamme Goedzak in het centrale parlement. De benoeming van Happart en de regionalizering van de vijf nationale sektoren zijn daar prachtige voorbeelden van. Die tweeslachtigheid komt uiteraard de Raad als politiek instrument niet ten goede.

De VU-fraktie weigert daaraan toe te geven. Guido Verhaegen mag het gerust weten: vanuit een Vlaamse dynamiek zal de VU steeds pogen om systematisch de grenzen van de beginnende Vlaamse autonomie te verleggen. De thans geboden mogelijkheden moeten ten volle benut worden om de Vlaamse natievorming werkelijkheid te doen worden!

KAMER

Kommissies met open deuren?

Nooit heeft **Defraigne** er een geheim van gemaakt dat hij de geschiedenis wil ingaan als Groot Hervormer van de parlementaire werking. Aan steun ontbreekt het hem daarvoor niet. De meest invloedrijke fraktievoorzitters hebben er alles voor over om het parlementair aanzien wat op te schroeven.

Tweemaal trokken zij dit voorjaar in afzondering. Eens in het Waalse La Roche, nadien in de bossen van Keerbergen. De gezonde buitenlucht leverde alvast op dat de kommissies zouden open gegooid worden, gekoppeld aan een beperking van de spreektijd tijdens de plenaire vergaderingen.

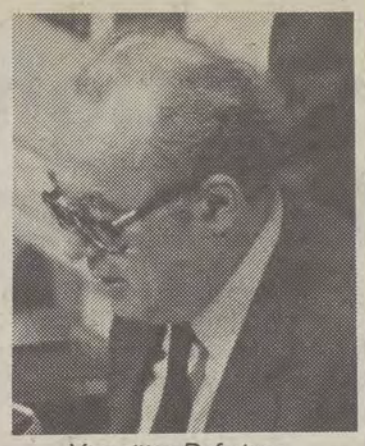

Voorzitter Defraigne.

Nu is dit niet direkt een alleszaligmakend voorstel. Maar, zoals **Frans Baert** het toen stelde, **„het parlementair aanzien staat op zo'n laag pitje dat alle beetjes helpen".**

Het akkoord werd overgemaakt aan de bevoegde kommissie van het Reglement. Waar de CVP het verwierp! Blanckaert zat er maar blootjes bij...

Maar we zeiden het reeds: Defraigne wil de geschiedenisboekjes halen. Vorige week gooide hij het probleem opnieuw ter tafel. Een afgezwakt kompromis kwam tot stand: de konferentie van voorzitters kan beslissen dat bepaalde kommissievergaderingen openbaar zijn.

Blanckaert stemde in. Maar veel betekenis moet daar niet aan gehecht worden. Volgende week zal de kommissie van het Reglement de knoop doorhakken. Achter gesloten deuren...

PARLEMENTAIRE SNOKKELS

TOT drie cijfers na de komma vernam **Willy Kuijpers** het aandeel van het rijk in Cockerill-Sambre. De Belgische staat bezit 81,444 t.h. van het kapitaal. De overige 18.556 t.h. is in handen van privé-aandeelhouders.

OP 31 juli bedroeg de achterstand van de provincies en gemeenten inzake de bedrijfsvoorheffing ongeveer 11,6 miljard. Een uitsplitsing per gewest kon minister **De Clercq** niet bezorgen aan **Jef Valkeniers.**

WIE zoals **Jaak Gabriëls** in de overtuiging leeft dat militaire voertuigen gebruikt worden voor „privé-boodschappen" heeft het mis voor. Aldus de minister van Landsverdediging. Afwijkingen kunnen wel toegestaan worden voor strikte behoeften op het gebied van gezondheid, onderwijs, sociale en kulturele aangelegenheden.

DE burger die geacht wordt de wetten en dekreten te kennen, mag zich verheugen. Aan **Johan De Mol** verklaarde minister van Justitie **Gol** dat na 150 jaar aan een ekonomisch en estetisch verantwoorde vernieuwing van het Staatsblad kan gedacht worden.

MET de (over-) bevolking van onze gevangenissen loopt het al eens mis. Aldus zat **Willy Kuijpers** op de juiste golflengte met zijn bewering dat in de Brusselse gevangenissen soms drie personen in dezelfde cel huizen.

Zelfmoord met kernwapens

De plaatsing van Amerikaanse Pershing-raketten staat midden de politieke branding. Naar ons gevoelen worden die kernraketten valselijk verbonden met het NAVO-bondgenootschap. Jammer genoeg kunnen wij onze defensie niet alleen aan. Enerzijds vrees ik dat morele weerbaarheid alleen, zoals sommigen voorstaan, geen voldoende waarborgen voor veiligheid en overleven biedt. Hoewel, het moet gezegd, dient door onze volksgemeenschap de signaalfunktie van een niet-bewapend land overwogen te worden. Maar we mogen toch niet naïef zijn.

Rik Vandekerckhove, senator

ONS NAVO-bondgenootschap kwam in een vroeger stadium, en onder gedwongen omstandigheden, tot stand. De VS-dominantie — ook in het militair kommando — stellen wij scherp in vraag. Anderzijds zie ik niet meteen een Europese alliantie tot stand komen, gezien de staatsnationalistische reflexen die nog zwaar blijven doorwegen.

Diegenen (waaronder de minister van Buitenlandse Betrekkingen Tindemans) die vandaag beweren dat het NAVO-lidmaatschap meteen een gedwongen instemming betekent voor de vestiging van nieuwe kernraketten in ons land, verwijderen zich afschrikwekkend ver van de defensie-gedachte.

Allereerst is er in Europa nu reeds hoegenaamd geen tekort aan kernwapens. Met de momenteel opgeslagen atoomwapens, bij ons en elders in de wereld, kan de planeet en onze beschaving reeds talloze keren kompleet vernietigd worden.

Meer essentieel, wat de *landsverdediging* betreft, is dat kernwapens in wezen niet te gebruiken zijn omdat het zelfmoordwapens zijn. De ons voorgespiegelde idee van een beperkt kernkonflikt is een valse gedachte die politieke leiders overnemen van het Amerikaans opperkommando. Bovendien, mocht zo'n beperkt kernkonflikt volgens het utopisch scenario toch kunnen plaatsgrijpen, dan dienen we vast te stellen dat precies met de installatie van Pershing-raketten onze streken als ver van de Verenigde Staten afgelegen slagveld „uitverkozen" worden...

De vestiging van kernraketten, waar dan ook ter wereld en middels welk militair bondgenootschap dan ook, heeft niets meer met defensie te maken. Een instemming van de Belgische regering met de dreigende Pershing-vestiging betekent een grote gevaarlijke stap naar de totale vernietiging van ons volk. Het is dan ook niet te verwonderen dat vooral de jongeren morele bezwaren opperen tegen de kernraketten.

Wij moeten trouw blijven aan één van de wezenlijke grondslagen van de Vlaamse beweging: nooit meer de zinloosheid van een oorlog. Zonder naïviteit, maar op basis van voormelde argumenten, onderschrijven we de basisgedachte van de vredesbeweging: neen aan de kernraketten in ons land of elders!

OPINIE

Wij

Federatie Nederlandse Vakbeweging denkt alternatief uit

Een plan van de arbeid snit 1983

*Omdat bij de Nederlandse socialisten er de troef wat uit is geraakt na tien maanden vruchteloze oppositie, was het de afgelopen dagen de vakbeweging die met een **alternatief** voor de dag kwam voor de beleidsplannen der regering zoals die bij de hervatting van de parlementaire zittijd (op de jaarlijkse „Prinsjesdag") naar buiten werden gebracht.*

BEPAALDE de Partij van de Arbeid (die haar energie vrijwel uitsluitend op de kernwapen-kwestie lijkt te richten) zich tot het slaken van wat kreten aan het adres van de kristelijk-liberale regering-Lubbers die maar weer eens nieuwe belastingen aankondigde en voortgaat met de ambtenarensalarissen te verlagen, de Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV) kwam met een *tegenplan* dat heel wat belangrijke elementen bevat om de weg in te slaan naar ekonomisch herstel. Dat moest zelfs het Centraal Planbureau (een overheidsinstelling!) toegeven. Deze instantie rekende uit dat het vakbewegingsplan *netto* dertigduizend arbeidsplaatsen in 1984 zal opleveren (waarvan in het regeringsbeleid geen sprake is) en dat de bedrijfsinvesteringen met 8 procent zullen stijgen, 5 procent méér dan het kabinet-Lubbers „beloofde". Bovendien zou het Plan van de Arbeid snit 1983 de koopkracht-daling die zowat iedere Nederlander aan den lijve ondervindt, tot staan brengen.

Is dat niet allemaal te mooi om waar te zijn? Zeker niet, mits men buiten beschouwing laat dat het *financieringstekort* van de overheid verder zal stijgen als het vakbewegingsplan zou worden aanvaard. De vraag is slechts of het wegwerken van dat tekort voor altijd de Heiligste van alle Heilige Koeien moet blijven. De mannen en vrouwen in Den Haag voor wie regeren bijna hetzelfde is als boekhoudertje spelen, vinden dat wél. Maar er zijn knappe ekonomen, onder wie zelfs de direkteur van het hierboven genoemde Centraal Planbureau, die beredeneren dat het fout is om zich blind te staren op het financieringstekort. Zij houden de regering voor dat haar eerste taak is: het besturen van de samenleving. Daarbij is het goed de miljardentekorten in het oog te houden.

Afgezien dus van die cijfers is het plan van een de miljoen leden sterke FNV (de samengesmolten socialistische en katolieke vakbeweging) een volwaardig alternatief voor de Haagse beleidsvoornemens. Het plan bestaat uit drie onderdelen.

Punt 1: Voortzetting van de arbeidstijdverkorting waarmee in het bedrijfsleven en bij de ambtenaren al een goed begin is gemaakt.

Ten tweede: Op ambtenarensalarissen en sociale uitkeringen niet 12 miljard gulden bezuinigen (wat de regering wil), maar 6 miljard.

En op de derde plaats: Stimulering van de ekonomie met 4 miljard gulden, in hoofdzaak voor woningbouw en aanleg van wegen.

Neemt minister-president Lubbers uitgestoken FNV-hand?

Uitvloeisel van deze drie pijlers van het plan is dat de ambtenaren (en mét hen de mensen van de gezondheidszorg, van het welzijnswerk en de werknemers in de omroep) geen 3 1/2 procent zouden moeten inleveren zoals op Prinsjesdag werd aangekondigd, maar slechts 1 %. Met hetzelfde percentage zouden dan alle lonen, ook in het bedrijfsleven, en alle sociale uitkeringen gekort dienen te worden, behalve de allerlaagste. Er zou een eind komen aan de koopkrachtdaling, terwijl de regering nog een verdere daling met 2 % voorspelt. Meer arbeidstijdverkorting zou mede verkregen kunnen worden door het afzien van de jaarlijkse prijskompensatie. De overheid alléén al zou 3 1/2 miljard gulden kunnen bezuinigen door aan de abmtenaren geen prijskompensatie uit te betalen! Aangetekend moet hierbij worden dat men in Nederland de prijskompensatie min of meer overbodig is gaan vinden sinds de inflatie sterk terug is gelopen.

In grote lijnen is het vakbewegingsplan reëel. Het richt zich op een voorzichtig ekonomisch herstel, met name door handhaving van de binnenlandse koopkracht. Daartegenover mikt de regering eenzijdig op de export hoewel het grote merendeel van de Nederlandse bedrijven zich op de binnenlandse markt richt. Van belang is voorts dat de inkomensoffers (die ook voor de FNV onvermijdelijk zijn) veel eerlijker over de bevolking worden verdeeld. En tenslotte is het een gunstig effekt dat de lastenverlichting voor de bedrijven vooral naar de ondernemingen gaat die het 't hardst nodig hebben èn waarvoor goede toekomst-verwachtingen gelden.

Met een flink aantal positieve punten is het geen wonder dat er vriendelijk op het plan wordt gereageerd. Behalve uiteraard door de minister-president die, zoals steeds piekerend over het financieringstekort, zoiets mompelde van „Goedkoop, duurkoop..." Maar zelfs de liberale partij (VVD) heeft lof voor het vakbewegingsplan en zegde toe het met de FNV te bespreken.

Bij de werkgevers wordt begrip getoond, hoewel men niet staat te juichen, want de door de regering toegezegde lastenverlichting komt niet in het plan voor. En dan is er nog de kristendemokratische minister van Sociale zaken in het vorige kabinet. Hij, prof. Albeda, vindt in het plan zowat alles verwezenlijkt wat hij in de regeringsvoornemens voor 1984 miste...

In de vrieskoude Haagse vijver is in elk geval een steen terechtgekomen die opmerkelijke kringen heeft veroorzaakt. Kringen die — wàt er van het plan ook verwezenlijkt wordt — vooral de socialisten zullen zijn opgevallen. Een jaar geleden, tijdens de regeringsvorming, hadden ze immers iets op papier gezet dat wel op het plan leek. Het zou hen gesierd hebben als ze dat papier nú uit de rode ijskast te voorschijn hadden gehaald. Want hoé terecht en belangrijk de aandacht is van de PvdA voor het kernwapen-gevaar, ze heeft zich door de vakbeweging de kaas van het brood laten eten.

Scottish National Party op een keerpunt

GLASGOW — De SNP heeft zich tijdens het voorbije weekend drie dagen beraden over de nieuwe richting die de partij moet inslaan om de sterk neergaande kurve bij de elektorale aanhang terug om te buigen in positieve zin. Europa kwam er ook aan bod. Jaak Vandemeulebroucke ging er pleiten voor een nauwere samenwerking van de nationalistische partijen in Europa. De Volksunie werd er entoesiast toegejuicht.

THE continent is isolated, dat zeggen de Britten wanneer er mist over Albion hangt. Met de Schotten is het ook niet meteen dàt geweest. Grote hinderpaal was de toetreding van SNP-parlementslid Winifred Ewing tot de fraktie van de Franse Gaullisten, en het verder verspreid zitten van de nationalisten in het Europees parlement was nu ook geen pluspunt voor de geloofwaardigheid van onze Europese boodschap. De SNP zelf heeft zich tegenover Europa in het Brits referendum over de toetreding negatief ingesteld, omdat ze in de EG geen Schotse stem had, omdat Londen alles besliste. Een doorn in het oog is het prijsgeven van de 200 mijl visserszone. Vandaar de „No voice, no entry", anders gezegd: aangezien we er niets te zeggen hebben, doen we er niet aan mee.

Het is de Schotse nationalisten sindsdien niet voor de wind gegaan. Einde van de jaren zestig, begin de jaren zeventig was de euforie nochtans groot, en niets leek de opgang van de SNP in de weg te kunnen staan. In 1974 hadden ze 11 zetels in Westminster, en waren met 31 % van de stemmen in Schotland de tweede partij geworden.

Het elan is echter gebroken in 1979, bij het referendum over de Devolution Act, een voorstel van een (beperkt) zelfbestuur, dat weliswaar door 52 % van de stemmen in Schotland werd goedgekeurd, maar 52 % werd in Londen geen meerderheid genoemd. Het moest 50 % van het aantal kiesgerechtigden zijn. Een absoluut krankzinnige eis.

Maar goed, dat van die twee maten en twee gewichten kennen wij ook. Hoe dan ook, bij de volgende verkiezingen zakte de partij naar 2 zetels in Westminster met 18 % van de stemmen. Bij de jongste verkiezingen op 6 juni behaalde ze nog 12 % van de stemmen, en behield haar twee zetels in de House of Commons.

Er moet dus wat gebeuren want een verder verlies zou de partij moeilijk te boven komen. De volgende test zijn de komende Euro-verkiezingen, waar de SNP met Winifred Ewing haar zetel in de Highlands and Islands wil behouden. Een nieuw elan?

De voornaamste opdracht was dan ook de militanten weer entoesiast te maken, de verzoening te bewerkstelligen, en de energie te kanalizeren naar de werking voor de partij, in plaats van mekaar te bevechten binnen de partij.

De SNP veranderde dan ook op verscheidene punten van koers: in plaats van het onafhankelijkheidsidee als een monolitisch blok te handhaven, heeft men de politieke ideeën erg verruimd: een zelfstandig Schotland, o.k., maar welk Schotland? De politieke basis van de partij werd verruimd met een sociaal-ekonomisch profiel.

Winifred Ewing.

Bovendien komt de partij ook sterk naar voor als een pacifistische partij: de SNP wil een nucleair-vrij Schotland, en staat een aktieve neutraliteitspolitiek voor. Ook tegenover Europa is een zwenking gemaakt: men is nu voorstander van de EG, omdat deze als geschikt middel wordt gezien om over het hoofd van Londen heen aan aktieve Schotse internationale politiek te doen. SNP-voorzitter Gordon Wilson bepleitte in een zeer militant Schotse rede op een briljante wijze bij zijn soms op hol geslagen militanten het politiek realisme. Hij werd langdurig toegejuicht, de rangen werden gesloten.

Samen in Europa?

Daarover kwam Jaak Vandemeulebroucke spreken. De idee werd erg gunstig onthaald, als vanzelfsprekend. Alleen stelt zich de vraag hoe de lerse nationalisten zich zullen gedragen. Deze zijn nu, met de SNP lid van de gaullistische fraktie.

Tussen beide partijen is er een grote solidariteit: die manifesteerde zich al in het vorige Europarlement, toen Winifred Ewing die als onafhankelijke zetelde, steeds een beroep heeft kunnen doen op de lerse Fianna Fails.

De Schotten zijn echter bereid met ons naar Dublin te trekken om er de leren van hun eiland te halen. Daar zal veel van afhangen voor een fraktie van nationalisten in het Europees Parlement van 1984.

Herman Verheirstraeten

De Vlaamse Beweging in de eerste jaren na de bevrijding

Zo zag ik het, zo is het geweest

Het ligt niet in mijn bedoeling een geschiedenis te schrijven van de Vlaamse Beweging in de na-oorlogse periode. Maar het komt mij onontbeerlijk voor een poging te doen om de situatie te schetsen. De toestanden zijn zozeer veranderd dat vooral de jonge generatie, die deze jaren niet meegemaakt heeft, het moeilijk zou hebben om het relaas van mijn belevenissen te begrijpen indien hen de kontekst, de achtergrond onthouden werd.

IK beperk mij er evenwel toe aan de hand van enkele feiten en gegevens te pogen een idee te geven van de situatie waarin wij ons toen in Vlaanderen bevonden. Het is slechts een grof geborstelde achtergrond, de schets van een situatie en een klimaat zoals ik dat beleefd en aangevoeld heb.

In de eerste jaren na de oorlog was er nog nauwelijks iets overgebleven van georganizeerde Vlaamse Beweging. Ze was onthoofd en uiteengeslagen. Zo werd in 1945 nergens in Vlaanderen een 11-juliherdenking gehouden. Wanneer op 16 juli 1945 de eerste aanslag gepleegd werd op de IJzertoren, was er niemand die durfde protesteren. De Vlaamse pers vermeldde de aanslag zonder enig kommentaar. Dit geeft een idee van de anti-Vlaamse terreur die in het land heerste. Er hing over Vlaanderen een doodse stilte.

Om die toestand te kunnen begrijpen moet men zich rekenschap geven van de omvang van de vervolging die ingezet was, na de terugkeer van de regering van Londen. Niemand heeft ooit juist geweten hoeveel mensen er aangehouden en opgesloten geweest zijn in gevangenissen, kazernen, kampen. Er was geen aanhoudingsmandaat nodig! Verzetslieden hielden zonder enige formaliteit, volkomen willekeurig, iedereen aan die hen niet beviel. Een naamloos schrijven volstond. Eens aangehouden was men „verdacht" en kon men maanden wachten om voor een kommissie of een krijgsauditeur te verschijnen. En dan moest men zijn onschuld kunnen bewijzen, zich verdedigen tegen ongekende of zelfs onbestaande beschuldigingen.

Het aantal door de krijgsauditoraten geopende dossiers bedroeg 405.000. Doch tienduizenden personen werden aangehouden als „verdachten" en geïnterneerd zonder dat er een dossier tegen hen geopend werd. Er ontstond dan ook een algemeen gevoel van onveiligheid en rechteloosheid. Iedereen kon aangehouden worden. Huizen werden geplunderd en in brand gestoken. Op sommige plaatsen werden mensen zonder vorm van proces doodgeschoten of doodgemarteld, o.m. te Hasselt.

De eerste berichten over terechtstellingen waren ontstellend.

Jonge mensen werden gefusilleerd alleen omdat zij lid geweest waren van de Vlaamse Wachtbrigade (zie b.v. *„Het Handelsblad"* van 22 februari 1945) of van het Vlaams Legioen. Zo werd o.m. de zoon van dr. Laureys, die eerst in de Fins-Russische oorlog en later aan het Oostfront had gevochten, te Antwerpen terechtgesteld (*„Het Handelsblad"*, 24 februari 1945).

Nog op 13 juni 1945 schreef *„Het Handelsblad"* (en dat was toen zeer moedig!): *„Het moet nu gedaan zijn! Ja, en werkelijk voor goed gedaan, want het loopt meer dan de spuigaten uit.*

Zo'n bandeloze benden die zogenaamd om rechtspleging te doen overgaan tot de meest baldadige en strafbare dfaden en dat terwijl de wettige politie met de handen in de zakken laat begaan. Waar gaat dat naartoe?"

Is het dan te verwonderen dat er een ware angstpsychose heerste, eigen aan een terreurregime? Jonge mensen geven zich vandaag geen rekenschap, kunnen zich geen rekenschap geven van de toestanden die in ons eigen land geheerst hebben in de jaren na de oorlog. De priester en letterkundige Albert Westerlinck heeft later de situatie gekenschetst door te spreken van een *„anti-Vlaams pogrom"*. Zelfs van enig Vlaams kultureel leven was er geen sprake meer.

De gedynamiteerde IJzertoren.

Men stond voor een niets ontziend offensief van de anti-Vlaamse machten waarbij de haat die tegen het Vlaams-nationalisme hoog oplaaide, ook de gematigde Vlaamsgezinden niet spaarde. Zoals na de Eerste Wereldoorlog vierde ook thans het Belgisch patriotisme hoogtij.

Men kende een herleving van de „idée belge". Prof. Blancquaert, rektor van de Gentse Hogeschool en vóór de oorlog lid van de Vlaamse Kultuurraad, drukte de voetstappen van de Belgische en belgicistische geschiedschrijver prof. Pirenne. Hij hield bij de opening van het akademisch jaar in november 1945 een rede over *„De grondslagen van de Belgische Gedachte"*. Prof. De Corte ontkende in het essay *„Du fond de l'abîme* (1945) zelfs het bestaan van een Vlaamse kultuur. Volgens hem kon men alleen van de ene Belgische kultuur spreken, zoals er ook alleen één Belgisch volk bestaat.

In deze omstandigheden poogde een groep zich op het voorplan te dringen, die een strekking vertegenwoordigde die reeds vóór de oorlog aanwezig was in vlaanderen. De voornaamste figuur van deze groep was staatsminister Frans Van Cauwelaert. In de periode tussen de twee wereldoorlogen had deze groep niet veel sukses geoogst. Na de Eerste Wereldoorlog bleek Frans Van Cauwelaert niet bij machte de belofte die hij aan de Vlaamse frontsoldaten gedaan had (de vervlaamsing van de Gentse Hogeschool) in te lossen.

In de schoot van de Vlaamse vleugel van de katolieke partij werd hij geleidelijk in de hoek geduwd door een andere groep, waarvan Gustaaf Sap één van de invloedrijkste leden was. Deze laatste groep bewerkte de splitsing van de katolieke partij, de oprichting van de Katolieke Vlaamse Volkspartij en de ondertekening van het beginselakkoord KVV-VNV (1936).

In zijn eigen organizatie — de Katolieke Vlaamse Landsbond — had Frans Van Cauwelaert vóór de oorlog de kous op de kop gekregen toen het kongres zich, niettegenstaande zijn hardnekkig verzet, uitgesproken had voor het federalisme en de dekoncentratie-politiek. Na de oorlog echter lag het terrein vrij. Minister Sap was overleden aan de vooravond van de oorlog. De Vlaamsgezinde kristen-demokraat Leo Vindevogel werd gefusilleerd. Leo Delwaide, die in het Antwerps kollege was blijven zetelen tot begin '44, was inciviek en werd bij de verkiezingen van 1946 geweerd van de CVP-lijst. De Vlaams-nationalisten waren volledig uitgeschakeld.

Na de onthullende reeks „Advokaat in sombere tijden" en de relatie Romsée-Leopold III werd meester Frans Van der Elst bereid gevonden een reeks bijdragen te plegen over het wel en vooral het wee van de Vlaamse Beweging in de na-oorlogse periode.

Het verhaal door een niet onbelangrijke ooggetuige...

De groep-Van Cauwelaert poogde dus de hand te leggen op de Vlaamse Beweging, wat in de gegeven omstandigheden niet moeilijk leek. We zullen zien met welke inzichten en welke resultaten. CVP-volksvertegenwoordiger Louis Kiebooms en Karel Van Cauwelaert, neef van Frans Van Cauwelaert, steunden deze groep in *„De Gazet van Antwerpen"* en *„Het Volk"*.

Hun eerste doel was echter, de hand te leggen op de bladen van de „Standaard"-groep van wijlen Gustaaf Sap. Zij slaagden er ook in. Na de bevrijding, vanaf 5 oktober 1944, verscheen *„De Standaard" opnieuw. Doch de Raad van Beheer van de „Standaard"*-groep werd vervolgd om tijdens de bezetting het dagblad *„Het Algemeen Nieuws"* uitgegeven te hebben. Hij moest de publikatie van zijn bladen staken. Vlug werd op 8 november 1944 de NV De Gids gesticht die zich van de bladen van *„De Standaard"*-groep wist meester te maken en vanaf 10 november 1944 *„De Nieuwe Standaard"* uitgaf.

De Raad van Beheer van de NV De Gids was samengesteld uit de heren Léon Bekaert, industrieel; prof. Edgard De Bruyne; Jozef De Schuyffeleer; René Goris; Tony Herbert; Paul Van Steenberghe; prof. Jules Cardijn; prof. C. Van Deyck; Louis Roppe. Tot de aandeelhouders behoorden o.m. Frans Van Cauwelaert, Theo Lefèvre, Robert Vandekerckhove, August Cool, Ludovic Moeyersoen, Paul Knapen, Franz Van Dorpe, Albert De Clerck... Zowat gans de Vlaamse CVP, zoals men kan vaststellen.

„De Nieuwe Standaard" is blijven verschijnen tot 11 april 1947 en werd dan *„De Nieuwe Gids"*. De Raad van Beheer van de „Standaard"-groep had zijn bewegingsvrijheid terug gekregen ingevolge een buitenvervolgingstelling, maakte een einde aan het kontrakt met de NV De Gids en gaf voortaan zijn bladen terug zelf uit achter het scherm van de nieuwe groep De Schakel. Van 1 mei 1947 af verscheen terug *„De Standaard"*. Dit gaf aanleiding tot een korte, maar heftige polemiek die duidelijk maakte wat de inzet van de strijd was.

Wij

„Doen voor werk", een VNOS-dokumentaire

Werklozen nemen zelf het initiatief

De toenemende werkloosheid, die de beroepsbevolking treft, heeft verregaande financiële, ekonomische en sociale gevolgen. Naast de nood aan arbeidsplaatsen komt het gebrek aan begeleiding van mensen zonder werk scherp tot uiting. Volgens recente cijfers van het Instituut voor Sociaal-Wetenschappelijk Onderzoek ervaren bijna de helft van de werkzoekenden hun doelloos bestaan als belangrijkste aandeel. Daaraan wordt de jongste tijd iets gedaan.

ZATERDAG 1 oktober jongstleden eindigde in het Dommelhof te Neerpelt een driedaagse konferentie over werkloosheidsbegeleiding, georganizeerd op initiatief van het Algemeen Nederlands Kongres. Er werd vooral aandacht besteed aan de situatie in Belgisch en Nederlands Limburg. Bovendien werden er beleidsvoorstellen geformuleerd, die het de werkzoekenden gemakkelijker moeten maken om hun lot in eigen handen te nemen.

Uit de televisiedokumentaire van de Vlaams-Nationale Omroepstichting die op maandag, 10 oktober aanstaande op BRT 1 wordt uitgezonden, onder de titel „Doen voor werk", blijkt dat er op tal van plaatsen vaak originele projekten lopen, zowel in Nederland als in Vlaanderen.

Herent: modelgemeente?

Uit een recente peiling bij de zevenhonderd werklozen te Herent blijkt dat 92 % bereid is om vrijwillige arbeid te presteren. Daarom zijn er een tiental projekten opgezet, ondermeer onder impuls van VU-schepen Willy Kuijpers, gaande van een werkbeurs, over een speelpleinen onderwijsdienst, een kindertehuis, volkstuinen tot selektieve huisvuilnisophaling. Uiteraard wordt daarvoor een beroep gedaan op werkloze vrijwilligers. Bijkomende informatie is te verkrijgen via telefoonnummer 016-22.99.91 of op het adres Wilselesteenweg 28 te 3020 Herent.

Vorming van jonge werklozen

Bij „Lenteleven" te Lommel krijgen jonge schoolverlaters de kans tot persoonlijke vorming, via sportaktiviteiten en groepsgesprekken. De sfeer is er heel anders dan in het café of aan het stempellokaal. Uiteenlopende onderwerpen komen aan bod, van werk zoeken tot het relatieleven. Rob Van Vlierden koördineert de aktiviteiten. Het „Centrum voor Levensvorming" ligt aan de Sasdreef 2, langs de baan Hasselt-Eindhoven, vlakbij de grens met Nederland, tel. 011-64.16.84.

Fietswerkplaatsen en toerisme

Te Tongeren worden afgedankte fietsen bij de politie afgehaald of bij de mensen thuis. In een experimentele werkplaats worden ze gedemonteerd. Met de bruikbare onderdelen wordt dagelijks een fiets rijklaar gemaakt. Het gaat er erg praktisch aan toe. Van zwartwerk is geen sprake: herstellingen voor privépersonen en verenigingen zijn uitgesloten. Dat zou immers oneerlijke konkurrentie zijn ten opzichte van gevestigde fietsherstellers.

Het atelier is inmiddels uitgegroeid tot een ontmoetingsplaats en een centrum van waaruit ook fietsen worden verhuurd. Samen met de diensten voor toerisme worden dagreizen georganizeerd, met een rondrit per fiets op het programma. Ook voor de organizatie van de verhuur, het uitstippelen van routes en het begeleiden van groepen wordt een beroep gedaan op werkloze vrijwilligers.

Zulke experimentele fietswerkplaatsen zijn er ondermeer ook te Sint-Truiden en Hasselt. Het kontaktadres is Provinciaal Begijnhof, Zuivelmarkt 33, 3500 Hasselt, tel. 011-21.02.66.

Het Doppahuis te Hasselt

Het Doppahuis te Hasselt ontstond uit een doppersatelier. Het is een open huis, waar mensen uit de buurt, werkenden, werklozen en studenten elkaar ontmoeten.

Praktische vaardigheden, zoals het maken en ontwerpen van kledingstukken en het drukken van affiches worden er aangeleerd. Ook natuurstudie en wandelingen staan op het programma. Via koöperatief werken, wordt de jongste tijd ook getracht de vaste tewerkstelling te bevorderen. Volgens Jean Bartels, koördinator van het Doppahuis, gaat het vooral om kleinschalige projekten, die echter te weinig worden gesteund. Ze worden ook afgeremd door de uitwassen van een gebrekkig tewerkstellingsbeleid, dat vele alternatieve initiatieven nagenoeg onmogelijk maakt, van zodra ze de vrijblijvende aktiviteiten van het zinvol tijdverdrijf overtreffen. Volwaardige arbeidsplaatsen scheppen, door middel van vindingrijke projekten, opgezet door werklozen zelf, is in Vlaanderen nog altijd héél, héél moeilijk. Wie hierover meer wil weten; kan terecht in het Doppahuis, Ambachtsschoolstraat 19, 3500 Hasselt, tel. 011-25.03.87.

Schiltz: voor nieuwe aanpak

Minister van Financiën en Begroting Hugo Schiltz, die over werkloosheidsbegeleiding een rondetafel organizeerde en een aantal koördinerende initiatieven nam, is zich ten volle bewust van deze tragische toestand. Volgens hem moet de Vlaamse regering dringend ruimte scheppen voor dergelijke projekten, zowel juridisch als financieel.

Toestand in Nederland

Ook in Nederland nemen werkzoekenden hun lot meer en meer in eigen hand. Vrijwillig natuurbeheer bij voorbeeld wordt er nog steeds ervaren als een zinvol tijdsgebruik. Maar de ontevredenheid neemt toe. Al bestaat de dagelijkse stempelkontrole bij onze noorderburen niet, velen zijn hun dagelijks lot grondig beu en mikken op een nieuwe aanpak.

Volgens Jaap Lengkeek van de Stichting Rekreatie zullen de grote lijnen van het klassiek tewerkstellingsbeleid van de Nederlandse regering voorlopig worden voortgezet; daarin is net als in Vlaanderen, te weinig ruimte voor vernieuwing. Toch neemt het aantal alternatieve projekten voor werklozen toe in Nederland. De Stichting Rekreatie, gevestigd Statenplein 1, Den Haag en het bureau werkloosheidsbestrijding van de gemeente 's-Gravenhage beschikken in dat verband over heelwat boeiende informatie en ervaring. De Stichting Rekreatie organizeerde o.m. dit jaar een kongres over werkloosheid en rekreatie, rekreatie en werkgelegenheid te Noodwijkerhout.

Workshop is een werkplaats voor Surinamers en Nederlanders, die werken met behoud van uitkering. In de elektro-afdeling worden ondermeer televisietoestellen hersteld. In de metaalafdeling worden alle klassieke bewerkingen uitgevoerd, zoals slijpen, lassen en smeden. In het houtatelier wordt vooral gebruikt hout en karton verwerkt.

Koördinator Roël Van Bossé betreurt dat het experimentele karakter van het projekt te veel wordt benadrukt en dat de gemeentelijke overheid onvoldoende financiële middelen ter beschikking stelt voor machines, e.a.

Anderzijds wegen de vaak dramatische problemen zwaar op de motivatie van de vrijwillige werkers in deze Workshop, die gehuisvest is aan de Oranjelaan 9 in Den Haag.

De initiatiefnemers genieten wel, van bij de aanvang, de steun van de Stichting „De Nieuwe Aanpak".

„De Nieuwe Aanpak"

Volgens Jake Mostard, woordvoerder van deze Stichting is het gebrek aan kennis van de te volgen wegen, vaak de oorzaak van het mislukken van projekten van werkzoekenden, die nochtans steunen op uitstekende ideeën. Om deze leemte op te vullen werd „De Nieuwe Aanpak" opgericht.

Dank zij deze noodzakelijke begeleiding zijn heelwat interessante projekten momenteel in uitvoering. Het Djazzex-initiatief is daar een van.

Djazzex

Djazzex is een moderne jazz dansgroep, die in september 1982 werd opgericht, om de modern jazz dans in Nederland meer bekendheid te geven en werkgelegenheid te scheppen voor dansers en koreografen. Djazzex werkt op non-profit basis. Er wordt vijf dagen per week getraind en gerepeteerd in de studio op het Westeinde 58 in Den Haag. Deze studio is sinds 15 augustus jongstleden toegewezen aan Djazzex door de gemeente. Naast deze hulp kwam er ondermeer ook een startsubsidie van het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Kultuur, terwijl een twaalftal mensen er werken met behoud van uitkering. Het is wel de bedoeling om geleidelijk na een tweetal jaren zelfbedruipend te worden.

Op 8 januari van dit jaar gaf de groep haar première in een uitverkocht Circusteater te Scheveningen. Dit gebeuren was een hele opgave; geheel op eigen risico en zonder subsidie werd de voorstelling gerealizeerd.

Het eerste seizoen werd besloten met een gastoptreden in Keulen en voor het komende seizoen heeft Djazzex twee nieuwe produkties op het programma met een officiële première op zondag 27 november aanstaande in het Congresgebouw in Den Haag. Meer informatie is te bekomen via telefoon 00/31/70-89.86.20.

Het ziet er naar uit dat „Doen voor Werk" geen holle slogan zal blijven. Een lijst met bibliografische gegevens over de lopende initiatieven is op de redaktie verkrijgbaar. Ze wordt U toegezonden op eenvoudig verzoek.

Roeland Dirks

Zo gaat het er in een Limburgse fietswerkplaats aan toe: leren, werken, ontmoeten...

Naamdag

Vandaag, donderdag 6 oktober, kan je een prettig naamfeest wensen aan al wie *Bruno* heet. Dat zullen er niet zoveel zijn: Bruno's lopen er minder rond dan Jannen of Wimmen.

De herkomst van de naam is nogal wiedes: hij is van goed-Germaanse stam en betekent niets anders dan „bruin", „de bruine", „het bruintje".

De *heilige Bruno* was een Keuls edelman van om en nabij het jaar 1.100, die rektor werd aan de Domschool te Reims en die bij Grenoble een klooster stichtte waaruit de orde van de karthuiers zou groeien.

Dé Bruno van de Vlaamse Beweging is *Bruno De Winter*. Hij werd te Antwerpen geboren in 1910.

Bruno

Hij liep er kollege op Sint-Jan aan de Meir („Tsjing-Tsjang", zoals de sinjoren zeggen). Zijn eerste journalistieke sporen verdiende hij op „Het Handelsblad" dat in de Antwerpse volksmond „Het Ganzeke" heet. De kleine kroniek die hij daar schreef kort na de bevrijding, tekende hij met „'t Pallieterke".

Op 17 mei 1945 verscheen een splinternieuw satirisch weekblad dat zijn naam ontleende aan deze signatuur uit het „Ganzeke". Achter 't Pallieterke zat Bruno De Winter, met de reklamemensen Polderman en Van Gool.

Kort nadien verliet De Winter het „Handelsblad", om zich totaal aan zijn weekblad te wijden tot bij zijn al te vroege dood in 1955, op 45-jarige leeftijd. Zijn opvolger aan de leiding van het blad is tot op vandaag zijn vroegere sportmedewerker Jan Nuyts.

Bruno De Winter beantwoordde maar half aan de bepaling die hij zijn weekblad meegaf: voor lezers „met een goed hart en een slecht karakter". Een gouden hart bezat hij inderdaad, hij was een schat van een goed mens. Een slecht karakter had hij helemaal niet, wel een rechtlijnig en vrijmoedig karakter.

Vrijmoedigheid en rechtlijnigheid, gedragen door warme menselijkheid, waren trouwens nodig om te doen wat Bruno De Winter toen deed: in volle repressietijd de verdediging opnemen van de vervolgden en de verdrukten, recht-uit recht-aan Vlaamsgezind zijn en daar week na week over te schrijven in zijn onnavolgbare — soms geestige, soms scherpe, maar altijd humane — stijl.

Bruno De Winters werk en weekblad hebben een onschatbare rol gespeeld bij het traag en moeizaam herleven van de naoorlogse Vlaamse Beweging.

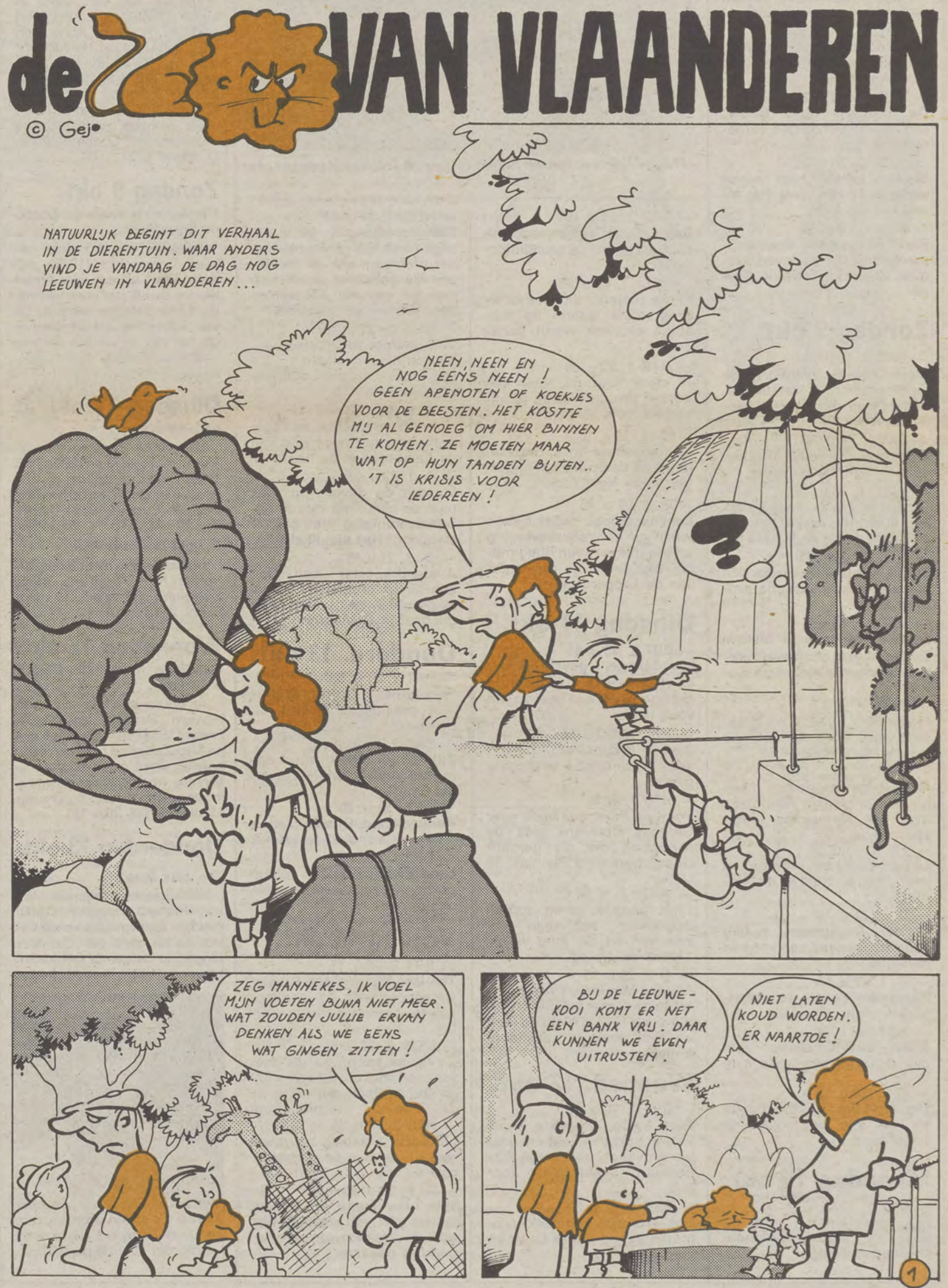

Kijken

Zaterdag 8 okt.

— BRT 1, 20 u. 15
L'important c'est la rose, Baccara '83: overzicht van het jongste Baccara-festival — een liedjesfestival tussen de 5 Vlaamse provincies.

— BRT 1, 21 u. 15
Wereldbrand, zevende en — gelukkig — laatste afl. van deze Am. serie.

— NED. 1, 20 u. 28
De Banana Split Show, knotsgekke verborgen camera-show.

— NED. 2, 20 u. 05
Sophia Loren: haar eigen verhaal, tv-film over het leven van die star.

— RTB 1, 20 u. 30
Brel, kollagefilm met fragmenten uit het werk van Jacques Brel door Frederic Rossif.

Zondag 9 okt.

— BRT 1, 16 u.
Blois-Chaville, rechtstreekse reportage van de laatste kilometers van deze herfst wielerklassieker.

— BRT 1, 20 u. 35
Transport, tweede afl. van deze negendelige reeks

— NED. 1, 20 u. 45
Moord in Texas, tweede afl. van deze Am. reeks, morgen ziet u de derde en laatste afl.

— NED. 1, 22 u. 20
TROS Aktua-Aesculaap, een nieuwe reeks medische programma's.

— NED. 2, 16 u.
Martin Luther, een nieuwe Duitse reeks gedramatiseerde dokumentaires rond Luther.

— NED. 2, 21 u.
Hollanders, waarin op grappige wijze wordt aangetoond wat typisch Hollands is.

— NED. 2, 21 u. 40
Gangsterchronicles, een nieuwe drieledige Am. reeks over het Newyorkse gangstermilieu.

— FR. 3, 21 u. 35
Les producteurs, programma over de filmwereld en de filmmakers.

— D. 1, 21 u. 10
In der Sackgasse, tv-film over het Rusland van voor de revolutie.

— D. 1, 23 u. 15
Filmprobe, over de rechtspraak onder de nazi's.

— ARD, 21 u. 50
Bilder aus Amerika, dok. over de Duitse emigratie in de VSA.

— D. 3, 20 u. 15
Die Welt der Buddha, eerste afl. van een reeks over het boedhisme.

Maandag 10 okt.

— BRT 1, 19 u. 10
Een programma verzorgd door de **Vlaams-nationale Omroepstichting.**

Philippe Noiret en Isabelle Hupert in Coup de Torchon. Vrijdag 14 okt. op BRT 1 om 20 u. 20.

— BRT 2, 20 u. 15
Extra Time, sportmagazine boordevol achtergrondinformatie.

— NED. 1, 20 u. 28
Farce majeur, amusementsprogramma waarin de toestand satirisch wordt benaderd.

— RTB 1, 20 u. 30
A cœur tout nu, met een portret van de Waalse schrijver François Masset.

— D. 3, 20 u. 15
Auslandshow met reportages over de Bronx, het negergetto van New York.

— D. 3, 21 u. 45
Landesspiegel, debat tussen leden van de vredesbeweging en werknemers van Rheinmetall, een firma die meewerkt aan de Leopard-tanks.

Dinsdag 11 okt.

— BRT 1, 20 u. 45
Mondelinge geschiedenis, ex-vlasbewerkers spreken en getuigen over hun beroep van vóór 1940.

— NED. 2, 20 u. 50
Daniel Wayenberg, portret van Nederlands bekendste pianist.

— RTB 1, 20 u.
Point de mire, een boek over Georges Brassens was de aanleiding om dit herdenkingsprogramma samen te stellen.

— ARD, 21 u. 20
„Ich konnte einen roman schrieben", reportage over vrouwen uit die jong waren tijdens de oorlog.

— D 3, 20 u. 15
Länder-Menschen-Abenteuer, dok over een Zwitserse die sinds 1943 in Meksiko leeft en zich over de Lakandon-Indianen ontfermt.

Woensd. 12 okt.

— BRT 1, 20 u. 50
Kurt & Co, vreemde show waarin Kurt Van Eeghem gasten ontvangt, onder hen Rita Boelaert en Martin De Jonghe.

— BRT 1, 21 u. 30
Het Gerucht, artistiek programma rond James Ensor en Fred Astaire.

— NED. 1, 21 u. 38
Tijdverschijnselen, deze rubriek heeft het vanavond over het probleem van de woningen die gebouwd werden op met gif gevulde bouwgronden. **Wonen op gifgrond.**

— NED. 2, 21 u. 15
Van gewest tot gewest, regionaal nieuws met o.a. „De Zeewsche Courant", 225 jaar geschiedenis.

— F. 1, 22 u. 30
Histoires naturelles, een dok. reeks met het waterwild van de Camargue in de hoofdrol.

— F. 3, 22 u. 05
L'esprit de devoir, op zoek naar de herkomst van de gezellenvereniging met sociale strekking. **Het syndikalisme.**

— D. 3, 21 u.45
Auslandreporter behandelt een akuut probleem: vaderlandsliefde en vreemdelingenhaat in Oostenrijk.

Donderd. 13 okt.

— BRT 1, 21 u. 05
Panorama, info-magazine rond adoptie en Phillips Petroleum

— BRT 2, 20 u. 15
Kattenspel, tv-film rond een ingewikkelde driehoeksverhouding.

— ARD, 21 u. 20
Kennzeichen D met nieuws uit Oost- en West-Duitsland.

— D. 3, 21 u. 45
Landesspiegel waarin een reportage over vrachtwagenchauffeurs

Vrijdag 14 okt.

— BRT 2, 20 u. 15
The last Night of the Proms, slotkoncert van de jaarlijkse volkse promenade-koncerten.

— NED. 2, 22 u. 45
De lange adem, eerste deel van een dokumentaire over de Duitse herbewapening na de Tweede Wereldoorlog.

— RTB 2, 21 u. 35
L'Europe a table, zesdelige reeks over Europese gastronomie.

— D. 1, 23 u. 25
Wie eine Trane im Ozean, laatste afl. van deze tv-film met de Weense opstand tegen het nazisme.

Een film per dag

Zaterdag 8 okt.

The Elephant Man

Engelse film van David K. Lynch (1980) met John Hurt, Anthony Hopkins, Anne Bancroft, John Gielgud, Hannah Gordon e.a. Zwart-wit film gebaseerd op een waar gebeurd feit. In 1884 wordt op de kermis in Londen de kijklustigen een menselijk „monster" geprezenteerd: de olifantman... (Zaterdag 8 okt., Duitsland 1, 22 u. 05).

Zondag 9 okt.

L'argent de la vieille (Lo Scopone Scientifico)

Italiaanse tragi-komedie van Luigi Comenchini (1972) met Bette Davis als een rijke Amerikaanse die elk jaar in een armoedig Italiaans stadje neerstrijkt. Dit jaar willen een schoorsteenveger en zijn vrouw het dametje pluimen... (Zondag 9 okt., RTL, 20 u.).

Dinsdag 11 okt.

Kagemusha

Historische Japanse film van Akira Kurosawa (1980) die speelt in het Japan van de 16e eeuw. (Gouden Palm op het Festival van Cannes 1980.) (Maandag 10 okt., RTBF 1, 20 u. 05).

A night in Casablanca

Komische film met de onovertroffen Marx Brothers (1946, zwart-wit). (Dinsdag 11 okt., Duitsl. 2, 19 u. 30).

Woensdag 12 okt.

Gelukkige dwaasheid (Knock on wood)

Amerikaanse komedie van Norman Panama en Melvin Frank (1954), met Danny Kaye en May Zetterling over een buikspreker wiens pop z'n bek voorbijpraat, waardoor zijn verloving in het gedrang komt. (Woensdag 12 okt., BRT II, 20 u. 15).

Donderdag 13 okt.

The Jazz Singer

Amerikaanse muzikale film van Richard Fleischer (1980) met Neil Diamond, Laurence Olivier, Lucie Arnaz e.a. „The Jazz Singer" is de eerste geluidsfilm geweest (1927), met Al Jolson, geschminkt als neger. Het werd een ongekend sukses. In 1953 werd een nieuwe versie gemaakt. Richard Fleischer waagde het om in 1980 dit experiment te herhalen. (Donderdag 13 okt., Ned. 2, KRO, 19 u. 50).

Walter Cornelis als de chauffeur Marcel die stilaan uitgerangeerd raakt uit Transport. Op zondag 9 okt. om 20 u. 35 op BRT 1.

Vrijdag 14 okt.

Met de ruwe borstel (Coup de Torchon)

Franse film van Bertrand Tavernier (1981), met Philippe Noiret, Isabelle Hupert e.a. Politiechef Cordier in een Westfranse kolonie laat alles rustig om zich heen z'n gang gaan, tot hij vindt dat men overdrijft. Hij slaat ongewoon hard terug... (Op vrijdag 14 okt., BRT 1, 20 u. 20).

Het Rijk der passie (Ai no birei)

Japanse film van Nagisa Oshima (1978), een fascinerend werk over een vrouw die haar man uit de weg ruimt om ongehinderd bij haar minnaar te kunnen zijn. (Vrijdag 14 okt., RTBF, 21 u. 05).

Nieuw op het scherm

Reddingsteam

Een nieuwe Australische jeugdreeks rond de spannende avonturen van de leden van een helikopter-reddingsploeg.

(BRT 1, donderdag 13 okt., 18 u. 05).

Wordt Vervolgd

Eindelijk is het dan zover: een volwaardig stripmagazine op TV: *„Wordt Vervolgd".* En het ziet ernaar uit dat het van de eerste keer in de roos zal zijn, zo zijn de Nederlanders nu eenmaal, want het is Nederland (Avro) dat ontdekt heeft dat er nog een gat zat in het TV-aanbod.

(Donderdag 13 okt., Ned. 1, 18 u. 55).

De Vlassers van het Leieland

Of *De teleurgang van een typisch Westvlaamse bedrijfssektor.* In dit historisch-dokumentair programma van de BRT-Dienst Wetenschappen vertellen een tiental ex-vlaswerkers en kleine ondernemers over de vlasbewerking vóór 1940.

Volgende onderwerpen komen hierin naar voor: de vlasverbouwing, de bewerking (roten, ontzaden) en de verwerking in het Kortrijkse (spinnen en weven).

De verwerking vond hoofdzakelijk plaats in kleine familiale bedrijven (thuiswerk-intensief).

De sociale toestanden: pendelarbeiders naar de Leiestreek (vaak te voet). Het dagelijks leven van de vlassers. De geleidelijke achteruitgang van de sektor en enkele voorbeelden van rekonversie.

(BRT 1, dinsdag 11 okt., 20 u. 45).

Weten

Wie zicht wou krijgen op het gebruik van robotten in de industrie, pelgrimeerde tot nog toe naar Japan om er de montagehallen van de grote autofabrieken te gaan bekijken. Dat hoeft voortaan niet meer: een reisje naar Wolfsburg in Duitsland volstaat.

IN de kersverse Hal 54 waar de nieuwe VW-Golf wordt gemonteerd, werken praktisch geen mensen meer. Behalve de eindmontage van de binnenbekleding wordt alles door robotten gedaan. Volgens deskundigen biedt de nieuwe Wolfsburger montagehal het modernste, wat er in deze branche thans op heel de wereld te bekijken valt.

De nieuwe installatie maakt duizend arbeidsplaatsen, vooral van weinige geschoolde arbeiders, overbodig. Nochtans kwam er geen syndikaal verzet tegen de automatizering, omdat de VW-bedrijfsleiding er zich toe verbonden heeft niemand te laten afvloeien. Er zijn voor de betrokken arbeiders een aantal peperdure aanpassings- en overgangsregelingen getroffen.

VW-chef Carl Hahn is er van overtuigd dat hij deze dure gok kan en moet wagen, omdat alleen de automatizering het konkurrentievermogen van zijn bedrijf kan herstellen. Ze is volgens hem de enige mogelijkheid om de toekomst van VW te waarborgen, een nieuwe groei in te leiden en zodoende te komen tot het scheppen van nieuwe arbeidsplaatsen. Hahn: „De robotten brengen geen arbeidsplaatsen in gevaar, maar beschermen ze."

Zowel van werkgevers- als van werknemerszijde in Duitsland wordt de ontwikkeling bij VW met spanning gevolgd.

Momenteel levert Hal 54 reeds 500 auto's per dag af. Einde van dit jaar zullen dat er 2.000 zijn en uiteindelijk volgens plan 2.500.

Technisch is de automatizering een sukses. Bij de nieuwe Golf, die in Hal 54 gemonteerd wordt, zijn er opmerkelijk weinig fabricagefouten: drievierde van de wagens verlaat de montageband zonder herstellings- of bijstellingsbeurten. Ook commercieel wordt het waarschijnlijk een meevaller: zonder de robotten zou de nieuwe VW duurder geworden zijn.

Maar wat uiteindelijk de gevolgen zullen zijn voor het personeel, zal slechts later blijken.

De mensheid heeft de geschiedenis altijd opgevat als een aaneenschakeling van veldslagen, omdat zij tot op heden strijd het voornaamste in het leven achtte.

Anton Tsjechow

DE firma Sanyo brengt kortelings een „zonneradio" op de markt. De radio met kopluisteraar krijgt zijn stroom van Solarcellen die, net zoals bij ruimtesatellieten, opengeklapt worden en op de lichtbron gericht. Te gebruiken bij zonnig weer of onder een lamp.

Het ding, dat zowat 2.000 fr. moet kosten, zal wellicht zijn nut bewijzen in tropische ontwikkelingslanden. Hier blijft het een zoveelste gadget.

Proeven

Mosselen zijn in Vlaanderen een populair gerecht bij uitstek. Mosselen op tafel brengen is heus geen krachttoer en vergt geen culinair hoogstandje.

ER zijn verbazend veel mensen die echter niet weten, dat mosselen op nog eenvoudiger wijze dan de gebruikelijke (gekookt met fijngesneden groenten) kunnen klaargemaakt worden. Men make ze goed schoon, legge ze op een bakblik of rooster en schuive ze in de fel verwarmde oven of boven de barbecue. Als ze open gaan, zijn ze klaar. Ze zijn gereed gekomen in hun eigen sap, zonder enig bijvoegsel, en hebben hun natuurlijke smaak voor de volle honderd percent bewaard.

Wie de gebruikelijke Vlaamse wijze — gekookt met fijngesneden ui, selder en een stuk brood om de „soep" wat aan te dikken — iets geraffineerder wil maken, kan zijn profijt doen met een tip van wijlen Paul-Louis Boon. De Aalsterse auteur goot, vlak voor de mosselen klaarkomen, een flesje bier in de pot. Wat voor soort bier het is speelt geen rol, zegde hij.

We hebben dit recept van Boontje uitgetest met verschillende biersoorten, telkens met voortreffelijk resultaat.

Lezen

„Als zij hun zin krijgen, dan liegt de televisie!" *zei Mark Damman heftig. Zij, de ministers van de rechtse koalitie, die het recht hadden willen opeisen om in de nieuwsuitzendingen mededelingen te komen doen, om acht uur, vóór de reporters aan het woord kwamen. Dat had een storm verwekt in het radio- en televisiebestel. Men had het niet kunnen geloven. Dagenlang hadden ze over niets anders gesproken.*

VOORAL die biezonderheid, *„om acht uur vóór de reporters aan het woord komen"*, had hen geërgerd. Ook in de produktievergadering van de dienst Ontspanning, ter voorbereiding van de volgende talk shows *„Is dat wel waar?"* van Mark Damman, ging het daarover. *„Wij zullen de mensen natuurlijk niet wijsmaken dat Parijs in Denemarken ligt"*, zei Damman. *„We zullen hen niet vertellen dat in Nieuw-Zeeland de koeien eieren leggen. Dat laten ze ons niet zeggen. Ze zijn wel slimmer. Handig liegen betekent een beetje liegen. Dat laten de ministers ons doen. Als wij het toelaten".*

Achter de schermen van het BRT-huis aan de Reyerslaan in Brussel laat Aster Berkhof de lezers van zijn roman „De leugenaars" een brede en boeiende kijk nemen. De pogingen van politici om (nog) meer vat te krijgen op het televisiemedium vormen het fundament waarop Aster Berkhof zijn roman bouwde.

Goed voor enkele uurtjes amusante leesgezelligheid als de BRT-beeldbuis U ergert.

(Verschenen bij de Standaard Uitgeverij).

Dromedarius

Er is ter waereld maer één paerd
dat op syn rug den bochel spaert:
den Vlaemynck die met groot geduld
al jaeren torscht den Waelschen bult.

Meespelen

Onderstaand verhaal is niet zo maar een verhaal. Er zitten drie historische fouten in verscholen, aan u om ze te ontdekken. Wie wil meespelen en een boekenpakket winnen zoekt de fouten, zegt waarom en stuurt de antwoorden aan de redaktie vóór maandag 17 oktober!

DE Vlaamse Beweging heeft in haar archieven een hele boel eigenaardigheden zitten. Zo wordt er een prentkaart bewaard met de foto op van een gekloven strohoed. Je weet wel, zo'n strooien hoofddeksel dat onze grootvaders droegen wanneer zij hun zomerse uitstappen maakten.

Wie was de drager van dit gekloven hoofdeksel, waar haalde het die degenhouw en wie was de dader van die snode daad?

Op zondag 13 juni 1909 deed zich te Antwerpen een vreemd incident voor. Een majoor van de Jagers-Verkenners, een zekere Edward Albrecht, spoorde zijn mannen in het Frans aan. Nu stond er in de Wet op de Burgerwacht een artikel dat bij de Burgerwacht in Vlaanderen het Nederlands de enige taal was die zowel in de administratie als bij de bevelvoering kon gebruikt worden.

De wet werd genoemd naar de Antwerpse flamingant Florimond Heuvelmans, hij had er door zijn akties in de kamer van volksvertegenwoordigers voor gezorgd dat die omstreden wet goedgekeurd werd.

Majoor Albrecht vaagde zijn franskiljonse hielen aan de taalwet en beval lustig in het Frans alsof er nooit een Heuvelmans was geweest.

Een jonge man die van op de stoep stond toe te kijken nam deze wetsovertreding niet en maande de majoor de wet te eerbiedigen. Maar mooie Albrecht nam de ongevraagde tussenkomst niet en houwde met zijn sabel de strooien hoed van de lawaaimaker middendoor. De jonge man, Jozef Kleyne, liet het daarbij niet en legde klacht neer tegen de burgerwachtmajoor die van die dag Majoor Kopaf genoemd werd!

Er kwam een proces van waarbij Majoor Albrecht de duimen moest leggen, hij werd veroordeeld. Voor de flaminganten van die tijd een enige gelegenheid om met de bewerkte hoed en de slogan „In Vlaanderen Vlaamsch" de strijd tegen de overtreding van de taalwet-Heuvelmans verder te zetten.

De korrespondent van de Haagsche Post telegrafeerde over dit gebeuren naar zijn redaktie: „Ontzettend! Hier heerschen koloniale toestanden!"

De Antwerpse ordehandhavers waren met dit incident niet aan hun proefstuk, een jaar eerder werd de flamingantische student Herman Van den Reeck tijdens een 11-juli-manifestatie neergeschoten. En Florimond Heuvelmans zul je vragen?

Aktivist tijdens de eerste wereldoorlog diende Heuvelmans naar Nederland uit te wijken en overleed in Den Haag in het voorjaar van 1931.

Wij
door-de-weeks

Afscheid van de zomer

In oktober naar de druivenpluk

EEN waardige wijze om afscheid te nemen van een mooie zomer is, in de wijngaard even te gaan kijken naar wat de zon in vat en fles zal brengen. In de noordelijke wijngaarden die dichtst bij ons liggen, is oktober de traditionele oogstmaand. Wie wil genieten van de onvergelijkelijke sfeer van de druivenpluk, zal dat dus nu de allereerste weken moeten doen. En hij zal over de grens moeten wippen. Er zijn in Vlaanderen weliswaar een paar kleine wijngaarden, zo bijvoorbeeld die van de onlangs overleden PVV-senator Daems nabij Aarschot. Maar voor de heuse druivenpluk moet men de grens over.

DE dichtst bij ons gelegen wijnstreken zijn die van de Luxemburgse Moezel, van de Ahr- en Moezelvallei in Duitsland en van de champagnestreek bij uitstek, de „montagne de Reims" in Frankrijk. Het is doenbaar maar hoogst onverstandig, op één dag over en weer te razen naar een dezer wijnstreken. Men trekke er een weekend voor uit. Wie nog recht heeft op een snipperdag in oktober, kan van een verlengd weekend in de wijngaard een heuse mini-vakantie maken.

Het loont overigens de moeite. In de wijndorpen heerst er bij de druivenoogst een heel aparte sfeer. De pluk, met veel volk in de wijngaard, is een vrolijke bedoening. De dorpen zijn vol van het lawaai van aan- en afrijdende kuipwagens en van rollende vaten. Uit iedere poort en uit ieder keldergat komt de geur van gistend druivesap. En in de kroegen of de hotelletjes kan men de „Federweisser" drinken: de allerjongste onder de wijnen, troebel maar zoet, nauwelijks een dagje geperst maar toch reeds met een aangenaam licht alkoholgehalte.

Luxemburg

Praktisch alle wijngaarden van het Groothertogdom liggen op de linkeroever van de Moezel, die van zuid naar noord vloeit, vanaf de Franse grens tot Wasserbillig waar de Moezel ophoudt de Duits-Luxemburgse grens te vormen en resoluut de Bondsrepubliek binnenstroomt. In dit wijngebied van een 40 km lengte liggen enkele centra zoals Remich, Stadtbredimus, Wormeldingen, Grevenmacher of Wasserbillig, waar restauratie en overnachting doorgaans geen probleem vormen.

Montagne de Reims

De edelste Franse wijn (of het ook de beste is, hangt af van eenieders smaak) is de champagne. En de champagnestreek bij uitstek wordt gevormd door een reeks heuvels direkt ten zuiden van Reims, de zg. „montagne de Reims". De Marne loopt aan de zuidrand van de heuvels, met als belangrijkste centrum Epernay. Overnachten en eten vormen geen probleem te Reims of te Epernay. De hele streek geniet gastronomische faam en in enkele wijndorpen zijn uitstekende, zelfs beroemde (maar dan dure...) restaurants, zo o.m. te Champillon.

Een bezoek aan de katedraal van Reims en aan het merkwaardige wijnmuseum in het overigens nogal banale Epernay (av. de Champagne, 13) horen bij de reis. Maar voor de rest bezoeke men de wijndorpen en de champagnekelders. De champagne, rechtstreeks gekocht bij één van de talloze kleine producenten, is doorgaans ruimschoots die van de grote merken waard maar stukken goedkoper.

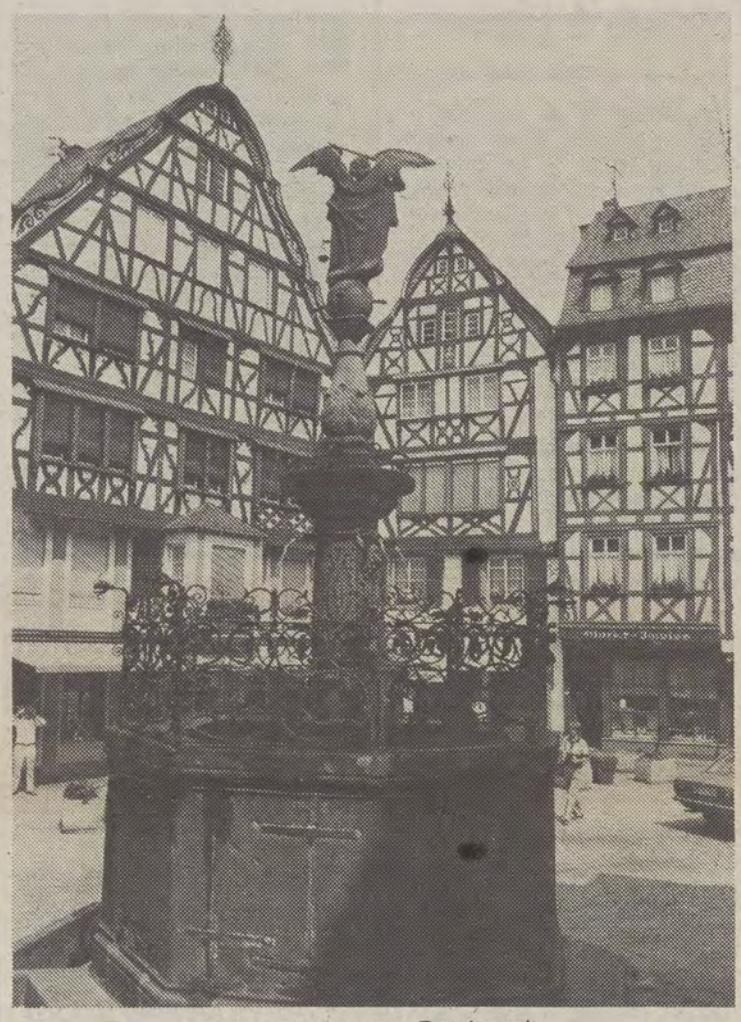

Het marktplein van Bernkastel

Moezel en Ahr

De speciale sfeer van de wijnoogst vindt men wellicht nog best in de Ahrvallei en aan de Duitse Moezel. Aan de Ahr, het zijriviertje op de linker Rijnoever ten zuiden van Bonn, liggen Duitslands meest noordelijke wijngaarden. Er wordt vooral rode wijn geproduceerd, waaronder de vermaarde Spätburgunder. Centra aan de Ahrvallei zijn o.m. Altenahr en Bad Neuenahr.

De beste Duitse wijnen, de edelste witte Rieslings komen van de Midden-Moezel en wel uit de streek tussen Trier en Zell, met als kerngebied Bernkastel-Kues en als befaamde wijnen de Piesporter, de Brauneberger, de Bernkasteler, de Graacher, de Wehlener, de Zeltingen, de Uerziger en de Erdener. Een Auslese-wijn — of beter nog: een Beerenauslese — uit deze dorpen en van de zonnejaren (1975, 1976) behoort tot het beste uit de wijngaarden van alle 's Heren landen.

Jip

Boeken over wijn zijn er te kust en te keur. Voor fraai-ogende wijnalbums betaalt men doorgaans een prijs, die vaak in omgekeerde verhouding staat tot hun soms schaarse nuttige informatie.

Een goedkope en uiterst volledige wijngids is de „Encyclopédie des vins et des alcools" door Alexis Lichine. Het boek, dat eerst uitgegeven werd als luxe-album, verschijnt sinds 1980 als een dikke pocket van 950 blz. in de reeks „Bouquins" van de uitgever Robert Laffont. Het behandelt de wijnen van de hele wereld. Het kost nauwelijks de prijs van één goede fles.

Of ook het zonnejaar 1983 een groot wijnjaar wordt, kan men best nu bij de oogst gaan vaststellen.

Zowel aan de Ahr als in heel de Moezelvallei van Trier tot Koblenz is eten, drinken en slapen geen probleem. De wondermooie dorpen en stadjes volgen mekaar op langs de oevers, met veel hotels en nog méér kamers-met-ontbijt bij wijnboeren die graag laten proeven en graag rechtstreeks verkopen. Heel mooie centra zijn uiteraard Trier, Bernkastel, Zell en Cochem.

Aan deze „Wij, door-de-weeks" werkten mee: Hugo De Schuyteneer, Gejo, Pol Van Den Driessche, Maurits Van Liedekerke en Toon van Overstraeten.

Jeugdalbum

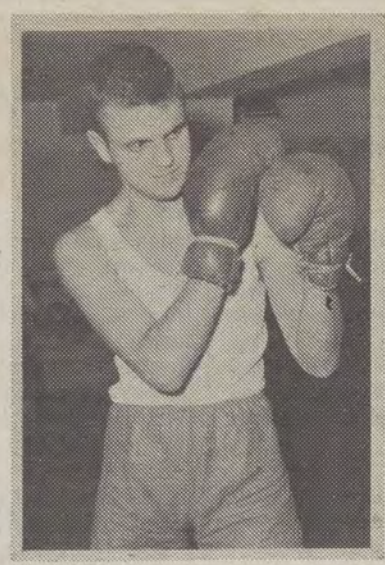

Ik heb leren boksen bij de grote kampioen Gustaaf Roth. Het was een uiterst eenvoudig en gemoedelijk man, die ons de regels van de ring bijbracht in beschaafd Antwerps. („Ik zèn de kaaizer van den triceps"). Bloedneuzen, bloemkooloren of gekloven wenkbrauwen waren er niet bij: onder zijn motto „alleigrouw con briouw" leerde Roth ons soepel en beweeglijk schermen.

Dat was aan de Leuvense Universiteit, in het oude Sportkort bij de Tervuurse Vest. Professor De Naeyer was er direkteur, een overigens beminnelijke aartsfranskiljon die later bij de splitsing voor de UCL zou kiezen. Hij doceerde fysiologie, een kursus die veel gebrost werd omdat je op de eksamens bij De Naeyer naar hartelust kon spieken en afschrijven.

Anders was dat hij Michel Bottu, de man van de ochtendgymnastiek op de radio („met aan de piano Irène Van Rijsselberghe"): één afwezigheid was een buis. Bottu was een oud-militair, hard maar eerlijk. Voor de rest een tricolore Belg van de oude stempel. Hij kommandeerde perfekt tweetalig, met de ene dag het Frans en de volgende het Nederlands voorop. Je mag niet vergeten dat de Walen er toen nog waren.

Het studentenleven was uiterst druk. Ik stond in menige klub en was bestuurslid van het KVHV onder praeses Wilfried Martens, een introverte ABN-spreker.

Bij studentenrellen leverde het Sportkot traditioneel de voorvechters. Dat bracht me een paar keren oog in oog met Ferdinand Nothomb, die toen ook te Leuven studeerde en voorzitter was van de Waalse Fédé.

's Middags kon je me vaak vinden in het „Paradijske" tegenover de St.-Michielskerk. De studentenklub De Domper vergaderde er en we speelden over de noen kleurenwiezen. De pint kostte toen vijf frank. Wanneer ze kort nadien opsloeg naar 5,50 fr., was dat een fameuze aanslag op ons studentenbudget. We bleven dan maar Jack-Op drinken, een schuimloze pint aan vier frank en half.

De bokser op de foto anno 1956 is Jan Caudron (° Anderlecht 13.1.'37), licentiaat lichamelijke opvoeding en thans VU-volksvertegenwoordiger).

6 OKTOBER 1983

Spaanse voetbalbond gaat niet vrij uit

Andoni Goicoechea achttien wedstrijden out

Andoni Goicoechea is de booswicht van Spanje. De internationale verdediger van Athletic de Bilbao werd door de Spaanse voetbalbond voor achttien wedstrijden geschorst omdat hij Diego Maradona zo deskundig in de vernieling had gestampt. De kleine Argentijn van Barcelona hield er een enkelbreuk en gescheurde enkelbanden aan over...

DE ongewoon zware strafmaat heeft in het oververhitte Spanje de wildste passies losgemaakt. Dat is niet zo onbegrijpelijk voor wie de plaatselijke toestanden kent. Atletico Bilbao en Real Sociedad zijn de sportieve vaandeldragers van Baskenland. Op de groene rechthoek spelen zij zoveel méér dan gewoon maar een voetbalwedstrijd. Barcelona en Madrid, Katalanen en Castilianen: het zijn de vijanden. Vandaar de (volks)woede, vandaar de grieven... Baskische klubs voetballen uitsluitend met... Basken. Bovendien worden Bilbao en Real Sociedad op geregelde tijdstippen leeggeplunderd door de kapitaalkrachtige topklubs. Om de haverklap komen Barcelona en Real Madrid met miljoenen peseta's op de stadionpoorten kloppen. Maar desondanks houdt het Baskische voetbal stand in de top. De schorsing van Goicoechea, een „gevestigde" beul die niet aan zijn proefstuk toe was, wordt dan ook aangevoeld als een poging van „de groten en de rijken" om het Baskische voetbal te ondergraven.

We moeten evenwel niet week worden. Goicoechea is wel degelijk een mannetjesputter die de tegenstander maar al te graag voor de bal aanziet. Wie de televisiebeelden van het bewuste incident bekeek voelt nog koude rillingen. Met achttien wedstrijden komt Goicoechea naar ons gevoel nog goed weg. Maar de Spaanse voetbalbond gaat niet vrij uit.

Schuld en boete

Zij tolereert al jarenlang het wangedrag op de velden. Nu Maradona het slachtoffer werd voor de ogen van miljoenen televisiekijkers binnen en buiten Spanje kan zij niet anders dan ingrijpen. Het is dan ook niet zo verwonderlijk dat men zich in Baskenland „genomen" voelt. Waarom moet Goicoechea — die al eerder Schuster vakbekwaam „likwideerde" — nu plots schulden met intrest betalen...? En zal men zich in de toekomst even streng opstellen wanneer slachtoffers en daders andere namen dragen en wanneer minder toeschouwers getuige zijn van de vijandelijkheden...?

En bij ons?

Hier maken we dan even een zijsprong naar het binnenlands gebeuren. Wij staan nog steeds honderd percent achter de gewijzigde opstelling van onze scheidsrechters. We vinden dat voetbalvlegels niet vlug genoeg naar de kleedkamer kunnen worden gestuurd. Maar de strafmaat moet herkenbaar en geloofwaardig blijven. Talbut, de jonge verdediger van KV Mechelen, werd op Standard ten onrechte uitgesloten.

Een (menselijke) scheidsrechterlijke vergissing die we de h. Soenens — dezelfde die op Kortrijk de strafschopovertreding van de Beverense doelman De Wilde door de vingers zag — niet eens kwalijk nemen. Maar we haken af wanneer Talbut nadien ook nog eens drie weken geschorst wordt door het Sportkomitee. Dat gaat gewoon te ver. Temeer daar Horst Hrubesch, die op Antwerp wel terecht werd uitgesloten, door datzelfde komitee werd vrijgesproken. Het wordt dan natuurlijk helemaal een gekkenhuis en men moet zich dan ook niet verbazen over vreemd supportersgedrag...

Het kan trouwens niet ontkend worden dan ons verjongd scheidsrechterskorps al te duidelijk eenheid en gelijkvormigheid mist. Om dat te illustreren volstaat het te verwijzen naar de jongste ervaringen van de doelmannen De Wilde en Preud'homme...

Diego Maradona in betere tijden.

Een tip van de sluier...

HET gebeurt niet zo vaak dat in de voetbalsport een tip van de bekende sluier wordt opgelicht. Maar Nico Dewalque, eens de trots van het Luikse voetbal, deed het ongewild in het maandagse televisiesportprogramma toen reporter Alain Coninx behendig prikte in het zere been van Club Luik. Dewalque reageerde spontaan: „Ik ken vele Waalse en Vlaamse klubs die in het kompetitieslot niet zuiver in hun schoenen staan. Zowel in de lagere klassen als in de hoogste afdeling. De verdenkingen zijn inderdaad niet altijd ongegrond."

Niet van gisteren

Verrast waren wij wel niet maar het deed ons goed het ook eens te horen uit de mond van een betrokkene. Want als de voetbalbond een kunst volmaakt beheerst dan is het die van de schijnbeweging. Dreiging met gerechtelijke vervolging van al wie de voetbalsport zonder „direkte bewijzen" in diskrediet probeert te brengen is één van de door voorzitter Wouters in dit verband al vaker beproefde maneuvers. Wij maken ons geen illuzies: in de beslissende faze van de kampioenschappen wordt er zowel boven- als onderaan gesproken. En niet sinds gisteren of eergisteren.

Onder insiders lopen er vele verhalen die inderdaad moeilijk hard kunnen worden gemaakt omdat zij die de bewijzen zouden kunnen aanbrengen zelf automatisch zwaar gestraft dreigen te worden...

Wilde honden in een spartatlon

DE menselijke fantazie (of onzin) staat voor niets. Na de maraton — vandaag gedegradeerd tot en doodgewoon atletieknummer — de Spartatlon. Een loopwedstrijd van om en bij de 250 kilometer door de onherbergzame Peloponnesos. Een of andere ijlbode uit de oudheid achterna.

Een in Griekenland levende Engelsman zag er brood in en schakelde de media deskundig in. Een perskonferentie hier en een officiële ontvangst ginder. Vandaag een lunch en morgen een cocktail. De TV wordt „bewerkt" naar beproefd model en een paar buitenlandse kranten worden geappeleerd.

Vers voedsel...

Die brengen dan vooraf verslag uit over de onmogelijke gevaren die moeten getrotseerd worden. De Parthenonberg moet 's nachts worden beklommen met logistieke steun van een paar schaarse fakkeldragers van het Amerikaanse leger (wat een toeval toch) die in wilde, uitgehongerde honden die rond de kale kruinen zwerven zo goed en zo kwaad als kan op afstand zullen proberen te houden. Kortom een tocht vol ellende en lijden die de oververzadigde sportliefhebber als vers voedsel wordt toegeworpen.

De kreatie van sportevenementen is voer voor psychologen, sociologen en ekonomisten geworden. Vroeger was het samenspel van sportbeoefenaar en publiek bepalend voor het welslagen van nieuwe ondernemingen. Nu is het sukses afhankelijk geworden van de aktiviteiten in studiebureaus en moeten commercie en publiciteit slagvaardig genoeg zijn om elk zinnig wederwoord te „smeren". De Spartatlon, waar tot onze verbazing geen enkele deelnemer werd opgegeten, is daar het jongste voorbeeld van.

Kotsende poëten

Want wat kan een organizator meer wensen dat een wedstrijdverslag met zo'n koel „feitenrelaas": „Hoe dan ook de eerste Spartatlon heeft geschiedenis gemaakt. Een heroïsche tocht waarin drama's hun deel opeisten. 250 km langs banen waarop blijkbaar alleen Philippides ooit was voorbijgetrokken, 2.472 jaar geleden. Langs bergdorpen waar kinderen bloemen op de weg hadden gestrooid, waar elke atleet als een afgezant van de goden werd verwelkomd. Bewonderende blikken van de jongens, verliefde ogen van de meisjes, bange vrouwen oudere mannen die in gedachten de sterkte van hun jeugd en het antieke Hellas herbeleefden. Een helletocht tussen bergen en wijngaarden met daar tussenin de lopers, zwoegend, vloekend, kotsend, wenend. Enz...."

Wij blijven een volk van lopers en poëten. Want Noël Rogiers eindigde zevende en Fernand Tonneau vijftiende.

De volgende stap is een Spartatlon voor vrouwen en als men daarop uitgekeken is lopen ze de afstand „achteruit". Volstaat dit niet dan kunnen ze nog altijd leeuwen en tijgers loslaten in de Peloponnesos. Waarop wachten ze eigenlijk?

SPORT

Scheprand

Notities uit het kunstleven voor u bij elkaar geschreven door Nic van Bruggen.

Klapstuk

KLAPSTUK '83, dat van 6 oktober af heel de maand lang in Leuven doorgaat, met enkele vertakkingen naar andere steden, is dus het eerste volwassen dansfestival dat in Vlaanderen een podium vindt. Daarom alleen al verdienen Michel Uytterhoeve en zijn mensen van 't Stuc alle lof die men bedenken kan. Ook omwille van de op z'n minst eigenzinnig te noemen programmatie. Het is niet iedere organizator gegeven om de paus van de Amerikaanse post-modern dance Merce Cunningham samen met zijn Company en zijn muziekdirekteur, komponist John Cage, naar Europa te krijgen. Ook de profeet van de new dance Michael Clark uit Londen, de Folkwang Tanzstudio uit Essen en het Franse Ballet-Théâtre l'Arche doen ons rijkhalzen.

Daarnaast zijn er onze eigen Anne Teresa De Keersmaeker (die met haar bejubelde „Rosas danst Rosas" het festival open), de Duitse Susanne Linke, haar landgenote Ilka Doubek, de hier reeds bekende Japanse Butoh danseres Carlotta Ikeda, de Amerikaanse Dana Reitz... Allemaal klinkende namen in de avant-garde van de hedendaagse danskunst.

Daarbij toch wel enkele bedenkingen. Is ons publiek nu reeds bestand tegen deze overvloed van zeer extreme opties? Vier, telkens avondvullende vrouwelijke solo-voorstellingen, dramatische maar ook minimalistische... en in het donker is het gauw geeuwen? En waarom uitsluitend kiezen voorbij de grenzen van ballet en modern dance? Akkoord, teaterdans en post-modern zijn „in". En het publiek zal er ongetwijfeld zijn. Maar hoe zal het huiswaarts gaan, entoesiast of verveeld? De inrichters nemen een levensgroot risico, maar een dat de inzet overwaard is.

Luxe

JOEGOSLAVIË is blijkbaar een poëzie-minnend land, getuige daarvan het wereldvermaarde festival van Struga (Makedonië). Maar er gebeurt in de zes rubrieken nog meer aan poëtische public-relations.

Zo wordt er nu al 31 jaar door de schrijversklub van Novi-Sad (hoofdstad van de autonome Servische provincie Vojvodja) in het landelijke kuuroord Kanjiza een 8-daagse „schrijverskolonie" georganizeerd. „Wij" was er met nog een tiental genodigde schrijvers, vooral dichters, uit Frankrijk, Oost-Duitsland, Engeland, Rusland, Hongarije en Servië zelf. Luxe-hotel, zakgeld, zwembad, slivovitsj, gastvrijheid... het kon niet op. En dat allemaal zonder dat er iets moest, tenzij gewoon praten als auteurs onder elkaar. Dergelijke gesprekken zijn natuurlijk interessant en verrijkend. Jammer genoeg miste de kolonie een „lijn", zodat het allemaal wat in het ijle bleef: één leesprogramma met vertalingen naar het Servo-Kroatisch uitgezonderd.

Toch was het prettig te ervaren dat er nog een land bestaat waar de literatuur zo geëerd (lees gesubsidieerd) wordt, dat de vele welvarende schrijversklubs (met eigen betaald personeel) het zich, jaar na jaar, kunnen veroorloven buitenlandse dichters een aangename vakantie aan te bieden.

Diplomatie

ALS je van Novi-Sad toch naar je vaderland terug moet, dan laat je het natuurlijk niet na even door de kunstgalerijen van het Nationaal museum van Belgrado te zwerven. Erg indrukwekkend is het er niet: de schilderkunst begint volgens de Servische kunstkenners dus met de Italiaanse late middeleeuwen en eindigt vroeg in de jaren dertig.

Toch werd er een aardige inspanning geleverd om veel grote namen bij elkaar te krijgen, al is het dan vaak met slechts één, niet eens bijster goed werk. Maar de Parijse School — met veel aandacht voor Renoir en Degas — is nagenoeg kompleet. En zelfs van onze Constant Permeke hangt er tussen die Parijzenaars een merkwaardig mooi landschap. Nu over de andere Vlamingen in de kollektie. Naast een fraai bloemstuk van Jan (de Fluwelen) Brueghel, het overige bijna allemaal uit de nabije of verre entourage van Rubens: Van Dyck (atelier), Snyders, Cornelis De Vos, J. Suttermans, David Teniers. Van Pieter Pauwel zelf een groot mytologisch genrestuk (Diana en Pan) waar ik nu niet meteen een ziekelijke hebzucht aan over gehouden heb, maar ook een prachtig, klein, schetsmatig portretschilderij dat Keizer Galda voorstelt.

Zo ziet u maar, ook in Belgrado dringt de meester, diplomaat en Antwerpenaar zich op het voorplan. Zoals hij dat zowat overal doet. B.v. in het Louvre met de fameuze (12 enorme lappen) Medici zaal en nog een stuk of wat andere kanjers.

Misschien is het wel deze vorm van artistieke diplomatie die ervoor gezorgd heeft dat aan de ingang van het Louvre de mooie museumbrochure nu ook in het Nederlands te koop staat.

Jean-Paul Sartre, fotodokument uit 1965; het jaar van de Nobelprijs.

Brieven

DE voorbije week werd de Franse boekhandel verrijkt met twee dikke boekdelen, samen zowat negendhonderd bladzijden. Daarin publiceert Simone de Beauvoir, bij Gallimard, haar „Lettres au Castor". Maar zij schreef ze niet. Zij is namelijk Castor en de brieven aan haar werden geschreven door haar levensgezel Jean-Paul Sartre. De laatste brief dateert van 25 juli 1963. Uiteraard bevatten deze dokumenten een onuitputtelijke veelheid aan literair-historische gegevens en verhelderende inzichten in Sartres filozofie en schrijverschap. Bij voorbeeld de brieven over en rond zijn debuut, de novellen van „Le Mur". Maar ontroerend is vooral de toon van deze brieven, vol tedere aandacht, liefdevolle intimiteit, trefzekere direktheid en zachtmoedig begrip.

Het magazine „Lire" kondigde de boeken aan als „un monument d'amour et de confiance". Dat Simone de Beauvoir (waarom zou zij nog ijdel zijn?) dit monument nu reeds aan de openbaarheid prijsgeeft, illustreert de menselijke waarheid van die liefde.

Daarvan geven de brieven een aangrijpende getuigenis: zo en niet anders funktioneerde het meest befaamde paar van de Franse letteren van deze eeuw. „Mon doux Castor", „Mon cher petit vous autre", „Ma petite épouse morganatique"... het schrijven aan de punt van de pen, aan de punt van zichzelf.

NIC

Rookgordijn rond Elsschot opgelost?

Alfons Willem de Ridder Elsschot.

Het èchte Wereldtijdschrift

WIE meer wil weten over een schatrijke Argentijnse zakenman, met de exotische naam *Alfredo H. Bustos*, die zich aan het begin van de jaren 1900 op vijf stappen van de Arc de Triomphe in Parijs liet omringen door Antwerps personeel („de heer Bustos was gedurende zijn verblijf in de Scheldestad, meer Antwerpenaar dan de natieven geworden: hij wou enkel Sinjoren in zijn dienst").

Wie wil weten wie allemaal bij de zogenaamde *bende van Kryn* waren, dat vreemde klubje van bohème-vrienden met onder meer: *Ary Delen*, de schilder *Walter Vaes* en de scheepsbouwer *Jef Beuckeleers*.

Wie wil weten hoe een française met Engelse naam en nationaliteit nl. ene *Kaitie Dickinson* in kontakt kwam met mevrouw *Angèle Manteau;* jawel dezelfde dame die sinds 1938 in de Vlaamse uitgeverswereld bedrijvig was en is!

Wie wil weten hoe de „Leo J. Kryn-prijs" ontstaan is en hoe *Willem Elsschot* hielp om de „De voorstad groeit" van *Louis-Paul Boon* te bekronen.

Wie de fantastische krachtpatser en sluwe reklameman (geniale oplichter?) *Jules Valenpint* nog niet kent, kortom wie wil weten wie in het werkelijke leven meer dan waarschijnlijk model stonden voor de overbekende romanfiguren „Boorman" en „Laarmans" uit de boeken van de wat minder bekende lijmer en licentiaat *Alfons de Ridder*, die moet alleszins een brochure van *Marc Somers* lezen.

Deze keurige brochure werd met de nodige akkuratesse en vermoedelijk na heel wat graaf- en spitwerk samengesteld en laat zich lezen als een waar detectiveverhaal.

Bovendien bevat zij een aantal nog niet eerder uitgegeven bijlagen; zoals een handgeschreven brief, foto's en artikelen uit de autentieke wereldtijdschriften „La Revue Générale" en „La Revue Continentale", zodat wij nu eindelijk — dankzij dit wetenschappelijk werk — ook de merkantiele geschriften van één van onze grootste Vlaamse schrijvers glimlachend kunnen bewonderen.

Hendrik Carette

„Willem Elsschot en het Wereldtijdschrift" is een uitgave van de Antwerpse stadsbiblioteek en het AMVC, Minderbroedersstraat 22, 2000 Antwerpen. 99 blz., 170 fr.

„Op wandel in Wilsele"

Prachtige realizatie van VU-Wilsele (Leuven)

Het is al weer een eindje geleden dat WIJ nog iets schreven over en rond de projektwerking in het kader van de aktie „U en de VU — omdat we 't samen kunnen". Dit betekent echter niet dat de projektwerking stil zou liggen. Integendeel. Tientallen afdelingen zijn, na de grootscheepse ledenenquête, volop in gang geschoten met de uitwerking van het door hen gekozen projekt. WIJ nemen ons voor van nu af aan op geregelde tijdstippen op deze initiatieven terug te komen.

Wij verzoeken trouwens alle VU-afdelingen die nieuws hebben omtrent hun projekt met de WIJ-redaktie kontakt op te nemen. Een vraaggesprekje of een voorstelling van hun projekt pikken wij altijd graag mee.

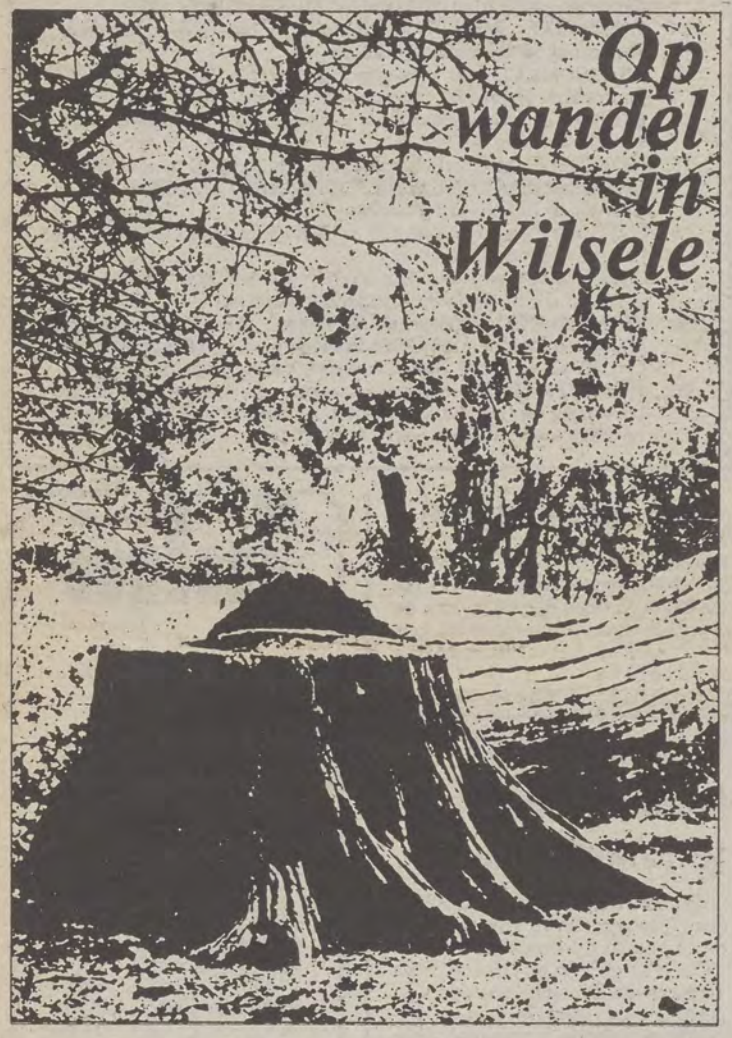

Onlangs ontvingen wij het biezonder fraaie boekje van de VU-afdeling Wilsele **„Op wandel in Wilsele"**. Deze brochure telt 28 bladzijden en is een pareltje. Echt waar. Prachtig verlucht, knap geschreven, mét een heus plan, een duidelijke VU-inbreng en bovenal sprankelend origineel!

„Wilsele zal je niet gauw terugvinden in toeristische gidsen met aanlokkende beschrijvingen van uitgebreid natuurschoon of rijke kunsthistorische monumenten. Toch bezit onze gemeente nog meer schoon dan velen denken. Bovendien kan men toch niet voor elke wandeling grote afstanden afleggen. Wilselenaars hebben ook het recht om in de direkte woonomgeving te wandelen, joggen, fietsen... Soms is het trouwens juist interessant om ook die plekjes te bezoeken waar het schoon verdwenen is en er de nodige lessen uit te trekken. Op de eerste plaats: bewaren wat ons nog rest!

Om al deze redenen heeft de Volksunie-afdeling Wilsele besloten hieromtrent een projekt uit te werken. Vooreerst bieden wij u hier — gratis — een brochure aan waarin 3 wandelingen beschreven staan: één in Putkapel en twee in Wilsele-Dorp. Ze lopen uiteraard over Wilsele, maar gedeeltelijk ook over Holsbeek, Herent, Wijgmaal en Leuven. Elke wandeling is ongeveer 9 km lang.

Ook kinderen kunnen mee: alleen even in 't oog houden bij ontmoeting van verkeer en waterlopen (Vaart, Dijle, Vunt...). De 2 wandelingen in Wilsele-Dorp (noord en zuid) kunnen afzonderlijk gewandeld worden ofwel gekoppeld aan elkaar. Dan vormen zij een grote 8.

Ten tweede nodigen wij U uit om in groep en onder begeleiding deze wandelingen mee te doen (zie keersteunen kan dit door een storting op gironummer 431-5093701-07 van de VU-Wilsele. Ze hebben het echt verdiend.

Onder de stuwende kracht van VU-afdelingsvoorzitter Guido Houdart en projektleiders Jef Schellekens en Reimond Hermans, samen met het hele dynamische bestuur, is deze afdeling erin geslaagd een uniek projekt te realizeren. En daarvoor verdienen zij alle lof!

Voor verdere inlichtingen kunt U tevens terecht bij de h. Guido Houdart, VU-voorzitter, Aarschotsesteenweg 266 A, bus 5, 3010 Wilsele.

Samen op wandel!

Deze wandelingen, die slechts een onderdeel van de hele projektwerking zijn in deze afdeling, worden voor het eerst ingewandeld op zondag 9 oktober om 14 u., met vertrek in Putkapel aan café Kwik, Aarschotsesteenweg 177 en op zondag 30 oktober om 14 u. met vertrek aan de kerk van Sint-Martinus. Warm aanbevolen! Veel wandelpret.

Het onverwachte...

En daarna volgt de wandeltochtbeschrijving. Waarbij gelet wordt op het onooglijke, het eigene, het onverwachte. Zonder dat het storend werkt wijst men op de VU-aktiepunten.

„De Vunt, die vroeger visrijk was, is nu een open riool. Reeds maanden zochten mensen van de VU-afdeling en de politie naar de oorzaak van de regelmatig terugkerende olieverontreiniging. Nu is de dader eindelijk bekend, nl. de centrale werkplaats van de NMBS (een overheidsdienst, nota bene!). Proces-verbaal werd opgemaakt. Hopen maar dat dit niet meer voorkomt". Of nog: „Na ongeveer 100 m slaan we links af en komen zo terug uit het bos in de Gasthuisbosstraat. Hier links heeft de VU-afdeling, met een petitie in de buurt, en met de hulp van Willy Kuijpers, belet dat in een als „landschappelijk waardevol" geklasseerd gebied een autokerkhof zou ingeplant worden!"...

Ploegwerk

Middenin steekt een verhelderend kaartje, waarop met groene pijltjes de wandelroutes staan uitgetekend. Het geheel werd opgefleurd met enkele hedendaagse en historische kiekjes en enkele advertenties van lokale handelszaken maakten de financiële kost iets dragelijker.

Het zal inderdaad wel wat gekost hebben om deze knappe uitgave mogelijk te maken: zowel financieel als inhoudelijk. Wie deze afdeling wil zijn voor de gemeenschap waarin je woont, verantwoordelijk voor jou, voor je man, voor je kinderen, voor je buren en doe zo maar voort. Je bestuur staat paraat.

Als volksunie-vrouwen moeten wij daar dan ook „onze zeg" in hebben? Jouw „zeg" moet meeklinken in het bestuur van je afdeling, jouw gedachten, jouw inbreng, jouw manier om de dingen aan te pakken. Vrouwen zien dikwijls de zaken weer anders dan mannen vanuit een andere hoek. Daarom is het zo nodig dat vrouwen en mannen samenwerken.

Er zijn al veel vrouwen die zich plaatselijk danig inzetten, maar er zijn er nog bijlange niet genoeg. Vóór mij liggen stickers: „Vlaanderen om van te houden". Prachtig, maar als je van iets of iemand houdt, dan doe je er ook wat voor, dan heb je er zelfs véél voor over.

Meewerken en meedenken in het bestuur wil zeggen: er iets voor over hebben. Schuif dan je bezwaren één voor één opzij. Stel je beschikbaar, er wordt op je gerekend. Door je inzet vergroot je en versterk je de partij — voor Vlaanderen en daar gaat het toch om.

VU-Vrouwen - Stuurgroep

WIJ REGIONAAL

Bestuursverkiezing met of... zonder vrouwen?

Weet je dat er binnenkort weer verkiezingen plaatshebben voor de afdelingsbesturen? In sommige afdelingen zijn de verkiezingen zelfs al achter de rug. Je gaat een vraag in de bus krijgen om je verkiesbaar te stellen en er komt misschien ook wel iemand bij je om het je persoonlijk te vragen.

Ga je dan zeggen: „Dat is niks voor mij? Politiek, nee, daar bemoei ik mij niet mee, laten de anderen dat maar doen, ik doe niet mee!"

Ja, dat is natuurlijk het gemakkelijkste: niet meedoen, niet meedenken, je er lekker niet mee bemoeien, 't is niks voor mij, „mij niet gezien".

Inderdaad, ze zullen je er dan ook niet zien! Er zijn afdelingsbesturen waar zelfs geen enkele vrouw lid van is. Maar er zijn ook afdelingen met veel vrouwelijke leden. Politiek is immers de organizatie van je gemeenschap, je dorp, je gemeente, je stad, je land.

Je zegt zeker wel eens binnenkamers: „Ze zouden daar toch wel eens voor mogen zorgen" of „dat zou toch wel eens veranderd mogen worden" of „hoe is het godsmogelijk dat ze daar niets aandoen? „Ze", dat zijn degenen die verantwoordelijk

TOP 30

1.	Jan Caudron, Aalst	360
2.	Paul Cresens, Diest	228
3.	Willy Kuijpers, Herent	192
4.	Guido Sijs, Herent	132
5.	VU-Zwijndrecht-Burcht	96
6.	Hugo Roggeman, Gentbrugge	60
	Erik Vandewalle, Izegem	60
	VU-Zedelgem	60
9.	Maurice Passchijn, Meise	48
	Georges Raes, Ledegem	48
	VU-Assebroek	48
12.	Geolfried Baeten, Lier	36
	Lutgart Decoster, Machelen	36
	Etienne Patteeuw, Harelbeke	36
	Johan Van Coppenolle, St.-Truiden	36
	Cyriel Van de Voorde, Lovendegem	36
	Lode Van Dessel, Nijlen	36
	VU-Antwerpen-Stad	36
	VU-Diepenbeek	36
20.	Emiel Duysters, Blankenberge	30
21.	Frans Kuijpers, Zoersel	24
	VU-Berchem	24
	Clem De Ranter, Hoboken	24
	Boud van Vlaanderen, St.-Kruis Brugge	24
	Oswald Van Ooteghem, Gentbrugge	24
	Ward De Schrijver, Gent	24
	Walter Vanden Brande, Desselgem	24
	Giel Seynaeve, Heule	24
	Hugo Segers, Bornem	24
	Albert Huyghe, Veurne	24
	Roland Vandenbroucke, Oostende-Stene	24
	Guido Dornez, Ingelmunster	24
	Marc Vanrijckeghem, Moorslede	24
	VU-Aarsele	24
	VU-Kruibeke	24

Wij

Staking verdeelt SP-CVP-meerderheid

VU trok fel van leer

De voorbije staking werd de hoofdbrok van een reeks vragen waar het kollege van burgemeester en schepenen maar stilletjes en verveeld bijzat. Het werd een urenlange, scherpe diskussie waarbij de meerderheidspartijen hun verdeeldheid niet onder stoelen of banken konden wegsteken. Vooral VU en PVV legden de SP-CVP-koalitie het vuur aan de schenen.

Fonne Crick opende de diskussie en stelde dat, zonder het recht op staking te willen aanvechten, het naar zijn gevoel volkomen onaanvaardbaar is dat er akties worden ondernomen die de beginselen van een rechtstaat in gevaar brengen. Zeer scherp kwamen 3 feiten over, nl. „Een stad als Antwerpen gedurende een nacht zonder brandweer stellen is een laakbare daad".

„Een distrikt een tijdlang zonder voldoende politiebescherming zetten is een grote miskenning van het recht op veiligheid voor de bevolking".

„Het verhinderen van het begraven van een overledene is een onmenselijke houding."

Onze verkozene uit Hoboken betreurde en stelde scherp aan de kaak dat zulke gebeurtenissen schril afsteken tegen het doel dat de vakbonden zich bij hun oprichting geteld hadden.

Bart Vandermoere kloeg in zijn tussenkomst het optreden aan van de Antwerpse politie.

Een optreden t.a.v. werkwilligen die bijna werden gemolesteerd. Een passief toekijken van de politie wanneer schade werd toegebracht aan materieel en trambestuurders werden gedwongen binnen te rijden of hun voertuigen zo te plaatsen dat in een minimum van tijd er een komplete verkeerschaos werd geschapen.

Vooral het optreden van een politieofficier werd door Bart fel op de korrel genomen. Een politieofficier, die als vakbondsafgevaardigde, het aandurfde om ondergeschikten te intimideren bij het vervullen van hun plicht en zelfs stelde dat de agenten maar best verdwenen zoniet zouden zij van hem nog wel eens kunnen horen.

Bart Vandermoere vroeg dan ook aan het kollege wat zij van dergelijke houding dachten, of er een onderzoek kwam en welke tuchtmaatregelen er zouden worden genomen.

In een tweede tussenkomst handelde **Bart Vandermoere** over de staking in de haven en dan vooral over het steeds weer opduikende „protokol" dat in allerlei persmededelingen te voorschijn kwam.

Een protokol dat bestaat tussen stadsbestuur en vakbonden in stakingsstrijd. Hij stelde dat de raadsleden nooit werden ingelicht over het bestaan van dit dokument, laat staan dat zij wisten welke de inhoud was. En in het licht van de zogenaamde nieuwe politiek en nieuw beleid, een beleid van openbaarheid en een beleid in een glazen huis, is dit wel meer dan betreurenswaardig.

Bart vroeg zich dan ook af of besprekingen en akkoorden met de sociale partners in de haven niet belangrijk genoeg waren om op de agenda te plaatsen of heeft het kollege soms schrik of bezwaren tegen een debat ten gronde? „De geheimzinnigheid, beter: de onwetendheid rond het bestaan van een dergelijke overeenkomst is niets meer en niets minder dan een kaakslag aan elk van onze kollega's in deze Raad".

Clara Govaert behandelde in een korte vraag de problemen die rijzen i.v.m. het erkennen van de kleuterklassen door de Staat nu verscheidene dagen deze klassen gesloten werden. Het is zo dat voor de erkenning het gemiddelde aantal aanwezige kleuters van de ganse maand september genomen wordt.

Ten slotte rondde **Dirk Stappaerts** de VU-tussenkomsten af in dit debat over de stakingsakties. Na met klem geprotesteerd te hebben tegen het feit dat onze haven, belangrijkste ekonomische groeipool in Vlaanderen, en basis voor de tewerkstelling van tienduizenden, in haar vitale sektoren naar het leven wordt gestaan door wellicht onvoldoend doordachte akties stelde Dirk namens de VU drie fundamentele problemen:

Ten eerste het probleem van stakingsrecht enerzijds en het recht op arbeid anderzijds.

Zonder afbreuk te doen aan de syndikale aanwezigheid en het stakingsrecht kan de VU niet akkoord gaan dat één bepaalde sektor met alle middelen haar houding opdringt en alle andere sektoren aldus verhindert, het evenzeer fundamentele „recht op arbeid" uit te oefenen.

Meer bepaald laakte **Stappaerts** het feit dat door het optreden van een minderheid van werkonwilligen een ganse wereldhaven wordt lamgelegd.

Een tweede fundamenteel probleem voor de VU is de rechtszekerheid en veiligheid van de werkwilligen en de burger tijdens stakingsakties.

Onze VU-verkozene vroeg dan ook dringend een kode met richtlijnen aan de stedelijke politiemacht bij dergelijke konfliktsituaties.

Ten slotte stelde Dirk het probleem van het recht op informatie. Aanleiding tot het uitdiepen van dit probleem was de rel met de Interkommunale Maatschappij voor kabel-televisie Integan.

„Het gaat inderdaad niet op om eerst binnen een bepaalde uitgestrekte ruimte een monopolie-positie te verlenen aan één bepaalde Maatschappij, zelfs met het strikte verbod aan de bewoners van bepaalde sociale woningcomplexen om individuele antennes op te richten, en dan gewoon alle informatiebronnen uit binnen- en buitenland uit te schakelen.

Zo'n uitschakeling van informatie staat gewoon gelijk aan politieke diktatuur en herinvoering van de censuur, praktijken die wij onmogelijk achtten in het demokratisch bestel, waarop ook de huidige bestuursmeerderheid zo prat pleegt te gaan" aldus de VU-man. Stappaerts vroeg dan ook om dringende opheldering i.v.m. dit gebeuren en stelde dat dit alles nogmaals de gewettigde eis rechtvaardigt tot opentrekking van de Raden van Beheer van Interkommunales naar alle politieke frakties.

Ook de PVV-oppositie kwam met een drietal harde tussenkomsten het vuur aan de schenen leggen van het Stadsbestuur.

In extremis kon de fraktievoorzitter van de CVP niets anders doen dan ook een tussenkomst houden waarbij hij opkwam voor het recht op werken en het lamleggen van de haven betreurde.

En hier gingen de poppen aan het dansen want vanuit de SP-hoek kwamen er luide protesten die er duidelijk op wezen dat ingevolge deze staking de koalitiepartners wel niet op dezelfde golflengte zaten. „Dat men zich niet aan de consignes houdt, kan gevolgen hebben, zei de SP-fraktieleider met een vermanende vinger naar de CVP-partner.

Overtrokken?

Uit het antwoord van burgemeester Cools schenen alle aangehaalde incidenten fel overtrokken.

Men zal er wel naar streven in de toekomst met de vakbonden te gaan praten om een permanent protokol af te sluiten en de raad dan wel hierover in te lichten. Maar over een heleboel vragen hoorden wij geen duidelijke antwoorden.

Schepen Huyghebaert was duidelijk minder tevreden over de staking. „Een staking moet men evalueren aan het doel en de middelen. Bij de staking in de haven wettigde het doel deze keer de middelen niet", aldus de havenschepen. Verder wist hij mede te delen dat zeker twee belangrijke kontrakten voor onze haven verloren zijn en dat het vertrouwen van vele havengebruikers geschokt is en men daar dringend iets zal moeten aan doen. Dat het een en het ander zwaar aankwam bij de SP-koalitiepartners bewees de tussenkomst van hun fraktieleider die de schepen van haven verweet partij te kiezen voor de reders en de havenpatroons wat door J. Huyghebaert werd ontkend maar hij verklaarde een andere mening te hebben over de staking en zich het recht voorbehoudt dit te hebben.

En alhoewel de burgemeester ten slotte afrondde met te wijzen op het „vrij en vrank debat" bleef een SP-CVP-meerderheid zitten met heel wat „plakwerk" om alle stukken terug te lijmen.

Plakwerk dat hoogdringend is daar het saneringsplan ter bespreking komt.

Bob Loete

ANTWERPEN

OKTOBER

6 **ANTWERPEN:** jazzkoncert om 20 u. 30 door Milkshake Banana, in rode zaal Singel, Desguinlei. Org. Coremanskring. Inkom 200 fr. Kaarten Singel of VU-sekretariaat 238.82.08.

6 **ANTWERPEN:** Optreden van Milkshake Banana, om 20 u. 30 in de Rode zaal, Singel, Desguinlei. Inkom 200 fr. Org.: Coremanskring.

7 **EKEREN:** Biljartwedstrijd VVK-BC Timiama in café „Den Boterham", Veltwijcklaan 23. Om 20 uur.

8 **KONINGSHOOIKT:** VU-ledenfeest in de parochiezaal, Mechelbaan.

8 **EDEGEM:** Eikenavond - gezellig babbelen onder ons met een pintje. Ingericht door VNSE.

8 **BOECHOUT-VREMDE:** Leeuwenbal om 20 u. 30 in het Gildenhuis te Boechout. Orkest The Daltons. Inkom 100 fr.

8 **ST.-AMANDS:** dia- en filmavond om 20 u. 30 in lokaal Ic Dien, Jan van Droogenbroeckstraat. „Rijk, arm Columbië" door H. Van Mierlo.

11 **WIJNEGEM:** gespreksavond (2de deel) „Vlaamse beweging" door Walter Luyten. Onderwerpen: IJzertragedie - aktivisme - Vlaamse doorbraak - Vlaamse beweging tussen 1914-1940. Ontmoetingscentrum 't Gasthuis, Turnhoutsebaan 199.

14 **WESTERLO:** cantus-VUJO-Westerlo in het Boswachtershuis, Papedreef te Westerlo om 20 uur.

14 **BRASSCHAAT:** Het wakkere bal 2 vanaf 20 u. in Melkerij Peerdsbos. Inkom: 80 fr. Jongeren en 65+: 60 fr.

14 **EKEREN:** Jaarlijks mosselfeest in lokaal „Den Boterham", om 20 uur. Koude schotel: 250 fr.

15 **MORTSEL:** 10de Herfstbladerenbal om 20 u. 30 in zaal Ekkart, Drabstraat 62. D.J. Hupsaké. VNJ-leden 60 fr., andere 100 fr. Kaarten te bekomen bij JSK-leden.

15 **EDEGEM:** Kaartavond om 20 u. 15 in lokaal Drie Eiken. Inschrijven op voorhand.

19 **EDEGEM:** Gespreksavond over „borstkanker" door dhr. Eyskens om 20 u. 15 in Drie Eiken. Ingericht door het FVV.

20 **WOMMELGEM:** „Voeren en de Walen", een volledig Voerprogramma gebracht door Guido Fonteyn (red. van De Standaard). Om 20 uur in lokaal Den Klauwaert. Inkom gratis. Inr.: VU.

21 **HOMBEEK-LEEST:** Vlaamse boeken- en platenbeurs in de bovenzaal van het oud-gemeentehuis van Hombeek. Ook op 22 en 23 oktober. Telkens van 14 tot 20 uur.

Vlaamse Kring Putte naar Koekenstad

De Vlaams-nationalisten in Groot-Putte hebben nog niet lang stilgezeten tijdens de vakantiemaanden. De eerstkomende aktiviteit is een kulturele, weliswaar met nationalistische inslag. Hoe kan het anders.

Op zaterdag 8 oktober organiseren zij een stadswandeling, met een gids in Oud-Antwerpen. Herinnering aan een Hanze-stad met een rijk sociaal-kultureel leven.

Het vertrek vanuit Putte staat vast om 18 u. 30 (St-Niklaaskerk) met eigen vervoer. De rondleiding in Antwerpen begint om stipt 19 u. 30 aan de allerbekende Brabo (voor het stadhuis). Voorzie een 50 fr. voor de gids. Alle verdere informatie bij Joris Halsberghe op het telefoonnummer 015-23.44.33.

Yoke Huylenbroeck

Sociaal dienstbetoon VU-Mol

Iedere donderdag van 19 u. 30 tot 20 u. 30 is er een dienstbetoon voorzien door de gemeenteraadsleden en de OCMW-raadsleden.

De eerste donderdag van de maand zal dit dienstbetoon worden aangevuld door senator Hugo Draulants, en dit tussen 20 u. en 20 u. 30. Deze zittingen gaan door in het Vlaams lokaal Malpertuus, dat gelegen is aan de Turnhoutsebaan 15 te Mol.

Verder is er in bovengenoemd lokaal nog een verzekerd dienstbetoon door Mies Op De Beeck. Zij is een sociaal assistente die verbonden is aan het Kempisch Sociaal Dienstencentrum en kan u helpen bij problemen i.v.m. gezinsrelaties, opvoeding, pensioenen, kindergeld, werkloosheid, legerdienst, enz...

Ook is er de tweede maandag van de maand de mogelijkheid om uw problemen voor te leggen aan Carlo Van Elsen. U kan hem dan aantreffen in de parochiezaal te Mol-Wezel tussen 19 u. en 19 u. 30.

Vlaamse kultuuravond te Wondelgem

Op zaterdag 22 oktober om 20 u. in de feestzaal van de Vrije Gemengde School in de Botestraat, bieden VOS, VVVG, VTB en DF een „Felix Timmermans-evocatie" aan. Jan Verschaeren en Nora De Decker dragen verschillende fragmenten voor uit de voornaamste werken van „den Fé". Daarna is er gelegenheid tot gezellig samenzijn. Inkom 100 fr., houders van een + 3 PAS 50 fr.

Met medewerking van de Kulturele Dienst van Gent, Bestuur voor Volksontwikkeling en het Noordstarfonds.

inka
drukkerij copy-service
maakt fotokopieën
op gewoon papier
(xerox-procédé)
tegen 1,25 Fr. en 2 Fr.
NIEUW
XEROX 9500
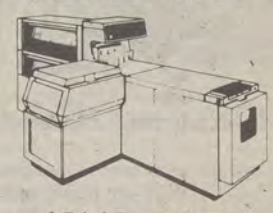
1,5 à 1 Fr. per kopie
Koningstraat 13, Antwerpen
Tel.: 03/233.22.11

TV-EKSPRES
het meest gelezen tv-blad in Vlaanderen
De meeste Vlaamse kijkers die kieskeurig genoeg zijn om de buis de baas te blijven met een tv-blad gebruiken TV-EKSPRES.
TV-EKSPRES weet alles over tv.

TVE-A/O/39

J.GERLO
zaroestr 108 hoboken
tel : 031 / 27 27 04
zonwering - rolluiken
vouwdeuren - plastiek

Zó hoort het

Een metalen kantoorinrichting is inderdaad bijzonder mooi als kwaliteit, vormgeving en kleurschakeringen tot en met bestudeerd zijn. Dat alles kunnen wij U garanderen. En vooral uitgebreid tonen. In onze 3.500 m² toonzalen te Edegem (in Brussel staat een kleinere toonzaal te uwer beschikking) bent U van harte welkom. En mocht U, spijtig genoeg, verhinderd zijn om ons te bezoeken, vraag dan schriftelijk onze katalogus aan bij ons hoofdhuis. Wij sturen U dan meer dan 100 blz. ideeën en mogelijkheden en meteen een overzicht van ons uitgebreid gamma houten meubilair en zitkomfort. Zonder de minste verplichting. Wel even naam en funktie vermelden. Alleszins dank voor uw belangstelling.

P.S. Ons gamma rolluikkasten alleen al is uw bezoek overwaard. Tot kijk.

Hoofdhuis:
Mechelsesteenweg 186 B - 2520 Edegem
Tel. 03-455.75.51 (10 l.) - Telex 35.061 B
Bijhuis:
Montoyerstraat 10, 1040 BRUSSEL
Tel. 02-512.99.18 (4 lijnen)
Toonzalen open dagelijks van 9 tot 18 uur (in Edegem ook op zaterdag).

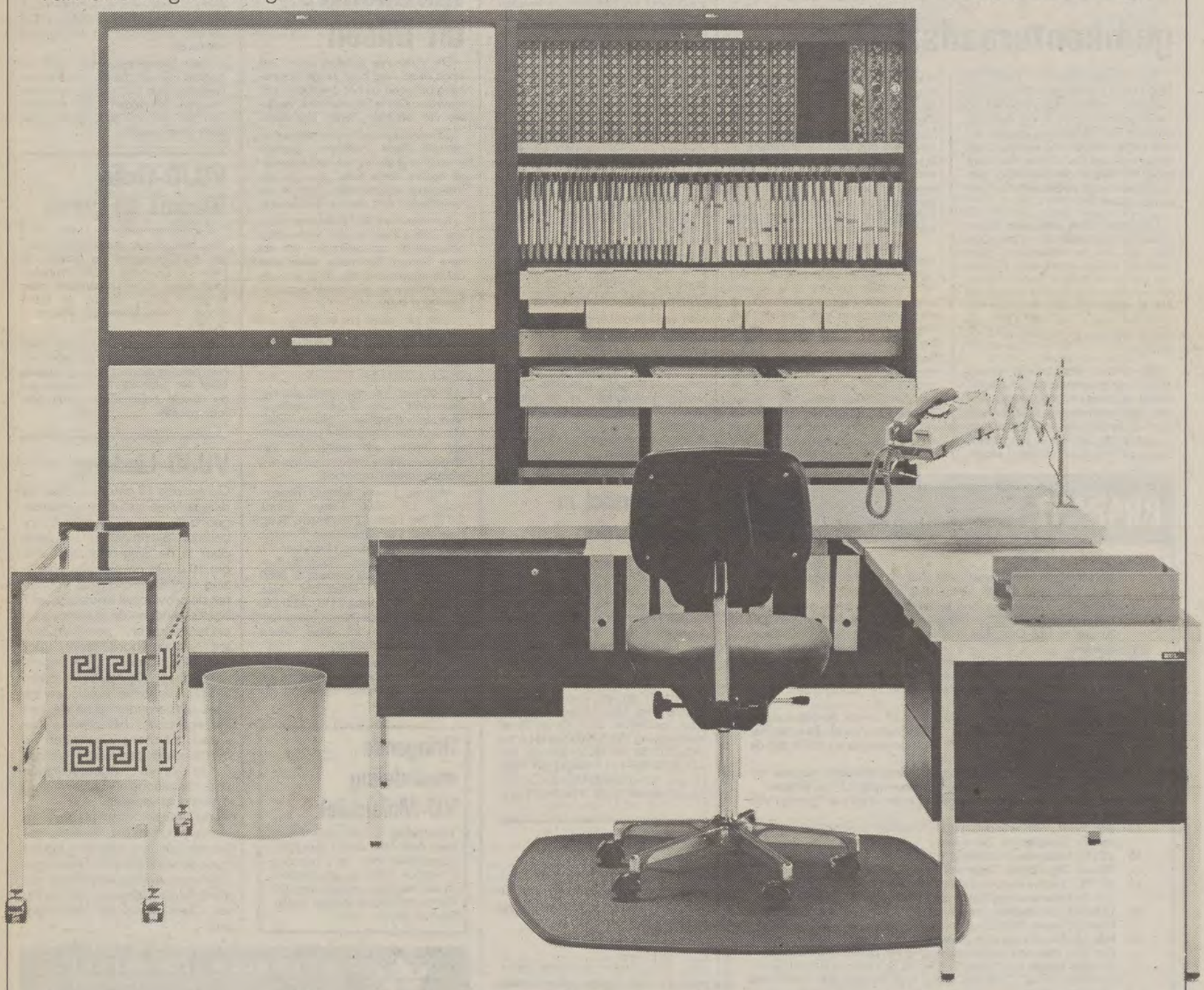

BULO
KANTOORMEUBELEN N.V.

uw specialist-kantoorinrichter
3.500 m² toonzalen

Wij

Begrotingswijziging goedgekeurd te Maaseik

Bij de stemming van de begrotingswijziging van 1983 kon de CVP-oppositie haar refreintje nog eens zingen. Palmans en Schiepers maakten op- en aanmerkingen om aan te tonen dat hun vorig beleid toch niet zo slecht was. Dat punt werd meerderheid tegen minderheid goedgekeurd. Zo wordt de bijdrage aan het OCMW verhoogd, omdat de uitgaven te laag geschat werden.
Schiepers wilde weten waar de meerderheid parkeerautomaten wil plaatsen. De inspraakvergadering van de middenstanders is reeds gepland en te gepasten tijde zal meer uitleg gegeven worden.
Schiepers stelde dat de begroting niet reëel is, omdat men gelden voorziet en men niet weet waar men de werken gaat uitvoeren. De voorzitter antwoordde dat de huidige koalitie een sluitende begroting heeft ingediend, daar waar de CVP zes jaar lang een deficitaire begroting indiende en zo zes jaar lang niets gedaan heeft met alle gevolgen vandien.
Tot slot stelde de CVP een belastingverlaging voor, omdat men toch maar het geld wilde opmaken. De CVP vergeet echter dat de saneringslening slechts eenmaal kan geïnd worden.
Schiepers gaf kritiek op de begrotingsuitgave nodig voor de uitbetaling van tewerkgestelde werklozen. De huidige koalitie voorziet een stijging van meer dan 10 %. Zeker een lovenswaardig initiatief in deze tijd. Zeker als men weet dat in Limburg en het Maasland de jeugdwerkloosheid de hoogste top bereikt.

Bij de opsomming van een reeks achterstallige subsidies die de gemeente nog moet bekomen, werd aandacht gegeven aan de Vereniging van Limburgse burgemeesters (VLB). De VLB wil bij de regering aandringen om deze gelden vlug te bekomen. De gemeente moet nu immers dure leningen aangaan om het personeel en materialen van muziekschool en biblioteek te kunnen betalen. Bij het voorlezen van de lange lijst van verwijlintresten werd het erg stil op de CVP-banken.

De definitieve aanstelling van een technisch ingenieur, die door de provinciale diensten aan de vorige CVP-meerderheid werd geweigerd — omdat de begroting deficitair was — kan nu gebeuren. De huidige meerderheid wil echter aan alle kandidaten een nieuwe kans bieden en richt een nieuw eksamen in.

Men wil in de wijk „Dorperveld" en in de buurt „Van Eycklaan" verkeersdrempels aanleggen om de zwaksten in het verkeer, voetgangers, fietsers, bejaarden en kinderen, te beschermen. De CVP-oppositie sprak zich (negatief) uit in de zin van „modegril" en „geld weggooien".

Van een opbouwende kritiek of medewerking van de CVP is nog steeds geen spoor te bespeuren.

Tot slot werden nog enkele principsbeslissingen genomen over verbeteringswerken in de Marktstraat, overwelving van de Witbeek, centrale verwarming in de werkhal en de verfraaiing van het Dorpsplein van Opoeteren.

VU-Neerpelt verlaat de gemeenteraadszitting

Op 19 september jl. werd de Neerpeltse gemeenteraad bijeengeroepen. Veertien punten stonden op het programma. De CVP vond dit blijkbaar niet genoeg en voegde enkele dagen ervoor nog een punt aan de agenda toe. De VU van haar kant kreeg vanweze de bevolking een dringende zaak te behandelen. „milieuvervuiling".

Ons punt werd juist voor de gemeenteraad ingediend en het dossier van het te behandelen punt werd ter inzage afgeleverd. Wij waren geheel wettelijk in orde volgens de gemeentewet: het punt vergde een spoedbehandeling daar aan het probleem reeds van eind 1977 (de vorige legislatuur) bijna niets werd gedaan.

Wij zetelen slechts van januari 1983 in de gemeenteraad (4 zetels). Nadat wij alles hadden overhandigd aan de burgemeester (CVP) heeft deze er onmiddellijk aan toegevoegd — zonder te zien wat in het dossier zat — dat ons punt niet werd aangenomen. Wij hebben dan de vergadering bijgewoond tot punt 15 dat door de CVP op de dagorde werd geplaatst. Onmiddellijk hebben onze VU-mandatarissen gereageerd en gevraagd ons punt ter stemming te brengen en te behandelen daar het een spoedeisend geval was. Het werd niet aanvaard. Er werd zelfs geen inhoud voorgelezen van de bundel. Onze fraktie achtte het ogenblik aangebroken om op te stappen.

Wij handelden volgens de wet. Waar blijft hier de leuze van de CVP „Omdat mensen belangrijk zijn"? Wij hebben daar nu een heel andere mening van overgehouden. Dit is allesbehalve een open beleid. Wij hebben ons niet laten doen en hebben het CVP-punt dan evenmin aanvaard. De CVP, die vroeger alles te zeggen had, dient nu rekening te houden met een VU-oppositie die niet met zich laat sollen. Wij zijn met ons hart bij de mensen, daar zullen wij zes jaar lang hard voor werken en een open beleid voeren naar alle mensen van onze gemeente toe!

BRABANT

OKTOBER

7 **WEMMEL:** Haantjesfeest vanaf 18 u. in zaal „Nachtegaal" aan de kerk. Ook op 9-10 van 12 tot 16 u.
7 **BEERSEL:** Gespreksavond onder het tema „Hoe groen is het Volksnationalisme?". Gastspreker: Daan Vervaet, kamerlid. Om 20 uur in zaal Ons Huis te Dworp. Organizatie: VUJO Groot Beersel.
7 **WEMMEL:** ook op 8/10 vanaf 18 uur.
8 **ST.-JANS-MOLENBEEK:** spagettiavond vanaf 17 uur in het Jeugdhuis Centrum-West, Menenstraat 24 (vlakbij metro Osseghem). Kostprijs: 150 fr.
8 **UKKEL:** Vlaams feest vanaf 17 u. 30 in de Sint-Pauluszaal, Neerstallesteenweg 440 te Ukkel-Stalle. Vanaf 20 u. 30 bal. Onkosten (voor het bal): 80 fr. bij voorverkoop en 100 fr. aan de kassa.
9 **WILSELE:** geleide wandeling in Wilsele-Putkapel, vertrek om 14 uur aan café Kwik, Aarschotsesteenweg 177 te Wilsele.
14 **BRUSSEL:** Brusselse jongerenfuif in de Graaf van Egmont, Van Praetstraat. Vanaf 20 uur.
15 **BRUSSEL:** TAK-wandeling door Kraainem. Verzamelen om 11 u. op het Kerkplein te Zaventem.
15 **JETTE:** hobby-tentoonstelling in het St.-Pieterskollege van 10 tot 18 uur. Org.: Bond Gepensioneerden Jette.
15 **JETTE:** „Hobby-tentoonstelling" om 10 uur plechtige opening in het St.-Pieterskollege Jette, door J. De Berlangeer.
15 **LENNIK:** VU-dansavond om 20 u. 30 in feestzaal „Ons Huis", Markt. Orkest „Waltra".
15 **HALLE:** Bezoek aan het parlement o.l.v. kwestor Willy Kuijpers. Om 10 u. afspraak aan de grote gang van peristylium, Natieplein 2 (Wetstr. tussen nrs. 10 en 12). Org. Vl. Studiekring Groot-Halle. Inschrijven bij J.C. Cornelis, Stwg. naar Ninove 558, 1500 Halle.
19 **ANDERLECHT:** debatavond over kernenergie om 20 u. in Trefcentrum, Dapperheidsplein. Org.: vzw Klimop m.m.v. Mon van Dijck, de medici tegen kernwapens, de dokters van Anderlecht en de VOS.
22 **EVERBERG:** Optreden van Erik Van Neygen en d.b. toeternitoe om 20 u. 30 in de gemeentelijke feestzaal van Everberg. Voorverkoop: 80 fr.; inkom 100 fr. Org.: VU-Groot-Kortenberg.
22 **ROTSELAAR-WEZEMAAL-WERCHTER:** Vlaams volksbal vanaf 20 u. in zaal Concordia te Rotselaar-Centrum. Voorverkoop: 50 fr., inkom 60 fr.

Sierpleister
op gevels?

Alle vochtisolaties

ATHOS p.v.b.a.

Eikenstraat 212, Reet
Tel. 031-88.64.68

Ook ruwbouw &
sleutel op de deur

Op wandel in Hoegaarden

Zaterdag 8 oktober organizeert de Dosfelkring van Leuven een wandeling van het Waalse Sluizen naar het Vlaamse Hoegaarden. Aldaar is er een geleid bezoek aan het heemkundig museum „'t Nieuwhuys" en aan de ambachtelijke brouwerij. Nadien is er nog een etentje voorzien in 't Paenhuys.

Vertrek op de Oude Markt in Leuven om 14 u. 30 met privé-vervoer. Inschrijven bij K. Bovin, Diestsesteenweg 204, 3200 Kessel-Lo, tel. 016-25.68.59 of door storing van 150 fr. (voor het etentje) op rekeningnr. 431-0108081-90 van Dosfelkring Leuven, vóór 3 oktober a.u.b.

OCMW Kortenberg

Volgende betrekkingen zijn in vast verband te begeven bij het OCMW Kortenberg:
— 1 sociaal-assistent(e)
— 1 opsteller
Alle inlichtingen kunnen bekomen worden op het sekretariaat van het OCMW-Bosstraat 7 te 3070 Kortenberg. Tel. 02-759.83.22. De kandidaturen moeten per aangetekend schrijven op de post af te geven uiterlijk op 14-10-1983, gericht worden aan de voorzitter van het OCMW mevr. Martine Perpet, Nieuwstraat 29 te 3071 Kortenberg.

(Adv. 120)

LIMBURG

OKTOBER

15 **NEERPELT:** VU-bal in zaal „De Pijl", Boseindstraat, vanaf 20 uur.
21 **HASSELT:** Eerste Groot Limburgs Militantenbal TAK.

VU-Maasland in de bres voor Siemens-Lanklaar

Een 10 man sterke afvaardiging van VU-Maasland (afdeling Maasmechelen en Dilsen) heeft onder leiding van senator Lowis op dinsdagmorgen 4 oktober om 6 u. 30 postgevat aan de ingang van Siemens Lanklaar.

Door het uitdelen van 1.000 pamfletten werd de schandalige Waalse manipulatie van een stuk Limburgse werkzekerheid aan de kaak gesteld en de mosselpolitiek van de Vlaamse en Limburgse ministers gehekeld.

Ook aan de bedrijven Bandag en Bekaert en 's namiddags aan de mijnen te Eisden volgde een herhaling van deze bliksemaktie, die door iedereen op grote bijval werd onthaald.

Voor alle Maaslanders zal het nu wel duidelijk zijn dat zonder ekonomisch federalisme geen welvaartpolitiek in Vlaanderen mogelijk is.

De VU heeft de wind in de zeilen, dank zij haar klare en kordate eisen die de dubbelzinnige en halfslachtige politiek van de overige partijen kan verklaren.

Voor Siemens-Lanklaar geldt nu slechts één eis: dat de toegewezen bestelling van 12.000 telexapparaten integraal behouden blijft, hetgeen aan 100 mensen gedurende 5 jaar werk garandeerd.

Kortnieuws uit Dilsen

De Volksunie afdeling Dilsen wil langs deze weg haar innige deelneming betuigen bij het overlijden van mevrouw Maria Straetemans, weduwe van de heer Pieter Verheyen.

Zij was de moeder van gemeenteraadslid René Verheyen. Evenals vriend René zijn er ook nog meerdere broers sinds vele jaren bij de Volksunie aangesloten. Aan al de familieleden ons diepste leedwezen.

Evenzeer wil de Volksunie afdeling Dilsen haar innige deelneming betuigen bij het overlijden van de heer Gerard Remmerie, vader van dokter Remmerie die lid is van de groep Nieuw en gemeenteraadslid in onze gemeente.

Ook aan deze familie bieden wij ons diepste leedwezen aan.

BERICHT AAN
ONZE LEDEN EN LEZERS:

In de loop van de maand oktober gaan er in onze afdeling opnieuw bestuursverkiezingen plaatsvinden. Mensen die belangstelling hebben in een funktie als bestuurslid zijn steeds van harte welkom, en kunnen steeds kontakt opnemen.

Mathieu Lowis, senator Breemstraat 17, 3650 Dilsen (Elen), (56.50.39); Mathieu Vastmans, Burg. Henrylaan 84a, 3650 Dilsen (Rotem); René Verheyen, Burg. Henrylaan 71, 3650 Dilsen (Rotem), (75.58.76); Lieve Weetjens, Pastoorstraat 2, 3650 Dilsen (Rotem), (75.65.56); Jean Wampers, Europalaan 116, 3650 Dilsen (75.68.84); Jan Dillen, Gemeenteraadslid, Boyen 22, 3650 Dilsen (Stokkem), (75.70.37).

In de hoop nieuwe gezichten bij te krijgen in het bestuur, zeggen we reeds op voorhand dank aan de belangstellenden.

Dringende mededeling VU-Molenbeek

VU-afdeling: Sint-Jans-Molenbeek deelt mee dat de voorziene spaghetti-avond op zaterdag 8 oktober 1983 in de Menenstraat niet kan plaatsvinden. De verkochte kaarten blijven geldig. Nieuwe datum volgt.

VUJO-Halle Vlaams en groen

Zondagnamiddag 2 oktober rond 15 u. beklommen enige stoutmoedige VUJO-jongeren de basiliek te Halle. Op de eerste verdieping gekomen lieten zij een spandoek naar beneden rollen waarop te lezen stond: „Halle groen en Vlaams - VUJO".

Beneden werden door een paar andere VUJO'er foto's gemaakt van het hele spektakel. De spandoek bleef een paar minuten hangen onder brede belangstelling van een ruim publiek.

VUJO-Limburg

Op zondag 16 oktober zullen de driejaarlijkse statutaire verkiezingen voor het provinciale Vujobestuur plaatsvinden en gaan door in de Slagmolen te Genk om 10 u. Op de agenda: verkiezing van de provinciaal voorzitter, de provinciaal sekretaris en 7 bestuursleden (de funkties van ondervoorzitter, penningmeester, verantwoordelijken voor subsidies, vorming, aktie, organizatie en public relations zullen worden verdeeld op de eerste bestuursvergadering na de verkiezingen van het nieuwe bestuur); statutaire bepalingen en huishoudelijk reglement. Verder 6 effektieve afgevaardigden voor de nationale VUJO-raad en 4 plaatsvervangers.
Kandidaturen voor al deze te verkiezen funkties kunnen gebeuren tot ten laatste 5 dagen voor de verkiezingen. Deze kandidaturen worden schriftelijk gesteld bij de uittredende voorzitter, Casterstraat 98, 3500 Hasselt.

DE KEIZER
VAN HET GOED
ZITMEUBEL

MEUBELEN «DE KEIZER»
Salons - Kleinmeubelen - Lusters - Geschenkartikelen

Onklopbare prijzen
in kleinmeubels en salons
(speciale voorwaarden voor trouwers)

Openingsuren: Di., woe., vrij. van 13 tot 19 u. 30
Do., zat. van 10 tot 19 u. 30
Zondag van 14 tot 18 u.

KEIZERSTRAAT 2 - 1740 TERNAT - 02-582.22.22
(op slechts 15 km van Brussel-centrum)

Broodrooft CVP-PVV-meerderheid Dendermondse schoolonderwijzeres?

Wat verleden jaar en nu weer in het gemeentelijk lager onderwijs te Schoonaarde is gebeurd, is wraakroepend en een naast zich neerleggen van alle regels van eerlijkheid en fatsoen. Voor de twee vrijgekomen plaatsen in de gemeenteschool-Schoonaarde werden een leerkracht die pas twee maanden geleden afstudeerde en een leerkracht van buiten Schoonaarde, beiden uit militante CVP-middens, aangesteld, terwijl andere leerkrachten uit Schoonaarde zelf, die reeds drie jaar geleden afstudeerden en zonder werk bleven, werden voorbij gegaan. Het „geval" mevr. Simone De Nul-Willems is daar een voorbeeld van. Drie jaar geleden kreeg zij een aanstelling voor bijna een heel schooljaar. Zij maakte daarbij een zeer goede indruk op leerlingen en ouders, en alles liet verwachten dat zij ook verleden jaar zou worden aangesteld en spoedig vast benoemd. 1982 was echter het jaar van gemeenteraadsverkiezingen en nog voor het schooljaar '82-'83 begon, toonde de CVP-meerderheid haar ware gelaat, toen er gerüchten waren dat de broer van mevr. De Nul-Willems op de VU-lijst zou staan. Mevr. De Nul-Willems werd gechanteerd tot en met door haar aanstelling met slechts 1 maand, met de duidelijke bedoeling: haar broer van de VU-lijst weg te krijgen, de lijst die op dat ogenblik nog niet definitief was ingediend. CVP-prominenten uit Schoonaarde uitten nauwelijks verholen bedreigingen betreffende haar verdere aanstelling. Toen twee maand later mevr. De Nul-Willems met zwangerschapsverlof ging werd zij vervangen door een leerkracht van buiten Schoonaarde, zuster van een CVP-kandidaat. Deze werd aangesteld „niet" per maand, „niet" tot het einde van het zwangerschapsverlof van mevr. De Nul-Willems, maar onmiddellijk voor het ganse schooljaar.

Bij het begin van het huidige schooljaar werd mevr. De Nul-Willems weer en volledig genegeerd. Een door haar aangeboden petitielijst bij alle ouders die vroeger kinderen bij haar in de klas hadden, werd zonder enige voorafgaande aktie onmiddellijk en spontaan door 95 % van de bezochten ondertekend. Op een interpellatie in de jongste gemeenteraad door VU-raadslid Herman Van den Abbeele werd geen enkel zinnig tegenargument door wie dan ook van het schepenkollege geuit. Het is duidelijk dat de nieuwelingen in het schepenkollege niets durven of willen en in elk geval kunnen wijzigen aan het reeds jaren door de CVP gevoerde beleid van partij-politieke benoemingen.

De VU-fraktie in de gemeenteraad is vast besloten met alle wettelijke middelen het huidige beleid te bestrijden en te ijveren voor een benoemingsbeleid dat alleen stoelt op objektieve normen. Omtrent de schandelijke discriminatie van mevr. De Nul-Willems en andere leerkrachten zal de publieke opinie gedetailleerd en herhaaldelijk worden voorgelicht. Intussen vragen wij iedereen in Vlaanderen die kan helpen om mevr. De Nul-Willems aan het werk te helpen als onderwijzeres, kontakt te nemen ofwel met de betrokkene, mevr. Simone De Nul-Willems, Langestraat 31 te 9328 Dendermonde-Schoonaarde of met Herman Van den Abbeele, gemeenteraadslid, Losweg 11, 9328 Dendermonde-Schoonaarde, tel. 052-42.35.49.

OOST-VLAANDEREN

OKTOBER

7 **DE PINTE, ZEVERGEM:** optreden van Jef Elbers om 20 u. in zaal Blankatony, Baron de Gieylaan 161, De Pinte. Inkom 100 fr.; + 3 pas 50 fr. Inr. IJzerbedevaartwerkgroep en VOS.

8 **LEDE:** jaarlijks bal van schepen Jules Henderickx om 21 u. in „De Club", Rosselstraat te Lede. Met Ray Franky en orkest.

8 **GENT-CENTRUM:** wandelzoektocht in onze stad. Vertrek vanuit lokalen Ziekenfonds Flandria, Holstraat 21. Aanvang om 14 u. Voorintekenprijs 200 fr., kinderen onder de 12 j. 100 fr. Prijsuitreiking in lokaal Roeland met kaas- en wijnavond.

8 **OUDENAARDE:** arrondissementeel VU-bal om 21 uur in de salons Mantovani. Orkest United 5.

11 **ST.-NIKLAAS:** voordracht door prof. Jef Maton, VU-ondervoorzitter, over „Geldtransfers naar Wallonië en ekonomisch federalisme". Om 20 uur in het auditorium van „Het Centrum", Grote Markt. Org.: Davidsfonds St.-Niklaas.

11 **BEVEREN:** debat over „Atoomwapens: de oplossing?" Sprekers: A. De Gendt, vertegenw. VAKA en Kol. SBH Everaert van het nat. Defensiecentrum en G. Annemans als moderator. Om 20 u. op het kasteel Cortewalle. Org. A. Verbruggenkring. Inkom: 50 fr.

12 **LATEM-DEURLE:** VVVG-herfstwandeling door bossen en dreven van Deurle met bezoek aan het Museum D'Hondt-Dhaenens. Samenkomst om 14 u. 30, Dorpsplein te Deurle.

15 **LAARNE-KALKEN:** VU-bal in zaal Calcine, Koffiestraat om 20 uur.

22 **HERZELE:** VU-dansavond om 21 uur in zaal „Elroda". Inkom: 100 fr. Orkest „The Honey's".

26 **LEDE:** debatavond met O. Van Ooteghem en Maurice Dewilde: „Kollaboratie" om 20 u. in het Kultureel Centrum.

Aandacht!

Het mosselfestijn van de VU en VUJO Gentbrugge-Ledeberg vindt wegens de grote toeloop niet plaats in de Weinstube maar in de Gemeentelijke Feestzaal, Kerkplein te Ledeberg. Nu vrijdag 7 oktober om 20 uur.

IVe VLAAMS NATIONAAL ZANGFEEST-WAASLAND

Voor de vierde achtereenvolgende maal wordt in het Waasland een zangfeest met Vlaams Nationale inslag georganizeerd. Het zangfeest 1983 staat in het teken van het nieuwe Vlaanderen. Het motto Rekening Regeling Zelfbestuur wil de aandacht vestigen op de huidige Vlaamse problematiek. Op Vlaanderen, met zijn Boelwerf, met Nobels Peelman, met zijn Boomse metaalwerken enz. en ook de duidelijke achteruitstelling tegenover Wallonië met o.a. Cockerill Sambre. Dit aantonen, omdat ons volk uiteindelijk zou inzien dat er maar een weg meer is: Zelfbestuur.

Het programma van dit zangfeest is ingedeeld in verschillende hoofdgroepen met telkens een aangepaste liederenkeuze. Ook enkele gastkoren zijn uitgenodigd: VOS-koor Temse; VVVG-koor Sint-Nikolaas (Sint-Niklaas); De Wase Lijsters als jeugdkoor.

De kleinkunst wordt vertegenwoordigd door de Vaganten, en ook de Jeugdkapel van het VNJ-Waasland, de Boerke Naas-vendeliers nemen deel aan dit zangfeest. Verder werken mee: de dirigenten Simon Waltens, Bert Peeters en Bruno De Maeyer. Muzikale begeleiding Mark Meireleire. Voordragers mevr. Annemie Peeters-Muyshondt en Luc Van Kerckhove.

De organizatoren hopen dat dit zangfeest een stap in de goede richting is als verspreiding van het Vlaamse lied en als bewustmaking voor de Waaslanders. Een stap in de richting van Vlaanderens Zelfstandigheid.

VU St.-Gillis wandelt

Na de suksesvolle hutsepotavond van VU-St.-Gillis-Dendermonde organizeert deze afdeling op zondag 9 oktober een wandeltocht door het kunstenaarsdorpje Vlassenbroek. Samenkomst om 14 uur aan „De Schuur", Torrestraat te St.-Gillis.

Daarna wordt de wandelaars koffie en pannekoeken aangeboden.

lepel & vork...

BROOD — BANKETBAKKERIJ — DOOPSUIKER
LASAT — Tel. 521.14.40
SPECIALITEIT: GELEGENHEIDSGEBAK
Bergensesteenweg 1123
1070 Anderlecht

WIJNIMPORT HERMAN
Douane - stapelhuis
Menenstraat 376
Wevelgem
Tel. 056-41.29.22
056-41.81.68
Invoer Bourgondië- en Bourdeauxwijnen.
Alle grote wijnen rechtstreeks uit de kastelen.
Degustaties en verkoop:
elke vrijdag van 17 tot 19 u.
elke zaterdag van 10 tot 13 u.
en op afspraak.

KOFFIEBRANDERIJ SANO
Emiel Witmannstraat 36,
Schaarbeek
Tel. 02-634.56.09
Levert kwaliteitskoffie bij u thuis!

FEESTZALEN - SALONS DE LANDSKNECHT
Aannemer van alle feesten.
Ook verhuring van tafelgerief.
Schilderstraat 33
2000 Antwerpen
Tel. 03-237.45.72

RESTAURANT KAPELLEKESHOEF
Kapelstraat 1
Tongerlo-Westerlo
Tel. 014-54.40.07
Maandag gesloten.
Rustieke sfeer.

CAFÉ-RESTAURANT MUTSAERT
Eikenlei 61
2280 Grobbendonk
Tel. 014-51.21.48

Industriële
brood- en banketbakkerij
Roomijs
WILFRIED BLANCQUAERT
Grote Kouter 47
Uitbergen
Tel. 091-67.57.12

Hotel-restaurant-pub
Tower Bridge
Op 5 min. van Heizelpark.
Hotel met goede smaak, standingkamers, alle komfort.
Heidebaan 98, 1850 Grimbergen. Tel. 02-252.02.40.
Rest. zondag gesloten - Hotel open.
Tijdens de week, suggesties van de chef + spijskaart.
Open alle dagen - maaltijdchecks.

Voor een lekker etentje
in een gezellige sfeer:
EETHUIS 'T VOSKE
Verbertstraat 145-147
2110 Schoten, 03-658.41.76
Wij verzorgen al uw feesten.

Het Palinghuis
Sedert 1910
JAN PAUWELS-DE BRAUWER
Oude Brugstraat 16, 9328 Schoonaarde. Tel. 052-42.32.46
Wekelijkse rustdag vrijdag tot zaterdag 18 uur. — Jaarlijks verlof december
De familiezaak met traditie.

Banketbakkerij
ANTWERPIA
MAURITS GOSSYE
Geraardsbergsestraat 38
9300 Aalst
Tel. 053-21.35.33
JOOST GOSSYE
Dr. Van De Perrelei 51
Borgerhout
Tel. 03-236.56.54

Geslaagde eerste Corrida van Middelkerke

Ofschoon het er naar uitzag dat de eerste Corrida van Middelkerke onder de gietende regen zou worden gelopen, waren de weergoden de organizatoren dan blijkbaar toch gunstig gezind: uitgerekend om 19 u. stopte het met regenen, en zo bleef het de ganse avond.

Liefst 72 deelnemers kwamen aan de start van deze eerste Corrida opdagen. Ondanks het gure weer en de spoorstaking, hadden deze stoere bonken het aangedurfd deel te nemen aan de 10 km-stratenloop doorheen Middelkerke.

De eer was aan burgemeester Julien Desseyn om het startschot te geven. Onder de deelnemers, zijn eerste schepen Willy Declerck.

Er werd vlug gelopen, want reeds om 20 u. 40, amper 40 minuten na de start, kwam Franky Vercarre, nauw gevolgd door Andre Mercier en Jean-Pierre Kimpe, moe maar tevreden over de eindmeet.

Alle 72 deelnemers hebben de avondstratenloop uitgelopen en het rode lantaarntje werd gedragen door de studentenklub Dionysos uit Middelkerke, die onderweg heel wat hindernissen had ondervonden.

Om 22 u. had dan de prijsuitreiking plaats in café De Leeuw van Vlaanderen. Uit handen van burgemeester Julien Desseyn ontving de overgelukkige Franky Vercarre de trofee van de organizatoren, de arrondissementele Volksunie-Jongeren.

Ook de eerste vrouw mocht op het podium. Brigitte Snauwaert ontving de trofee, geschonken door kamerlid Frans Baert.

De jongste deelnemer, Johan Minne (7 jaar) ontving de beker, geschonken door volksvertegenwoordiger Paul Van Grembergen.

De speciale prijs van gemeenschapsminister Hugo Schiltz werd door burgemeester Julien Desseyn geschonken aan Jozef Pierloot, die als oudste deelnemer een heel behoorlijk resultaat had gehaald (13de). Het gemeentepakket van Middelkerke werd geschonken aan de deelnemer die de verste verplaatsing had gemaakt, Robert Rom uit Brussel, en de supertrofee voor de grootste deelnemende groep, geschonken door gemeenteraadslid Roger Baeckeland, ging naar de studentenklub Dionysos.

Alle deelnemers ontvingen daarna, uit handen van de verschillende leden van het arrondissementeel Volksunie-Jongerenbestuur, een herdenkingstegel.

Het mag gezegd dat deze eerste Corrida van Middelkerke geslaagd is, zelfs in die mate, dat de tweede editie, die zal doorgaan in de loop van de maand augustus, thans reeds wordt voorbereid.

Het slagen van deze eerste Middelkerkse stratenloop is dan ook te danken aan de goede medewerking van de Middelkerkse gemeentelijke diensten en het schepenkollege van Middelkerke.

Philippe Goossens

Burgemeester Julien Desseyn geeft de start van de eerste Middelkerkse Corrida.

Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn Aalst

De Raad voor Maatschappelijk Welzijn van de stad Aalst, heeft de hiernavolgende funktie opengesteld:

— **een voltijdse funktie van geneesheer-specialist in de heelkunde.**

De kandidaturen moeten bij ter post aangetekende brief worden gestuurd aan de voorzitter van het OCMW, Gasthuisstraat 40 te 9300 Aalst, en dienen met de bewijsstukken uiterlijk *tegen 21 oktober 1983* ter bestemming te zijn.

Overeenkomstig de bepalingen van titel V van de wet tot ekonomische heroriëntering van 4.8.1978, genaamd anti-krisiswet, zijn de opengestelde funkties toegankelijk voor mannen en vrouwen tenzij het uitdrukkelijk anders is voorzien.

Bijkomende inlichtingen zijn op dat adres te verkrijgen (de heer P. Coppens, direkteur wnd. ziekenhuis, tel. 053-21.23.93, binnenpost 102).

(Adv.116)

In memoriam Jozef Demunter

„AVV-VVK. Na een leven vol toewijding en inzet voor zijn medemensen heeft de Heer toch Zich geroepen, Jozef-Artur Demunter".

Dit is de aanhef van het overlijdensbericht waarmede het afsterven van Jozef Demunter medegedeeld wordt. Beter kunnen wij het niet verwoorden.

Als stichtend lid en bestuurslid van de Volksunie-afdeling Heule, stichter en bestuurslid van het Vlaams Kruis Afdeling Heule, ziekenvervoerder van het Vlaams Kruis, bestuurslid van de lokale afdelingen van het Davidsfond en van Milac, heeft Jozef Demunter zich onvoorwaardelijk ingezet voor zijn Vlaamse idealen en voor zijn medemensen.

Hij was niet de man die op de eerste rij ging staan. Steeds hield hij zich bescheiden op de achtergrond, doch zijn werkkracht en inzet was des ter merkwaardiger. Zelfs toen de ziekte hem reeds zwaar ondermijnde, bleef hij aktief en verzorgde nog o.m. bij de jongste gemeenteraadsverkiezingen een groot gedeelte van het administratieve werk.

Moedig heeft Jozef Demunter de lange en pijnlijke ziekte gedragen. Ook toen het einde onvermijdelijk werd, bleef de bekommernis om zijn medemensen en het sociaal engagement hem kenmerken. Volgens eigen wil werd zijn lichaam afgestaan aan het departement Anatomie van de fakulteit Geneeskunde van de Kortrijkse universiteit.

Met Jozef Demunter verliest Heule een man van grote waarde, een noeste werker, een grootmoedig idealist.

Aan mevrouw Jozef Demunter en aan zijn zoon Franz-Jozef bieden wij onze oprechte deelneming aan, en verzekeren hen dat het afsterven van Jozef Demunter ook door ons, en door de ganse Volksunie-afdeling Heule ten zeerste betreurd wordt.

WEST-VLAANDEREN

OKTOBER

8 **IZEGEM:** viering 25 jaar VU Izegem.

12 **KORTRIJK:** kursus „De vredesbeweging" om 20 u. in West Flandria.

15 **DIKSMUIDE:** Bezoek aan Brussel, parlement en weerkundig instituut. Org.: Vlaamse Kulturele Vriendenkring.

19 **KORTRIJK:** „Een zelfstandig Vlaams ziekenfonds" om 20 u. in West Flandria, door Dr. F. Devos, voorzitter VVZ.

20 **KORTRIJK:** Herfstfeest van de gepensioneerden van West Flandria om 14 u. 30.

22 **GISTEL:** Jaarlijks groot VU-bal in zaal Ten Putte, Stationsstraat vanaf 20 u. 30. Inkom: 100 fr. Voorverkoop: 80 fr.

VU-Maldegem besprak de werking van gemeenteraadskommissies

In de raad van 28 september ll. had het VU-raadslid Piet Blomme een punt aan de dagorde toegevoegd in verband met de werking van de gemeenteraadskommissies.

Tijdens de installatievergadering op 12 januari had de CVP-meerderheid bij monde van de burgemeester de uitdrukkelijke wil te kennen gegeven om tot een demokratizering van het gemeentelijk beleid te komen en om alle frakties bij de besluitvorming te betrekken. Door de oprichting van gemeenteraadskommissies rond elk van de leden van het schepenkollege zouden alle frakties degelijk geïnformeerd worden over alle mogelijke dossiers. Aldus zouden de raadsleden tijdens de raadszittingen beter kunnen meepraten en hun standpunten formuleren en verdedigen.

Hiermee werd uitdrukkelijk tegemoet gekomen aan de wens van de Volksunie-Milieubelangen om binnen de raad tot een klimaat van openheid te komen.

Ondertussen zijn er ruim acht maanden verlopen sinds de nieuwe gemeenteraad zijn werkzaamheden aanvatte. Alhoewel de onderscheiden kommissies reeds een paar maal bijeenkwamen, is er nauwelijks sprake van een echte kommissiewerking. Er is geen enkele vorm van planning: de raadsleden die hun medewerking toezegden hebben er het raden naar wanneer de vergaderingen zullen doorgaan en tot nog toe werden geen duidelijke afspraken gemaakt rond de te behandelen punten.

De Volksunie-Milieubelangen hebben tijdens het voorbije half jaar reeds verschillende punten op de agenda gebracht die een grondiger bespreking vergden in de diverse kommissies. Raadslid Piet Blomme stemde er dan ook mee in dat deze voorstellen voor verdere behandeling werden doorverwezen.

Stilaan gaat het er echter op gelijken dat de schepenkommissies ingeroepen werden om allerlei voorstellen (en dan vooral van de oppositie) op de lange baan te schuiven. Wanneer de CVP-meerderheid haar intentie om alle raadsleden degelijk te informeren en bij de besluitvorming te betrekken wil waar maken, dan moeten er klare afspraken komen over de werking van de schepenkommissies tijdens de komende maanden met name een vergaderkalender en een prioriteitslijst van te behandelen punten.

Pas wanneer hierover duidelijkheid bestaat, aldus VU-raadslid Piet Blomme, zal de Volksunie-Milieubelangen haar volle vertrouwen aan deze kommissies kunnen schenken.

Als eerste tussenkomst over dit punt was het raadslid De Muyt (GVP) die bepleitte dat het de kommissies zelf zijn die hun agenda moeten vaststellen. En de leden van de kommissies moeten desnoods zelf de punten doordrukken. Hij vroeg dan ook naar een inwendig reglement voor de kommissies dat zeker een noodzakelijkheid is. De GVP maakt echter geen deel uit van de kommissies en raadslid De Muyt kwam tot het besluit dat hun wantrouwen tegenover deze kommissies thans bewaarheid wordt. Acht maanden na de installatie ervan is er heden bijna een nulwerking!

Van CVP-meerderheid was het schepen De Jaeger die het woord vroeg over dit punt. Volgens hem werd er met spek geschoten en geeft men dit kind geen levenskans. Schepen De Jaeger bepleitte dat de kommissies wel degelijk goed gewerkt hebben. Om dit te staven gaf hij dan ook een opsomming over een aantal punten welke in de verschillende kommissies aan bod waren gekomen. Schepen De Jaeger voerde zijn bekende nummertje op en stak enkele CVP-pluimen op zijn hoed. Naderhand gaf de schepen ook toe dat er voor de kommissies een degelijke planning moet komen. Hij vond dat de acht maanden kommissiewerking positief genoeg waren om er mee door te gaan.

We vragen ons werkelijk af of de schepenkommissies geen zoethoudertje zijn voor de oppositieleden. Maar geen nood: VU-Maldegem waakt!

Guido Veerman

Jaarlijks ledenfeest bij VU-Damme

Het jaarlijks terugkomend „haringfeest met kazakken" heeft plaats op **zaterdag 29 oktober om 20 u.** in de **feestzaal van café 't Vissershuis** in de Visserstraat te Moerkerke.

Op het programma een eerste optreden van het jeugdig haringkoor uit Groót-Damme, verorberen van één of meer gedroogde haringen ter ere van onze bijna ledige afdelingskas. Wie geen vis lust kan „bruine Damse stutten met kaas" krijgen.

De prijs van dit smakelijk programma is slechts 150 fr.

Volksunie Groot-Damme heeft in ruggespraak met het arr. bestuur gemeend ook een kort maar ernstig gedeelte voor te behouden op deze avond. Voor de eerste maal zal de **„ereschaal van trouw militant"** uitgereikt worden, dit als dank vanwege het arrondissement, alle arrond. verkozenen, zowel parlementaire, provinciale als gemeentelijke, aan een militant(e) uit het arrond. Brugge-Torhout en dit als hulde aan het soms onbekende en niet steeds gewaardeerd militantenwerk. De gehuldigde zal iemand zijn die voorgedragen wordt door zijn of haar afdeling, zonder de noodzaak van zelf bestuurslid te zijn.

verzekeringskantoor

decoodt p.v.b.a.

Victor Braeckmanlaan 107
9110 Gent (St.-Amandsberg)
Tel. 091-28.28.32 en 28.36.23. Telex 12.581.

ALLE PRIVATE EN INDUSTRIËLE VERZEKERINGEN

(Adv. 110)

25 jaar VU in Izegem

Op 8 oktober viert de Volksunie-Izegem feest n.a.v. haar 25-jarig bestaan. Uiteraard wordt ook U uitgenodigd om samen met ons mee te vieren. In afwachting van de uitgave van een brochure over de 25 jaar VU in Izegem, blikken we eens terug op de nog jonge geschiedenis van de VU-afdeling en behandelen we enkele aspekten van die voorbije 25 jaar.

Het moeilijke begin

1958 Was een erg moeilijk begin voor de VU. De partij had bij de verkiezingen van 1 juni '58 over het hele land maar 1 zetel behaald. In het kanton Izegem haalde de VU slechts 3,13 % van de stemmen.

1958 lag moeilijk voor de Volksunie omdat de hele bevolking nog maar pas een verscheurende schoolstrijd achter de rug had. Heel wat mensen stelden zich vragen of de VU wel kansen had. Bovendien was de Vlaamse Beweging in haar geheel in de na-oorlogse jaren fel achteruitgeslagen. Velen waren ten slotte ook bang om zich als zijnde van de VU te affirmeren. De traditionele partijen zouden nog vele jaren lang geen nieuwe konkurrenten dulden, en daartoe de nodige maatregelen nemen. Het getuigde dan ook van veel moed toen enkele mensen aan de moeizame uitbouw van de VU in Izegem begonnen. De belangrijkste onder hen was apoteker Frederik Bekaert.

Vandaag mogen we met fierheid stellen dat deze pioniers, samen met steeds meer jongere krachten het waar hebben kunnen maken en de partij gebracht hebben tot 19,26 % van de stemmen in 1981 en 18,6 % in 1982. Het onwrikbaar geloof in de Vlaams-nationale gedachte was dé voorwaarde tot slagen.

Gemeenteraads-verkiezingen

In 1964 werd 1 VU-kandidaat-lijstduwer verkozen op de lijst van de 2 burgemeesters, nl. Bernard Depoorter. In 1970 echter werden reeds 3 VU-kandidaten verkozen op de lijst „Bourgeois", nl. Bernard Depoorter, Jef Pattyn en Jerome Demeyere. Maar in 1976 krijgen we voor het eerst een eigen en volledige VU-lijst met 29 kandidaten. Er zijn 4 verkozenen, nl. Geert Bourgeois, Jef Pattyn, Erik Vandewalle en Jacques Deroose.

Deze VU-lijst behaalde 14,7 % van de stemmen en kreeg 2.598 kiezers achter zich. In 1982 ten slotte krijgen we voor de tweede keer een eigen en volledige VU-lijst met 29 kandidaten. Deze lijst behaalde 18,6 % van de stemmen (= 3.300 kiezers), waarvan u de 5 VU-verkozenen kent: Geert Bourgeois, Bernard Depoorter, Jan Maertens, Piet Seynaeve en Erik Vandewalle. In een koalitie met de SP en GB treedt de VU op 1 januari 1983 binnen in het kollege van Burgemeester en Schepenen met Geert Bourgeois, Bernard Depoorter en Erik Vandewalle.

Voor het eerst heeft de VU een belangrijke invloed in allerlei andere stedelijke organismen: Piet Seynaeve werd ondervoorzitter van de Izegemse Bouwmaatschappij, Miel Bourgeois voorzitter van de Kulturele Raad en vanaf '77 was de VU aanwezig in het OCMW met Miel Bourgeois, Palmer Dermaut en vanaf '83 met Palmer Dermaut en Bernard Dendauw; Palmer Dremaut zetelt tevens in het sociaal Bureau en het Dagelijks bestuur van het OCMW.

Organizatorische uitbouw

In tegenstelling tot de toestand in andere politieke partijen stoelt de organizatie uitsluitend op vrijwilligers die geen enkele beroepsmatige binding hebben met de VU of een van haar nevenorganizaties. Er vallen twee periodes te onderscheiden, waarvan de overgang tussen beide te situeren valt rond de jaren '70.

Eerste periode

In een eerste periode beschikte de VU over heel wat minder mankracht, moest veel energie besteed worden aan de voorbereiding van de verkiezingen en kwam het erop aan voor de hele bevolking duidelijk te maken, niet alleen dat de VU bestond, maar ook dat stemmen voor de VU geen verloren stem betekende. In die jaren werd door het toen nog eerder beperkt afdelingsbestuur minder aandacht besteed aan de lokale uitbouw. Vooral onder impuls van Bernard Depoorter trok het Izegemse afdelingsbestuur minstens één keer per maand op kolportage met het partijweekblad om het bestaansrecht van de VU te verdedigen. Er gebeurde in die jaren evenwel nog meer, zoals een „jaarlijkse ontmoeting met de VU" (met een bekend VU-politicus) en het ontstaan van het „Vlaams Huis" in 1969.

Tweede periode

Vanaf de jaren '70 gaat de aandacht naar de uitbouw in de diepte. Een partij als de VU moet niet alleen present zijn op de dag van de verkiezingen, zij moet ook een heel jaar lang in dienst staan van de lokale gemeenschap. Zij moet ook voldoende basis hebben om de storm van een verkiezingsnederlaag te overleven. Dit laatste is in Izegem op overtuigende wijze bewezen na de verkiezingen van 1978.

Vanaf de jaren '70 is het aantal leden systematisch gegroeid, vrucht van het „veldwerk" van de bestuursleden. Het aantal bestuursleden groeide in gelijke mate aan met het aantal leden. Systematisch is ook het weekblad „Wij" gepropageerd, waarvan het aantal abonnees van jaar tot jaar steeg.

Er kwamen diverse nevenorganizaties tot stand, zodat de aanwezigheid van de VU-strekking in stedelijke raden telkens weer versterkt kon worden.

Bestuur

Diverse afdelingsvoorzitters vanaf de beginjaren zijn geweest: Frederik Bekaert, Chr. Dumoulin, Richard Velghe, Jaak Vansteenkiste, Annemie Willaert, Joris Verbeke en Palmer Dermaut. Voor de tweede periode is het opvallend hoe „stabieler" het voorzitterschap van de VU was.

Zo was Joris Verbeke afdelingsvoorzitter van november '72 tot oktober '80, toen hij opgevolgd werd door Palmer Dermaut. Beide laatste voorzitters hebben de groei en de uitbouw van de VU meegemaakt en geleid. Er mag van hen getuigd worden dat zij een uitzonderlijke werkkracht, veel tact en idealisme aan de dag hebben gelegd.

Nevenorganizaties

Al of niet afhankelijk van of naast de VU zijn een aantal nevenorganizaties of Vlaams-nationale organizaties tot stand gekomen. In en rond het VU-lokaal (Gaston Pynket, Mark Seynaeve en Pol Heldenbergh) ontstonden een Wandelklub Vlaams Huis (Victor Steelant), een voetbalklub Vlaams Huis en een kaartersklub De Vlaamse Vrienden.

Als jongerenorganizatie heeft VUJO al vroeg van zich laten horen. Opeenvolgende voorzitters waren o.a. Geert Bourgeois, Mark Seynaeve, Bea Vandaele en Bart Staes. Voor de vrouwen is er een eigen socio-kulturele organizatie: de FVV, die in Izegem eerst als VU-vrouwen gestart was. VUJO en FVV hebben elk een eigen programma, soms met 8 tot 10 aktiviteiten per jaar.

Er is ook een Vlaams Ziekenfonds West-Flandria, dat in Izegem een groeiend aantal leden kent. Er zijn wekelijkse uitbetalingen in Kachtem, ten huize van Jacques Buyse. Wat Izegem betreft gebeurt dat in het Vlaams dienstencentrum 't Leeuwke, een initiatief van het arrondissementeel VU-bestuur eind '81. Men kan er terecht voor dienstbetoon en allerlei informatie.

Sedert 1977 staat een Vlaamsnationale miliciensorganizatie Ic Dien ten dienste van alle Izegemse miliciens. Huidig voorzitter is Piet Seynaeve. In de socio-kulturele sektor heeft de VSVK een indrukwekkende reeks aktiviteiten aan de dag gelegd. Enerzijds komt geregeld de eigen Vlaams-nationale identiteit aan bod; anderzijds krijgen zeer uiteenlopende opinies een kans in debatvorm. Dat alles gebeurt in het teken van openheid en verdraagzaamheid. VSVK viert dit seizoen z'n 5-jarig bestaan.

Begin 1983 is te Izegem een afdeling van het Verbond van Vlaamse Gepensioneerden (VVVG) gesticht. Onder leiding van Jozef Seynaeve is er niet alleen een flink gevuld jaarprogramma, maar ook een verrassend snel groeiend ledenaantal. Dit overzicht van Vlaams-nationale organizaties is niet volledig, maar het illustreert treffend de aanwezigheid van de VU in Izegem.

Van een marginale partij, die jarenlang het misprijzen van velen opwekte, is de VU in Izegem uitgegroeid tot een volwaardige partij.

De Izegemse VU telt niet alleen onder haar leden, maar ook onder haar kiezers mensen uit alle rangen en standen en leeftijden — hoewel de jongere generaties overwegend zijn. De VU is in Izegem dan ook een echte Vlaams-nationale volkspartij, ten dienste vna de hele bevolking.

Feestprogramma

Tot slot het feestprogramma van het zilveren jubileum waartoe uw aanwezigheid voor de VU een aanmoediging zal betekenen voor de volgende 25 jaar.

Zaterdag 8 oktober:

9 u. 30: h. mis in de Paterskerk door e.p. Jos Bouwens en opgeluisterd door het St.-Janskoor uit Kachtem.
10 u. 30: ontvangst op het stadhuis met akademische zitting en receptie.
13 u. 00: feestmaal in zaal Sportief.
19 u. 00: feestavond met Karel Declercq en Die Boose. Toegang gratis.
21 u. 30: gezellig samenzijn.. (G.O.)

Aanbevolen huizen

KOSTUUMS EN BROEKEN
in maatwerk
ZO' VEEL BETER
meesterkleermaker
Vermees
STEENHOUWERSVEST 52
ANTWERPEN T. 231.35.83

PVBA
J. BORREMANS-COCK
& KINDEREN
Algemene Bouwondernemingen
Gentsestraat 238
9500 Geraardsbergen
Tel. 054-41.25.89
Wij bouwen voor u
sleutel op de deur.

DROOGKUIS -
WASSERIJ
BEDRIJFSKLEDIJ
ST.-PIETER
Kollegestraat 33, 2400 Mol
014-31.13.76

VAKANTIE
AAN ZEE
TE
OOSTDUINKERKE
West Littoral
uitgebreide keus bemeubelde villa's - appart. - en studio's
in alle prijsklassen alles inbegrepen
vraag gratis katalogus met foto's
LEOPOLD II-LAAN 205
8458 OOSTDUINKERKE
TEL. 058/81.26.29
WOENSDAG GESLOTEN

KEUKENS - SANITAIR -
VERWARMING
VAN DER CRUYS
Assesteenweg 65, Ternat
Tel. 582.14.41
Toonzaal alle dagen open
van 9-19 u. Zondag gesloten.

Ludo Hermans
VLAGGEN
WIMPELS
KENTEKENS
ZELFKLEVERS
Tel. 014-21.12.07
Fraikinstraat 20,
Herentals

PVBA BERT
Assesteenweg 101, Ternat
Tel. 02-582.13.12
VERDELER
VOLKSWAGEN-AUDI

DE PRIJSBREKER
van het goede meubel
Groenstraat 84, 2000 Antwerpen
Tel. 03-236.45.31
Open van 10 tot 19 u. 30
Zondag en maandag gesloten.

GELD
Onmiddellijk te bekomen bij
FRANS VAN MOORTER
Vijfhuizen 6, Erpe
Tel. 053-21.29.11 en 053-21.27.57

ESOX
STAN PHILIPS
Groothandel Hengelsport
Panorama 36
1810 Wemmel
Tel. 02-478.19.93
Import - Export

STUDIO
DANN
02-428.69.84
— Industriële fotografie
— Mode/architektuur
— Huwelijksreportages
Leon Theodorstraat 36,
1090 Brussel

n.v. de winne -
uyttendaele
handelsdrukkerij typo - offset
fabrikatie omslagen - zakomslagen
migrostraat 128, 9328 dendermonde-schoonaarde
tel. 052-42.33.04 - 42.39.16

FRANSSENS OPTIEK:
Silhouette
Marwitz
Rodenstock
Herentalsebaan 340, Deurne-Z.
Tel. 21.08.96
Kerkstraat 44, Antwerpen
Tel. 03-235.65.75

lustrerie
marc
de vriese
bar. ruzettelaan 56c brugge
050/35 74 04
baan brugge-kortrijk

KLEDING LENDERS
Sint-Damiaanstraat 41
Wommelgem
Tel. 03-353.70.39
Dames-, heren- en kinderkleding.

Loodgieterij, sanitair, zink, gas,
roofing, waterverwarmers,
schouwvegen en regelen
mazoutbranders.
GUIDO NUYTTENS
Longtinstraat 126, 1090 Brussel
Tel. 426.19.39

GEORGES DE RAS PVBA
Autocars, autobus,
ceremoniewagens,
begrafenisonderneming
Hoogstraat 20
Lede
Tel. 053-21.36.36

Maurits Van Haegendoren, 80 jaar:

Een geus in politiek en volksopvoeding

HEVERLEE — Hij is geboren op de kentering der tijden. Sinds het begin van deze eeuw is er inderdaad nogal duchtig wat veranderd in de wereld en onze leefwereld. Twee wereldoorlogen hebben daarbij diepe sporen nagelaten. Ongetwijfeld zijn er ook veel dingen ten goede veranderd. De positie van de arbeiders bij voorbeeld. De mondigheid van de Vlamingen. Bij dit laatste heeft Van Haegendoren een flinke helpende hand toegestoken met (onder meer) de werking van de Lodewijk de Raetstichting. Volksopvoeding is voor velen geen holle fraze gebleven, maar heeft menselijke verrijking meegebracht.

MAURITS Van Haegendoren had nog veel andere pijlen op zijn boog; nu trouwens nog immer onvermoeid. Zoals het duwen van de kar voor de Vlaamse staatsvorming. Op het moment dat anderen met pensioenrust gaan, gleed Van Haegendoren in de nationale politiek. En bleef hij onvermoeid aktief als geuzenschrijver. Zoals Willy Kuijpers getuigt: **„Maurits reserveerde zich als senator niet voor een uitsluitend „nationale opdracht". Hij bekommerde zich om het wel en wee van lokale „ploegjes" en stond steeds vooraan om „te velde" een of andere karwei te klaren."**

Verbeten

Van Haegendoren liet reeds zijn verbeten Vlaams karakter merken in 1918: Hij werd toen van het Leuvens Koninklijk Ateneum weggestuurd „pour son attitude peu patriotique pendant la guerre". De grote trekken van zijn levenswandel zijn genoegzaam bekend: 15 jaar Verbondskommissaris van het VVKS (scouts). Zestien jaar voorzitter van de Stichting Lodewijk de Raet. Algemeen Rijksarchivaris in Brussel. Voorzitter van de Kultuurraad voor Vlaanderen. Lid van de Hoge Raad voor Volksopleiding. Mede-oprichter (in '63) van het Centrum voor Andragogie. Voorzitter van het Koördinatiekomitee Taalregeling Hoger Onderwijs. Medevoorzitter van het 5-Novemberkomitee.

En in '68: senator voor de Volksunie. Later ondervoorzitter van de Nederlandse Kultuurraad. Ook gemeenteraadslid in Leuven. En... auteur van talloze geëngageerde boeken waaronder „Het geld van de Vlamingen". Alweer heeft hij een boek in voorbereiding: zijn mémoires...

Derde oorlog

Met Van Haegendoren blikken we even terug en kijken we naar onze toekomst van morgen.

— Was het in uw „aktieve jaren" prettiger leven dan vandaag?

Maurits Van Haegendoren: *„De grote onzekerheid. Werkloosheid; vooral bij jongeren. Er zijn nog andere kwellingen die we reeds vroeger beleefd hebben.*

Jammer vind ik nu vandaag nog een derde wereldoorlog te moeten meemaken. Want die is volop aan gang. Kijk eens waar er overal in de wereld, al dan niet op aansturen van de grootmachten, gevochten wordt. De installatie van nieuwe kernraketten beleven wij hier als de grote dreiging.

Maar momenteel wordt er toch reeds hard gevochten op „zijfronten". Ik vrees (en hoop dat mijn vrees ongegrond is) dat de kernraketten slechts een symbool van de afschrikking zijn en dat er inmiddels nog veel erger, veel onmenselijker moordtuigen, in de maak zijn.

De cruciale vraag vandaag is, ook en inzake de kernraketten: is het voor een verglijding van de machten in de wereld echt nodig op zijn minst de halve wereld uit te moorden?

Ik neem aan dat het zeker voor jonge mensen vandaag geen pretje is te leven met zo weinig goede perspektieven en zoveel grote dreigingen."

Breder horizonten

— In uw jeugdjaren was het ook wel geen pretje...

Maurits Van Haegendoren: *„Tot 1914 was er het betrekkelijk „gestabilizeerd" Europa; de grote baas over de wereld. Maar dan kwamen er zeer zware schokken. De gekende twee wereldoorlogen. Maar ook bij voorbeeld het eerste doordringen van de Verenigde Staten op wereldplan én vooral in Europa. We herinneren ons allen de jaren '30. Ook zwarte sneeuw toen. Massale werkloosheid.*

Het was geen pretje. Maar er gebeurden ook verschuivingen ten goede. De ergste achteruitstelling van de arbeiders werd gemilderd; dank zij een batterij sociale wetten.

Op Vlaams gebied groeide het nationaal bewustzijn. Van taalbedelarij naar zelfbestuur: alhoewel het slechts om loutere bestuurlijke scheiding ging.

De Walen gingen heftiger tekeer. Herinner U Destrée en anderen: **„Sire, il n'y a pas de Belges"** *en* **„Vive la séparation"**, *van Dupont.*

De slechte behandeling van onze jongens aan het front, net als de jonge Vlaamse arbeiders in de fabrieken, heeft evenwel een eerste belangwekkende osmose tot stand gebracht tussen volksjongens en intellektuelen. Iets wat vandaag misschien weer met de slepende krisis het geval is...?"

— De levenswijze is er inmiddels wel op veranderd...

Maurits Van Haegendoren: *„In menig opzicht natuurlijk.*

Vooral de moderne kommunikatiemiddelen, de radio, het verre reizen. Horizonten werden geopend. Daarop hebben we dan ingespeeld met de Stichting Lodewijk De Raet. Er was bij ons (ook in de Vlaamse beweging) nog te veel krampachtige scheiding van geesten. Mensen dichter tot mekaar brengen. Over de grenzen kijken. Het was een drijfveer die mij nimmer heeft losgelaten.

Streven naar vernieuwing van onze volkskultuur (door bij voorbeeld Heelnederlands uit te kijken) en werk maken van de samenhorigheidsgedachte; het kon slechts onze volkskracht versterken en ook individuele verrijking opleveren. Het ideale doel hebben we vandaag nog niet bereikt. Maar ik meen toch uiting te mogen geven aan mijn genoegen mee een duw te hebben gegeven aan pluralistische samenwerking. Mensen niet alleen bij mekaar brengen, maar nader tot mekaar brengen.

Vroeger waren er bij voorbeeld de voordrachten in kleine zaaltjes, waarna men uiteen ging niet zonder voorbij de tapkast aan te schuiven. Vandaag kennen we toch meer inspirerende vormen van vergaderen en uitwisseling van kennis en ideeën."

— Vallen de jongeren (met de massale jeugdwerkloosheid) nu andermaal niet uit de boot?

Maurits Van Haegendoren: *„Die enorme jeugdwerkloosheid is inderdaad een gevaarlijke kanker. Kan men tegen de groeiende moedeloosheid echt niets ondernemen? Men moet de jongeren niet verwijten dat zij „het niet meer zien zitten". Het wordt hoge tijd dat men hier eens kreatief gaat optreden."*

— Alleen maar volksopvoeding heeft U uiteindelijk geen echte voldoening geschonken. Van Haegendoren werd immers een late politieke roeping, toevallig in '68.

Maurits Van Haegendoren: *„Ik ben niet in de politiek gestapt maar erin gegleden. De akties rond Leuven-Vlaams hebben mij niet onberoerd gelaten. En alleen maar schrijven over de „ziekte aan de Dijle" was voor mij nu ook niet hét eindwerk. Zoals nog anderen werd ik als verruimingsfiguur bij de VU binnengehaald.*

Het was het moment dat men zo met de ellebogen kon aanvoelen dat **„er communautair wat ging gebeuren".** *Sinds '65 was er al een grondwetskommissie werkzaam. Betogen en als schrijver timmeren aan de weg; het kon allicht allemaal de stroomversnelling bevorderen.*

Maar een stukje Vlaamse ontvoogding zou spoedig in het parlement kunnen verwezenlijkt worden. Daarom ben ik met volle overtuiging als senator aktief geworden."

Alle jarenlange inspanningen en politieke verdiensten ten spijt hebben de Vlamingen zelfs vandaag nog niet hun centen in eigen beheer. U bent niet teleurgesteld?

— Maurits Van Haegendoren: *„Het Vlaamse volk is geen volk om met één ruk de komplete ontvoogding, de sluitende autonomie te verwezenlijken.*

Daar blijkt veel tijd overheen te moeten gaan. Voor de verdere „grote stap" in de ontvoogding zie ik vandaag twee uitkomsten: Ofwel een merkelijke verhoging van de Vlaamse politieke druk, en dat kan niets anders zijn dan een forse zetelwinst voor de Volksunie. Ofwel kunnen we blijven hopen dat de Walen „stommiteiten" presteren waardoor nog meer Vlamingen klaar beginnen zien.

Terwijl de Vlaamse consensus vandaag opmerkelijk groter is dan tien-twintig jaar geleden zijn er toch nog negatieve uitschieters. Zoals bij de grote vakbonden waarvan het middenkader én de grote leiders getuigen van een gebrek aan volksgebondenheid. Maar zij zullen daar uiteindelijk wél gedwongen toe komen.

En er is vanzelfsprekend ook vooral nog de hopeloze machtswil van de CVP waardoor een Vlaams politiek front wordt tegengewerkt. Maar desondanks vind ik het, na al die lange jaren strijd, toch hoopvol dat er vandaag een Vlaamse consensus is voor een vrij grote mate van autonomie, een beperking van de solidariteit met Wallonië, het vasthouden van een soepele politieke Vlaamse aanwezigheid in Brussel, en het onverminderd kracht bijzetten van de vredesgedachte."

Dank zij voorvechters en inspirators als Maurits Van Haegendoren blijft de Vlaamse beweging (van volksopvoeding tot staatsvorming) een krachtige bevrijdende dynamiek hebben. (hds)

De feestbundel *„Over volksopvoeding en staatsvorming"* die als hulde voor het levenswerk van Van Haegendoren werd uitgegeven door *„De Nederlanden"* omvat 376 blz. Kost 950 fr. Te verkrijgen in de boekhandels.

Foto: Kessels.

MENSEN VAN BIJ ONS